

Nye veje til trivsel og bevægelse i boligområder

Februar 2018

Steno Diabetes Center
Copenhagen

KØBENHAVNS KOMMUNE

ROSKILDE
KOMMUNE

KØGE KOMMUNE

Projektgruppen bag partnerskabet har stået for at udarbejde denne præsentation:
Katrine Hoppe Christensen, projektmedarbejder i Københavns Kommune.
Tine Gomard, lokal projektleder i Roskilde Kommune.
Jens Kristoffersen, lokal projektleder i Køge Kommune
Charlotte Demant Klinker, forsker og lokal projektleder på Steno Diabetes Center
Copenhagen
Nethe Katrine Jørgensen, videnskabelig assistent, Steno Diabetes Center
Copenhagen

Henrik Mønsted Larsen, der var lokal projektleder i Københavns kommune og for
hele partnerskabet frem til juli 2017, har i processen for udarbejdelse af
præsentationen givet indspark og kommenteret på resultater og dette produkt.

Version 09.02.2018

KAPITEL 1

Vejledning

Disposition

- Præsentationens virke og indhold
- Kapiteloversigt og læsevejledning
 - Indhold i præsentationens enkelte kapitler
- Den korte udgave af præsentationen

Præsentationens virke og indhold

- Denne præsentation beskriver indhold og resultater fra projektet Nye Veje til trivsel og bevægelse i boligområder som projekt, og skal ses som **stedfortræder** for en egentlig rapport
- Præsentationen omfatter **baggrunden** for projektet, **metoderne** som er anvendt, de **aktiviteter** der er udviklet og de **resultater** som projektet har nået på **partnerskabs- og lokalt-niveau**, samarbejde mellem **forskning og praksis** samt den **formidling** der har været omkring projektet og slutteligt **projektets samlede bidrag**.

Kapitelloversigt og læsevejledning

Kapitelloversigt

1. Vejledning
2. Baggrund
3. Metode
4. Indsatser og resultater på partnerskabsniveau
5. Indsatser og resultater på lokalt- og beboerniveau
6. Samarbejde mellem forskning og praksis
7. Formidling og spredning
8. Hvad bidrager projektet med?

Læsevejledning

Farverne på teksten i ovenstående kapitelloversigt refererer til farve-tematikkerne i de forskellige kapitler. Farverne kan således bruges som en rettesnor til at afkode hvilket kapitel du som læser befinder dig i

Indhold i præsentationens enkelte kapitler

01/03 2018

Kapitel 2 - Baggrund

- Sundhedsudfordringen - projektets fokus
 - Social ulighed i sundhed
- Projektets organisering og geografi
 - Partnerskabet
 - Boligområder i Nye Veje
 - Organisering
- Projektets ramme
 - Mål i partnerskabet Nye veje
 - Styring af projektet
 - Samarbejdskonstellationer mellem kommune og boligsocial helhedsplan
 - Projektfasen i partnerskabet Nye veje
 - Overordnet projektmodel
- Partnerskabet Nye veje i en nøddeskal

Indhold i præsentationens enkelte kapitler

Kapitel 3 - Mål og metode

- Projektets mål og metode
 - Mål i partnerskabet
 - Operationalisering af mål
 - Projektets metoder - interventionen
 - Interventionen på partnerskabsniveau
 - Interventionen på lokalområdeniveau
 - Principper for aktivitetsudvikling (dogmer)
- Evalueringens mål og metoder
 - Mål for evalueringen
 - Forskningstilgang
 - Teoretiske perspektiver
 - Dataindsamling: Metoder
 - Partnerskabsniveau
 - Lokalområdeniveau
- Etik og datatilsyn

Indhold i præsentationens enkelte kapitler

Kapitel 4 - Indsatser og resultater på partnerskabsniveau

- Mål for indsatsen på partnerskabsniveau
- Kontekst
 - Hvem er de professionelle
 - Forudgående erfaringer med samarbejde mellem kommune og frivillighed
 - Sundhedsbegreb
 - Vibeir
 - Organisering af arbejdet i den lokale partnerskabsgruppe
 - Væsentlige ændringer eller påvirkninger under projektperioden
 - Konfekt - opsummering
- Deltagelse og aktiviteter
 - Deltagelse som forudsætning for forandringer
 - Aktiviteter i overblik
 - Professionel deltagelse gennem projektet
 - Aktiviteter - opsummering
- Mekanismer
 - Motivation
 - Opbakning
 - Engagement
 - Muligheder for arbejdet
 - Mekanismer - opsummering
- Outcomes
 - Videndeling
 - Læring
 - Ændring i praksis - organisationskapacitet
 - Samarbejds kapacitet
 - Udvikling i sociale relationer
 - Udvikling i partnerskaber
 - Allerede effekter
- Målnfyldelse

Indhold i præsentationens enkelte kapitler

9
01/03 2018

Kapitel 5 - Indsatser og resultater på aktivitets- og beboerniveau

- Mål for indsatserne på aktivitets- og beboerniveau
 - Mål
- Beskrivelse af aktiviteter
 - Aktivitetsoversigt
 - Køge
 - København
 - Roskilde
 - Læringer fra praksis på tværs af kommuner
- Evalueringsresultater
 - Aktiviteter - oversigt, typer og målgrupper
 - Samarbejdskonstellationer
 - Deltagere og frivillige
 - Dogmerne
 - Opsummering

Indhold i præsentationens enkelte kapitler

10
01/03 2018

Kapitel 6 - Samarbejde mellem forskning og praksis

- Erfaringer fra forskning
 - Samarbejdet
 - Tid
- Erfaringer fra praksis
 - Forskning som passager i praksis
- Forskning og praksis sammen i maskinrummet

Kapitel 7 - Formidling og spredning

- Mål
- LinkedIn - Historier fra projektets liv
- Praxisformidling
- Videnskabelig formidling

Indhold i præsentationens enkelte kapitler

12
01/03 2018

Kapitel 8 - Hvad bidrager projektet med?

- Hvordan var det nu: Mål i Partnerskabet Nye veje
- Det overordnede mål: Nye borgerinddragende idéer til sundhedsfremme i udsatte boligområder
- Opnåelse af mål 1: Indsatsen på partnerskabsniveau
- Forankring af partnerskaberne - fremtiden
- Opnåelse af mål 2: Indsatsen på lokalt niveau
- Opnåelse af mål 3: Formidling og spredning
- Hvad har vi lært - mere generisk?
- Hvad har vi lært - når forskning og praksis er "sammen i maskinrummet"
- TAK for opmærksomheden - kontaktoplysninger

Den korte udgave af præsentationen

- En kort version af præsentationen er tilgængelig via kontakt til projektgruppen (kontaktoplysninger slide 228)
- Den korte version er en kort introduktion til projektet, indsætterne, evalueringen og hovedresultater, som de blev præsenteret på et afsluttende fyraftensmøde i Københavns Kommune d. 06.12.2017

KAPITEL 2

Baggrund

Disposition

- Sundhedsudfordringen - projektets fokus
 - Social ulighed i sundhed
- Projektets organisering og geografi
 - Partnerskabet
 - Boligområder i Nye Veje
 - Organisering
- Projektets ramme
 - Mål i partnerskabet Nye veje
 - Styring af projektet
 - Samarbejdskonstellationer mellem kommune og boligsocial helhedsplan
 - Projektfaser i partnerskabet Nye veje
 - Overordnet projektmodel
- Partnerskabet i en nøddeskal

Sundhedsudfordringen - projektets fokus

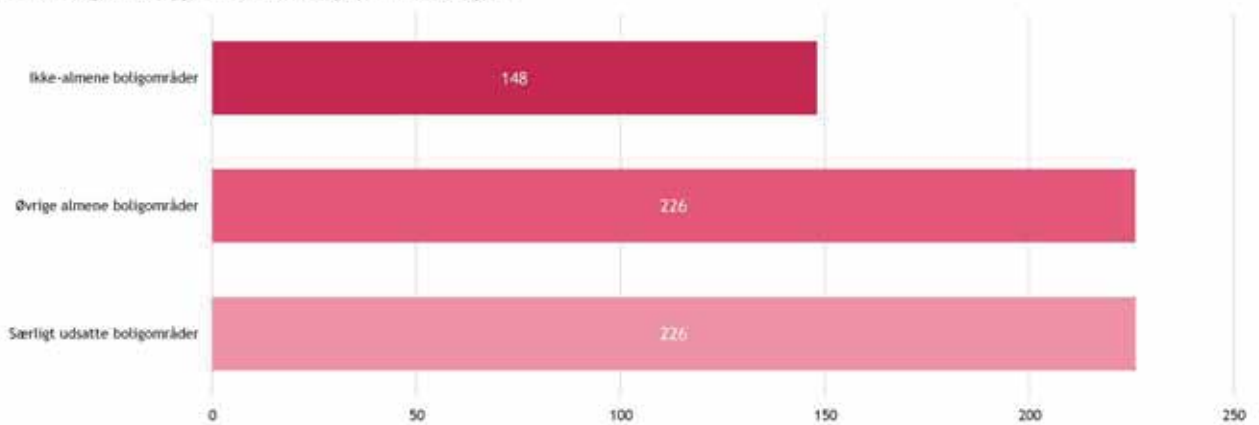
Kapitel 2:
Baggrund

Sundhedsudfordringen Projektets fokus

17
01/03 2018

Social ulighed i sundhed

Hvor mange indlæggelser er der årligt per 1000 borgere?

Kapitel 2.
Baggrund

Sundhedsudfordringen Projektets fokus
Social ulighed i sundhed

KL og BL, 2014

18
01/03 2018

Sundhedsudfordringen hos borgere, der bor alment, er større end hos borgere, der bor i ikke-almene boligområder (KL og BL (2014); KL og BL's anbefalinger til en målrettet og koordineret sundheds- og beskæftigelsesindsats i udsatte boligområder (https://www.kl.dk/ImageVaultFiles/id_69902/cf_202/KL_og_BL-s_anbefalinger_til_en_m-lrettet_og_koordi.PDF). Den bygger bl.a. på KL og BL (2014): NOTAT: Almene boliger - beboersammensætning, sundhed og beskæftigelse (http://www.kl.dk/ImageVaultFiles/id_69793/cf_202/Almene_boliger_-_beboersammens-tning-_sundhed_og_b.PDF)

Social ulighed i sundhed omhandler sammenhængen mellem social position i samfundet og helbredsstatus. I udsatte boligområder er der en høj koncentration af beboere med en sårbar social position, lavere uddannelsesniveau end gennemsnittet, ringere tilknytning til arbejdsmarkedet end gennemsnittet og dårligere økonomi end gennemsnittet samt flere sociale- og sundhedsmæssige udfordringer end gennemsnittet.

Det betyder, at den sociale ulighed i sundhed er særligt udtalt i disse områder. Betragtes sundhedstilstanden blandt beboerne i særligt udsatte boligområder, ses det for eksempel, at de oftere er i kontakt med praksissektoren end borgere bosat i øvrige almene boliger og borgere, som ikke bor i almen bolig. Ligeledes indlægges borgere bosat i almene boliger omkring 50 % oftere end borgere, som ikke bor i almen bolig (KL og BL, 2014). Med indsatser i de udsatte boligområder adresseres den sociale ulighed i sundhed.

Projektets organisering og geografi

Kapitel 2:
Baggrund

Projektets organisering og geografi

19
01/03 2018

Partnerskabet

Støttet af Sundheds- og Ældreministeriet

Projektet er organiseret rundt om et partnerskab bestående af 15 organisationer:

- **11** boligsociale helhedsplaner i 11 boligorganisationer: Boligselskabet Sjælland, VIBO, SAB Samvirkende Boligselskaber, AKB København, Lejerbo, Boligforeningen AAB, Boligforeningen 3B, fsb, DAB, Køge Boligselskab samt Boligsocialt Fællessekretariat Køge.
- **3** kommuner: Roskilde, Køge og København (14 byområder – heraf 9 på Bispebjerg/Nørrebro)
- **1** forskningsorganisation: Steno diabetes center Copenhagen, SDCC

Partnerskabet er støttet af Sundheds- og Ældreministeriets partnerskabspulje.

Københavns Kommune i partnerskabet

Københavns Kommune er i partnerskabet repræsenteret ved Center for Sundhed under Sundheds- og Omsorgsforvaltningen. Fremadrettet i præsentationen vil der stå "Københavns Kommune", her refereres til Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.

Organisatoriske ændringer under projektperioden (2015-2017):

- Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har i juli 2016 omlagt den borgerrettede forebyggelsesindsats i København. Der blev i 2016 truffet politisk beslutning om at prioritere børn, unge og kortuddannede voksne (primært mænd). Samtidig har den politiske beslutning indebåret et skifte fra individrettet forebyggelse til strukturel forebyggelse på udvalgte arenaer; folkeskoler, ungdomsuddannelser og arbejdspladser.
- Betydning for partnerskabet Nye veje til trivsel og bevægelse i boligområder: Københavns Kommune leverer den lovede ressource i projektperioden. Herefter prioriteres samarbejde med de udvalgte arenaer.

Køge Kommune i partnerskabet

Køge Kommune er i partnerskabet repræsenteret ved Center for Dansk og Integration (CDI) under Børne- og Uddannelsesforvaltningen samt Social og Sundhedsafdelingen under Velfærdsforvaltningen. Fremadrettet i præsentationen vil der stå "Køge Kommune", og her refereres til begge enheder.

Organisatoriske ændringer under projektperioden (2015-2017):

- Social og Sundhedsafdelingen har haft vakant chefstilling fra 1. juni 2016 til 1. januar 2017 og efterfølgende omorganiseret afdelingen, således at den sundhedsfremmende og forebyggende indsats (herunder det projektlejende arbejde med Nye Veje til trivsel og bevægelse i boligområder) er blevet en del af en team-struktur fremfor direkte reference til Social og Sundhedschefen. Helhedsplanen har i starten af 2016 skiftet Sekretariatsleder.
- Betydning for partnerskabet Nye Veje til trivsel og bevægelse i boligområder: Køge Kommune og Helhedsplanen har leveret den lovede ressource i projektperioden. Køge Kommune har ikke haft det brede ledelsesmæssige fokus, som var tiltænkt i det lokale partnerskab, og sammenholdt med udskiftning af Sekretariatsleder hos Helhedsplanen, har partnerskabet haft en nedgang i aktivitetsniveauet henover foråret 2016.

Roskilde Kommune i partnerskabet

Roskilde Kommune er i partnerskabet repræsenteret ved Træning og Sundhed under Social og Sundhed. Fremadrettet i præsentationen vil der stå "Roskilde Kommune", her refereres til Træning og Sundhed.

Organisatoriske ændringer under projektperioden (2015-2017):

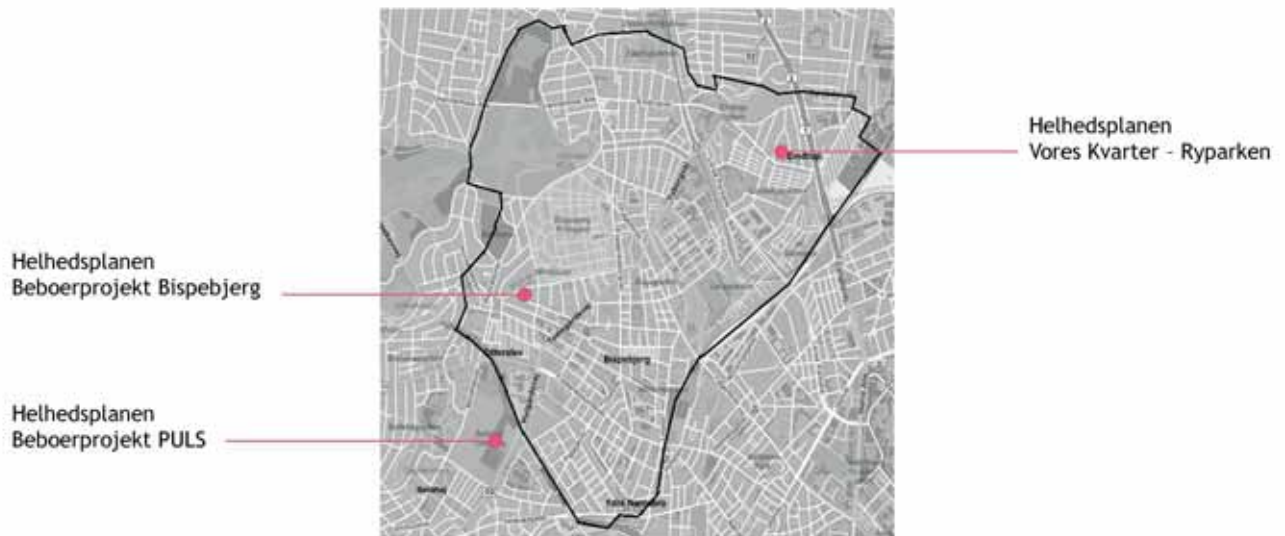
- Ultimo 2015 blev træningscentret og sundhedscentret samlet i en enhed Træning og Sundhed
 - Betydning for partnerskabet Nye veje til trivsel og bevægelse: nogle medarbejdere fra Sundhedscentret blev flyttet ud i det lokale Sundheds- og Omsorgscenter i bebyggelsen Æblehaven, hvor Nye veje var aktivt. Sundhedscentret kom derved tættere på beboerne i Æblehaven og naboområdet Rønnebærparken, som også var omfattet af Nye vejes aktiviteter. Sundhedscentrets medarbejdere kom tættere på BOSJ's boligsociale enhed, som også er placeret i Æblehavn.
-

Boligområder i Nye veje

24
01/03 2018

Boligområder på Bispebjerg (København)

I Nye veje til trivsel og bevægelse i boligområder indgår følgende boligsociale helhedsplaner: Helhedsplanen Beboerprojekt Bispebjerg, Helhedsplanen Beboerprojekt PULS og Helhedsplanen Vores Kvarter - Ryparken

Boligområder på Nørrebro (København)

I Nye veje til trivsel og bevægelse i boligområder indgår følgende boligsociale helhedsplaner: Helhedsplanen Hothers Plads, Helhedsplanen Lundtoftegade, Helhedsplanen Det Gode Naboskab, Helhedsplanen Vores Kvarter - Aldersrogade, Helhedsplanen Titanparken og Helhedsplanen Os fra Mimerskvarter.

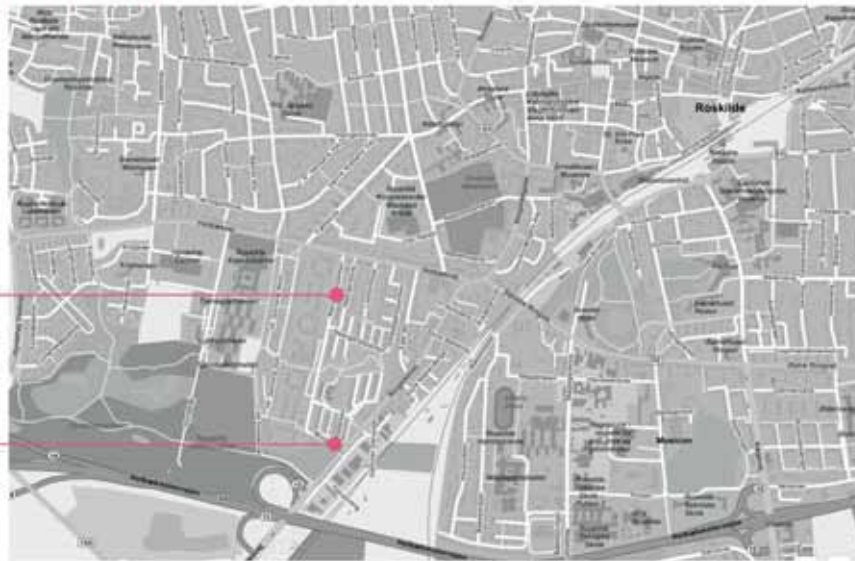
Pr. 01.01.17 er opstartet Helhedsplanen Nørrebrobyggerne, som omfatter boligområderne Lundtoftegade, Lundtoftegården og Titanparken.

Boligområder i Roskilde

Boligsocial
helhedsplan
Roskilde

BOSJ afd.
Rønnebærparken

BOSJ afd.
Æblehaven

Kapitel 2.
Baggrund

Projektets organisering og geografi
Boligområder

27
01/03 2018

I Nye veje til trivsel og bevægelse i boligområder indgår Boligsocial helhedsplan Roskilde i Rønnebærparken og Æblehaven.

Boligområder i Køge

Boligsocial
Fællessekretariat

BOSJ afd.
Karlemoseparken

DAB afd.
Ellemarken

Lejerbo afd. Søparken

KB afd. Hastrupparken

Kapitel 2.
Baggrund

Projektets organisering og geografi
Boligområder

28
01/03 2018

I Nye veje til trivsel og bevægelse i boligområder indgår Helhedsplanen Boligsocial Fællessekretariat i Søparken, Karlemoseparken, Ellemarken og Hastrupparken

Organisering

Partnerskabets organisering har bestået af en overordnet Styregruppe med repræsentanter fra forskningsinstitutionen, de tre kommuner samt fire repræsentanter fra boligorganisationerne / de boligsociale helhedsplaner (to fra København, en fra Køge og en fra Roskilde). Styregruppen har været sammensat af:

- Katrine Schjønning, Folkesundhedschef, Center for Sundhed, Københavns Kommune, projektejer (orlov fra 28. april – 31. juli 2017. Stedfortræder var Rikke Blom, sekretariatschef, Ledelsessekretariatet, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen).
- Bjarne Rasmussen, leder, Beskæftigelsesindsats og Udviklingsindsatser, Forebyggelsescenter Nørrebro (udtrådte af styregruppen d. 30.6 2016 i forbindelse med omstruktureringen)
- Ulf Lolk Larsen, Centerchef, Center for Dansk og Integration, Køge Kommune
- Hanne Ourø Jensen, Leder, Sundhed og træning, Roskilde Kommune.
- Christina Stilling Tarnø, Sektionschef, sekretariat og jura, FSB, København
- Ulrik Hjort, Forretningsfører, KAB, København (tiltrådte styregruppen i 2016)
- Christine M. Wilhelmsen, Projektleder, Boligselskabet Sjælland, Roskilde (På barselsorlov fra november 2017)
- Rami Panduro Zouzou, Leder af det Boligsociale Fællessekretariat, Køge (udtrådte af styregruppen i 2016)
- Mikkel Pedersen, NY Leder af det Boligsociale Fællessekretariat, Køge (tiltrådte i styregruppen i oktober 2016)
- Bjarne Bruun Jensen, Chef, Enhed for Sundhedsfremme, Steno Diabetes Center Copenhagen (SDCC)

Under styregruppen arbejdede en Central projektgruppe som har udviklet rammerne for projektet og partnerskabets virke.

- Henrik Mønster Larsen, Overordnet projektleder, lokal projektleder i Københavns Kommune.

Projektets ramme

Kapitel 2:
Baggrund

Projektets ramme

30
01/03 2018

Mål i Partnerskabet Nye veje

Overordnet mål: at udvikle nye borgerinddragende idéer til sundhedsfremme i udsatte boligområder

De specifikke mål for projektet er:

1. at øge de **involverede partnes** (kommuner, bolig- og forskningsorganisationer) erfaringer med og kapacitet til at drive sundhedsfremmeprojekter i socialt udsatte lokalområder.
2. at bidrage til at øge den mentale og fysiske sundhed blandt **borgere** i udvalgte boligområder i København, Køge og Roskilde Kommuner.
3. at **formidle** ny viden og erfaringer til kommuner, boligorganisationer og forskningsverdenen.

Projektet har formuleret det overordnede mål for partnerskabet i projektperioden at udvikle nye borgerinddragende idéer til sundhedsfremme i udsatte boligområder.

Det betyder, at projektet på borgerniveau skal:

- Øge handlekompentence ift. bevægelse og trivsel og dermed styrke trivsel og bevægelse i boligområderne
- Øge social kompetence og netværk
- Involvere grupper der med mere traditionelle kommunale tilbud er vanskelige at få kontakt til.

Og det betyder, at partnerne (kommuner og boligorganisationer) skal:

- Øge kapacitet og erfaring med sundhedsfremme med beboerinddragelse som centralt element
- Udvikle sig til et kompetent handlefællesskab lokalt i kommunerne og på tværs af partnerne.

Og endelig skal projektet sikre, at projektets erfaringer spredes.

Styring af projektet

1. Partnerskab indgået efterår 2014
2. Ansøgning til ministeriets partnerskabspulje (<http://sum.dk/Sundhed/Forebyggelse/Partnerskaber.aspx>) godkendt efterår 2014
3. Projektbeskrivelse godkendt af styregruppe juni 2015
4. Aktivitetsplan godkendt af styregruppe december 2015

Partnerskabet har arbejdet hen mod målopfyldelse styret af fire centrale dokumenter, der dels konstituerer partnerskabet, ansøger om midler til gennemførelse af projektet, beskriver projektet ud fra de tilgængelige ressourcer samt beskriver de udviklede idéer til opnåelse af målsætningerne. Partnerskabet Nye veje til trivsel og bevægelse i boligområders dokumenthierarki er de dokumenter partnerskabet er enige om, og har forpligtet hinanden på. Partnerskabsaftale og projektansøgning har partnerne underskrevet. Projektbeskrivelse og aktivitetsplan har styregruppen besluttet.

Partnerskabsaftalen er indgået mellem 3 kommuner, 11 boligorganisationer og 1 forskningsinstitution. Til sammen har boligorganisationerne 11 helhedsplaner med i alt 14 udsatte boligområder. 9 i København, 4 i Køge og 1 i Roskilde. Partnerskabet har her forpligtet hinanden til at ville udfordre traditionelle tilgange til sundhedsfremme og forebyggelse ved at undersøge potentialet i et partnerskab mellem kommuner og boligorganisationer – specifikt 3 sundhedsforvaltninger og 11 boligsociale helhedsplaner i tre kommuner.

Projektansøgningen

Partnerskabet søgte 16 mio. i partnerskabspuljen i Sundheds- og Ældreministeriet og fik bevilliget 5 mio. fordelt over 3 år. Projektet trækker endvidere på medfinansiering fra kommuner og boligorganisationer / boligsociale helhedsplaner.

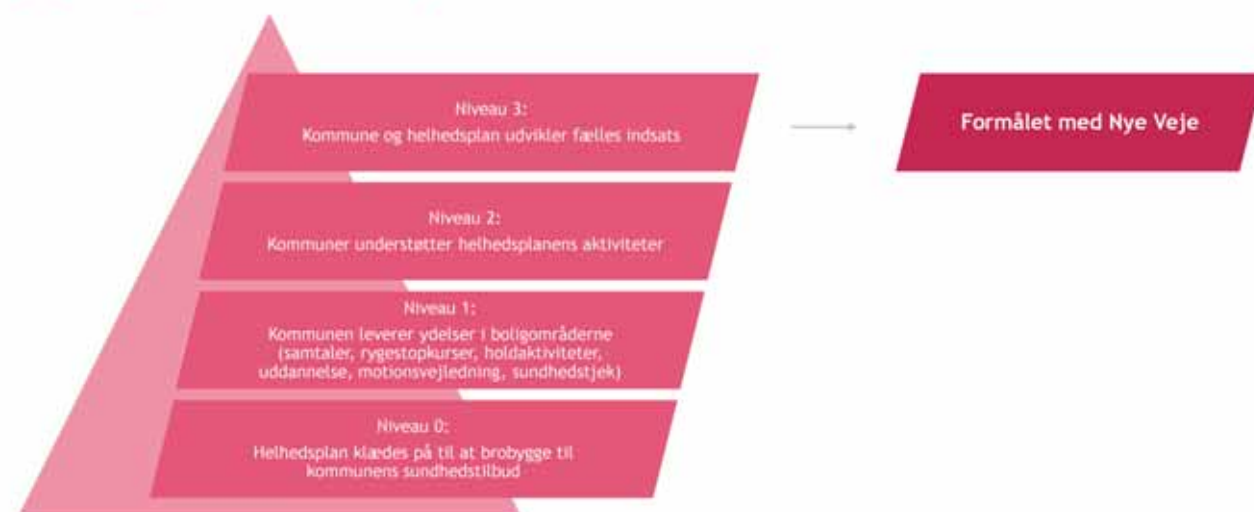
Projektbeskrivelsen

Projektbeskrivelsen udfolder ansøgningens hensigtserklæringer og konkretiserer rammer for aktiviteterne.

Aktivitetsplanen indeholder:

1. Handleplan for boligområder med aktivitetsbeskrivelser. Heri beskrives de eksperimenter i boligområderne, der udgør læringsrummet for partnerskabet ift. at

Samarbejdskonstellationer mellem kommune og boligsocial helhedsplan

Kapitel 2:
Baggrund

Projektets ramme
Samarbejdskonstellationer ml. kommunen og boligsocial helhedsplan

33
01/03 2018

Partnerskabet vil udfordre de traditionelle tilgange til sundhedsfremme i udsatte boligområder. Udgangspunktet for en stor del af sundhedsarbejdet i udsatte boligområder er en skarp opdeling mellem fokus og aktører, hvor kommunen typisk har en række tiltag, som andre aktører kan henvise til. I Nye veje projektet var formålet i de lokale partnerskaber at arbejde sig henimod at arbejde på niveau 3 (et praksisfællesskab), uanset hvilke erfaringer partnerskabet havde forud for projektets opstart.

Praksisfællesskaber opstår, når flere er sammen om en fælles opgave, og udvikler fælles normer og måder at "gøre tingene på". I Nye Veje projektet var det ønskeligt at få det til at ske blandt de professionelle, i første omgang blandt boligsociale medarbejdere og kommunale medarbejdere, og evt. lokale kreative kræfter gennem netværksaktiviteter og fælles udviklingsaktiviteter. I praksisfællesskabet kan deltagerne have forskellige roller i et udviklingsforløb, der rækker fra helt central til meget perifer deltagelse, uden at deltageren af den grund ikke længere er med i et praksisfællesskab. (Wenger, E. Praksisfællesskaber. Læring, mening og identitet. Hans Reitzels Forlag, 2004).

Projektfaser i Partnerskabet Nye veje

Leverancer 1. fase: Rammer og retning (q1 og 2 2015)

Etablering af projektorganisation og skabe organisatorisk og personlig tillid på tværs i partnerskabet (bl.a. via workshops hver 6. måned).

Udarbejdelse af State of the art-dokument om best practice indenfor borgerinddragelse og sundhedsfremme i lokalområder som afsæt for partnerskabet, samt godkendt Projektbeskrivelse.

Leverancer 2. fase: Udvikling (q3 og 4 2015)

Plan for læringsfasen og Forsknings- og evalueringsdesign er udviklet.
Partnerne udvikler formidlingsplan.

Leverancer 3. fase: Læring (q1 2016 tom q2 2017)

Inddragende processer med beboere samt udvikling og gennemførelse af processer med lokale kreative kræfter.

Aktiviteter udviklet i samarbejde mellem helhedsplan, kommune, lokale kreative kræfter og beboere gennemføres.

Forsknings- og evalueringsleverancer: data til procesevaluering indsamles.

Leverancer 4. fase: Erfaringsopsamling og formidling (q3 og 4 2017)

Formidling og spredning af erfaringer. Mindst 10 konkrete indsatser har haft besøg af en repræsentant for partnerskabet og fået formidlet erfaringerne.

Mindst 10 konkrete idéer til sundhedsfremme i boligområder baseret på beboerinddragelse er beskrevet og formidlet.

Overordnet projektmodel

Partnerskabets målsætninger spænder over både 1) at skabe ny læring om, hvordan samarbejdspartnere kan opnå bedre resultater ved at indgå i partnerskaber, der evner at pulje kompetencer og ressourcer og 2) at understøtte fremme af mental sundhed og bevægelse blandt udsatte borgere. Arbejdet med disse målsætninger er på partnerskabsniveau blevet styret af en række fælles aktiviteter og fælles videndeling om både best practice på området og den konkrete læring, som løbende er opnået i partnerskabet. På lokalområdeniveau har den centrale projektgruppe formuleret en række fælles dogmer, som har fungeret som ramme for de konkrete lokale aktiviteter (disse dogmer vil blive foldet yderligere ud i kapitel 3: Mål og metoder).

Samlet set har disse to målsætninger haft til hensigt at skabe fælles læring om partnerskabers værdi og kapacitetsopbygning, samt om arbejdet med beboerinddragelse i forbindelse med sundhedsfremme, de professionelle rolle i den forbindelse samt hvilken betydning udvikling af handlegkompetencer har på helbredet.

Partnerskabet Nye veje i en nøddeskal

Kapitel 2:
Baggrund

Partnerskabet nye veje i en nøddeskal

36
01/03 2018

Nye veje i en nøddeskal

- Adresserer **social ulighed** i sundhed og målretter indsatsen i **udsatte boligområder**
- Bygger på **"best practice"** fra borgerrettet sundhedsfremme og områdebaserede indsatser
- Et **bredt og positivt sundhedsbegreb** der bygger på en ressource-tilgang
- **Borgerinddragelse** er i centrum og fokus på **trivsel, bevægelse og relationsdannelse**
- **Inspirerer på tværs** af kommuner, almene boligselskaber og boligsocialt arbejde
- Udnytter potentialer i og samarbejder med **lokale kreative kræfter** og initiativer
- Foretager systematisk, **forskningsbaseret evaluering** af processer og virkninger
- Sikrer **spredning af indhøstede erfaringer** til kommuner, boligorganisationer og forskningsverdenen
- Omfatter **3 kommuner, en forskningsinstitution og 11 boligorganisationer** og har indsatser i **14 boligområder** med tilsammen ca. 30.000 beboere

KAPITEL 3

Mål og metode

Disposition

- Projektets mål og metode
 - Mål i partnerskabet
 - Operationalisering af mål
 - Projektets metoder - interventionen
 - Interventionen på partnerskabsniveau
 - Interventionen på lokalområdeniveau
 - Principper for aktivitetsudvikling (dogmer)
- Evalueringens mål og metoder
 - Mål for evalueringen
 - Forskningstilgang
 - Teoretiske perspektiver
 - Dataindsamling: Metoder
 - Partnerskabsniveau
 - Lokalområdeniveau
- Etik og datatilsyn

Projektets mål og metode

Kapitel 2
Mål og metode

Disposisjon
Projektets mål og metode

40
1. mars 2018

Mål i Partnerskabet Nye veje

Overordnet mål: At udvikle nye borgerinddragende idéer til arbejdet med sundhedsfremme i udsatte boligområder

De specifikke mål for projektet er:

1. At øge de **involverede partners** (kommuner, bolig- og forskningsorganisationer) erfaringer med og kapacitet til at drive sundhedsfremmeprojekter i socialt udsatte lokalområder.
2. At bidrage til at øge den mentale og fysiske sundhed blandt **borgere** i udvalgte boligområder i København, Køge og Roskilde Kommuner.
3. At **formidle** ny viden og erfaringer til kommuner, boligorganisationer og forskningsverdenen.

Kapitel 3
Mål og metode

Projektets mål og metode
Mål

41
1. marts 2018

I kapitel 8 opsamles på samtlige af projektets mål, herunder det overordnede mål, mens de specifikke resultater i relation til mål 1 beskrives i kapitel 4, resultaterne i relation til mål 2 i kapitel 5 og resultaterne i relation til mål 3 i kapitel 6.

Operationalisering af mål

Kapitel 3
Mål og metode

42
01/03 2018

Operationalisering af mål 1

Mål 1: At øge de involverede partners (kommuner, bolig- og forskningsorganisationer) erfaringer med og kapacitet til at drive sundhedsfremmeprojekter i socialt udsatte lokalområder.

Operationalisering:

- At de deltagende kommuners og boligorganisationers medarbejdere opnår **øget kapacitet og erfaring** i forhold til at iværksætte kreative, beboerinddragende sundhedsfremmeaktiviteter i lokalområder.
- At forskningsinstitutionen, Steno, opbygger **øget institutionel erfaring** med at iværksætte og evaluere kreative, beboerinddragende sundhedsfremmeaktiviteter i lokalområder.
- At **etablere et kompetent handlefællesskab** bestående af Partnerskabet Nye Vejes partnere (kommuner, boligorganisationer og Steno) med en kritisk masse af kompetence og institutionel erfaring med at iværksætte kreative, beboerinddragende sundhedsfremmeaktiviteter i lokalområder.

Der følges i projektet og evalueringen af mål 1 alene op på bullet-punkt 1 og 3, ikke på bullet-punkt 2, der omhandler Stenos erfaringer med at opbygge institutionel erfaring. Steno har opbygget institutionel erfaring med at iværksætte og evaluere kreative, beboerinddragende sundhedsfremmeaktiviteter i lokalområder som en konsekvens af deres aktive involvering i projektet, samt løbende videndeling internt i organisationen.

Resultaterne omkring mål 1 belyses i kapitel 4.

Operationalisering af mål 2

Mål 2: At bidrage til at øge den mentale og fysiske sundhed blandt borgere i udvalgte boligområder i København, Køge og Roskilde Kommuner.

Operationalisering:

- at bidrage til, at de beboere, som deltager i projektets aktiviteter, **øger deres handlekompetence i forhold til bevægelse, og at de bevæger sig mere i hverdagen.**
- at bidrage til, at de beboere, som deltager i projektets aktiviteter, **øger deres handlekompetence i forhold til trivsel, og at de oplever en større trivsel.**
- at bidrage til, at de beboere, som deltager i projektets aktiviteter, **forbedrer deres sociale kompetence og sociale netværk, og at den sociale kapital forbedres.**
- at bidrage til at **udvikle aktiviteter sammen med beboerne**, der formår at involvere nye grupper i aktiviteter, der fremmer bevægelse og/eller trivsel.

Resultaterne omkring mål 2 belyses i kapitel 5.

Operationalisering af mål 3

Mål 3: At formidle ny viden og erfaringer til kommuner, boligorganisationer og forskningsverdenen.

Operationalisering:

- At der har været afholdt mindst 10 arrangementer (møder, besøg, workshops) med andre kommuner, boligorganisationer og/eller sundhedsfremmeinitiativer med henblik på at klæde disse på til at optimere/igangsætte sundhedsfremme i udsatte boligområder.
- At der er formidlet videnskabeligt om projektet både nationalt og internationalt.

Kapitel 3
Mål og metode

Projektets mål og metode
Operationalisering

45
1. marts 2018

Hvorvidt projektet er kommet i mål med målene operationaliseret under mål 3, afrapporteres ved hjælp af dokumentation for afholdte formidlingsaktiviteter. Dette gøres i kapitel 7 - Formidling og spredning.

Projektets metoder – interventionen

Kapitel 3
Mål og metode

Projektets mål og metode
Projektets metoder – Interventionen

46
1. marts 2018

Interventionen på partnerskabsniveau

Kapitel 3
Mål og metode

Projektets metoder – Interventionen
Partnerskabsniveau

47
1. marts 2018

To partnerskabsniveauer:

1. Et tværkommunalt partnerskab
 - Mellem de tre kommuner, 11 boligorganisationer og Steno
2. De lokale partnerskaber
 - Mellem én af de tre kommuner og én boligsocial helhedsplan, 11 styk i alt (9 i København, 1 i Roskilde og 1 i Køge)

På partnerskabsniveau skelnes mellem to partnerskabskonstellationer – et tværkommunalt partnerskab og lokale partnerskaber.

Indsatsen i det tværkommunale partnerskab

- Workshops
 - For alle frontmedarbejdere tilknyttet Nye veje samt Steno
- Projektgruppemøder
 - For kommunale projektledere og Steno
- Styregruppemøder
 - For ledere fra kommuner, repræsentanter fra fire boligorganisationer og Steno
- Kommunikation
 - Nyhedsbreve og LinkedIn-historier

Disse indsatser er målrettet det tværkommunale partnerskab, men har også en betydning for de lokale partnerskaber, fx ved at frontmedarbejder fra de lokale partnerskabsgrupper sammen deltager på workshops og får ny viden og redskaber til at arbejde med projektet.

Indsatsen i de lokale partnerskaber

1. Møder mellem parterne
2. Udvikling og gennemførelse af aktiviteter

Møderne mellem parterne har haft forskellig karakter; fx planlægningsmøder for rammesætning rent indledningsvis, udviklingsmøder for konkrete aktiviteter og møder med henblik på at følge op på implementering, evaluering og evt. justering af arbejdet med aktiviteter eller i det lokale partnerskab.

Proces for udvikling af samarbejde i de lokale partnerskaber

Kapitel 3
Mål og metode

Projektets metoder – interventionen
Partnerskabsniveau

51
1. marts 2018

I de lokale partnerskaber arbejder de kommunale projektledere ud fra ovenstående model i forhold til at starte og udvikle lokale partnerskaber. Da der er stor forskel på lokale erfaringer med at samarbejde, er det forskelligt, hvor i modellen det er relevant at starte, og hvor længe man har behov for at bruge på de forskellige niveauer.

Målsætningen er et samarbejde, der evner at pulje partnerskabets kompetencer og ressourcer, fremfor blot at koordinere tiltag (jf. slide om forskellige partnerskabskonstruktioner i kapitel 2). Med inspiration fra udvikling af praksisfællesskaber handler det om kendskab, relations- og tillidsopbyggende dialog som en proces, hvor kendskab bliver til relation, som styrker tillid, der øger kendskabet og styrker relationen.

Tilgangen er brugt på alle tre niveauer:

- I det tværkommunale partnerskab hvor Styregruppen (på tværs af kommuner, boligorganisationer og forskningsinstitution) og Projektgruppen (på tværs af kommuner og forskningsinstitution) samarbejder.
- I lokale partnerskaber hvor den enkelte kommune og de lokale helhedsplaner samarbejder,
- I lokale aktivitetsgrupper hvor medarbejdere fra kommune og helhedsplan udvikler konkrete aktiviteter i samarbejde med beboere og andre lokale aktører (kreative kræfter).

Sammenhæng mellem lokale partnerskaber, aktiviteter og dokumentation

Partnerskabs- og aktivitetsspor

Dokumentationsspor

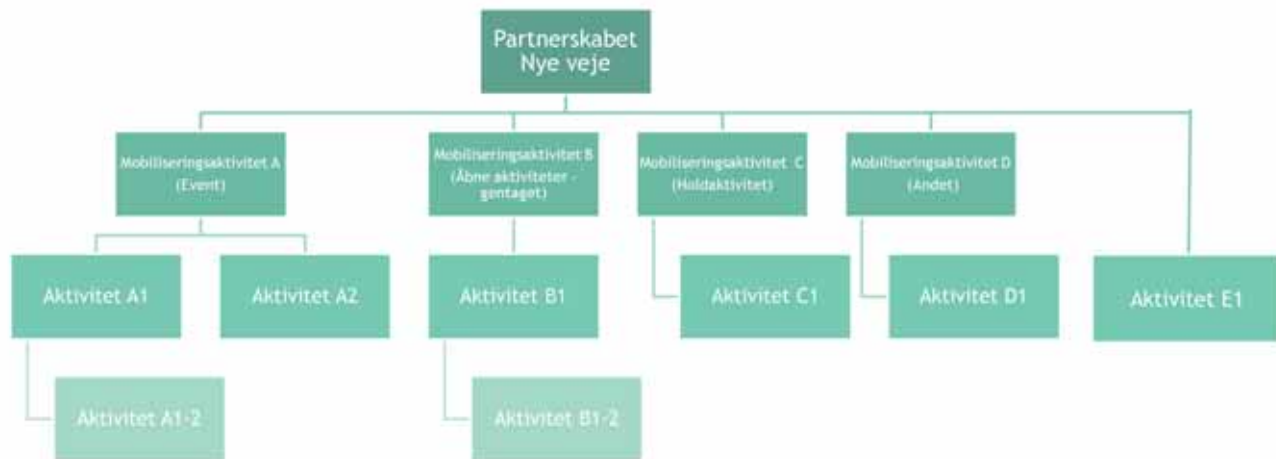
Den øverste pil illustrerer, hvordan opbygning af lokale partnerskaber glider over i udvikling af indsatser på lokalt niveau, der i højere og højere grad inddrager beboere i planlægning og gennemførelse. Der er således overlap mellem indsatsen (interventionen) på partnerskabsniveau og indsatsen (interventionen) på lokalt niveau. Den nederste pil illustrerer, hvordan de lokale partnerskaber og de enkelte aktivitetsgrupper har arbejdet med at dokumentere udvikling, gennemførelse og deltagelse i og af aktiviteter. Disse ting er initieret af projektgruppen og forskning i samarbejde.

Interventionen på lokalområdeniveau

Kapitel 3
Mål og metode

Projektets metoder – Interventionen
Lokalt niveau

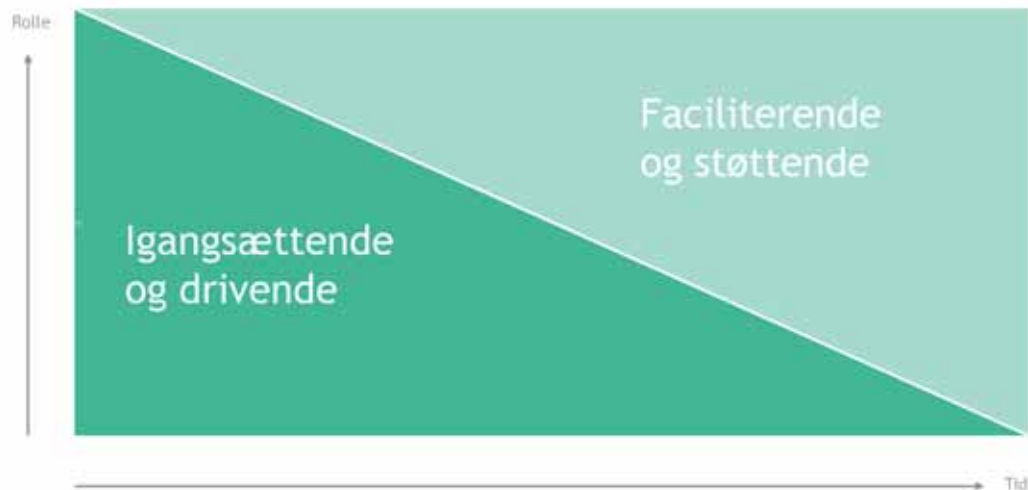
Model for udvikling og typer af sundhedsfremmende aktiviteter

Modellen illustrerer, hvordan aktiviteter er udviklet inden for partnerskabet. Indledningsvist drøfter helhedsplan og kommune fælles mål, og der besluttet en fælles ramme for udvikling af aktiviteter (modellens første niveau). Indenfor den fælles ramme udvikles en mobiliseringsaktivitet (modellens andet niveau), som har til formål at mobilisere og involvere beboere og /eller lokale kreative kræfter. Mobiliseringsaktiviteten videreudvikles til enten en ny beboerdrevet aktivitet eller til en mobiliseringsaktivitet med øget beboerdeltagelse (modellens tredje niveau). Fra Mobiliseringsaktivitet A til Aktivitet A1 arbejdes løbende med øget beboerinvolvering, hvor de professionelle går fra at være igangsættende og drivende til at være faciliterende og støttende. Fra Aktivitet A1 kan udspringe andre aktiviteter (A1-2) med fortsat øget fokus på beboerinvolvering (modellens fjerde niveau).

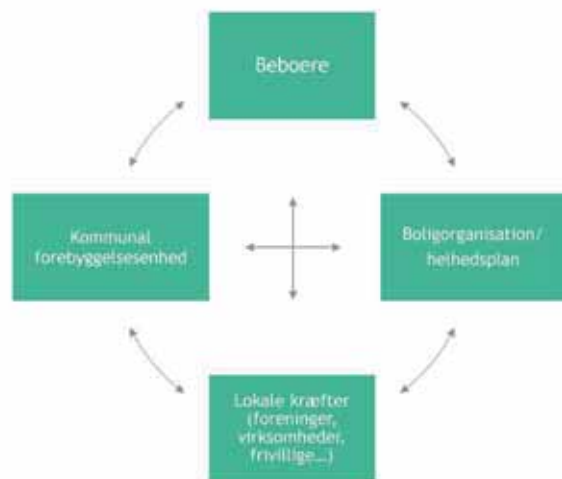
Mobiliseringsaktiviteter og aktiviteter er i partnerskabet opdelt i fire kategorier; Events (enkeltstående aktiviteter, gentages én gang), åbne aktiviteter (række af aktiviteter/events der hører sammen, ingen tilmelding påkrævet), holdaktivitet (række af aktiviteter/events der hører sammen, tilmelding påkrævet, fast deltagergruppe) og "andet" (aktiviteter som falder uden for førnævnte kategorier, ofte en process).

Model for udvikling af de professionelles rolle i sundhedsfremmende aktiviteter

Modellen illustrerer udviklingen omtalt på forrige slide. De professionelle fra helhedsplan og kommune er indledningsvist rammesættende, styrende og drivende ved udvikling af mobiliseringsaktivitet og bliver med tiden mere støttende og faciliterende, efterhånden som involvering, engagement og ansvar øges hos beboerne der er med i de enkelte aktiviteter.

Lokale aktivitetsgrupper kan være sammensat af:

Det lokale partnerskab udvikler en ramme, hvor beboere og lokale kreative kræfter inviteres ind til at udvikle og implementere inden for rammen. En meget overordnet ramme sættes af kommune og helhedsplan ud fra Nye veje-dogmerne, som beskrives på de efterfølgende slides. Rammen udfyldes derefter ved at beboere og øvrige lokale kræfter skaber lokale meningsfulde aktiviteter.

De lokale partnerskabs sammensætning

Køge: Boligsocialt fællessekretariat, Køge kommune (Center for Dansk og Integration og Social og Sundhedsafdelingen)

Roskilde: Helhedsplan for Roskilde, Roskilde Kommune (Afdeling for Træning og Sundhed)

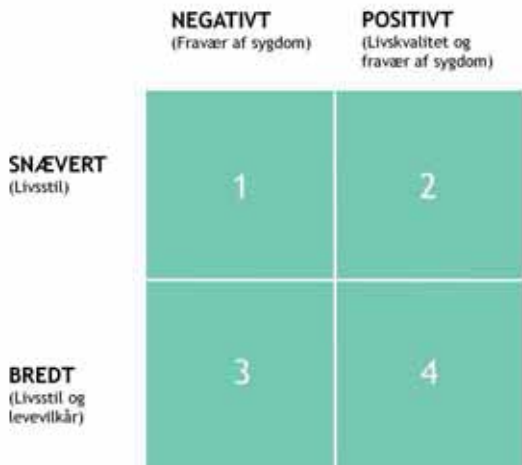
København: Ni lokale partnerskaber mellem helhedsplaner og Københavns Kommune (Center for Sundhed, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen)

Principper for aktivitetsudvikling (dogmer)

Kapitel 3
Mål og metode

Projektets metoder – Interventionen
Principper for aktivitetsudvikling

Udgangspunktet: Et bredt og positivt sundhedsbegreb

Kapitel 3
Mål og metode

Projektets metoder – Interventionen
Principper for aktivitetsudvikling

Ref: Jensen 2016

58
1. marts 2018

Når sundhed betragtes ud fra et positivt sundhedsbegreb, er målgruppens egne forestillinger om det gode liv i fokus, og det betyder, at et princip om involvering af deltagerne i en diskussion eller udvikling af aktiviteter indhold er helt essentiel, ligesom det positive sundhedsbegreb anerkender, at livskvalitet er individuelt defineret.

Spørgsmålet om det "brede" over for det "snævre" handler om, at både livsstil og levevilkår påvirker menneskets sundhed. Et snævert fokus på vaner og livsstil er specielt udfordret i socialt udsatte boligområder, hvor borgere både påvirkes af livsstilsfaktorer, men også af levevilkår relateret til fx dårligere adgang til uddannelsessystemer, arbejdsmarked eller andre ressourcer som fx grønne områder.

Projektets aktiviteter skal søge både at adressere fravær af sygdom og fremme af livskvalitet set i forhold til både livsstil og levevilkår, som illustreret i figurens felt 4. Fx må en aktivitet ikke alene sigte mod, at fysisk inaktive bliver mere aktive, den skal også arbejde med bevægelsesglæde samt muligheder for, at den enkelte kan påvirke egen og andres muligheder for at bevæge sig.

Jensen, BB. Kernebegreber i sundhedspædagogik i Forebyggende Sundhedsarbejde.

De 5 Nye veje dogmer

1. Trivsel
2. Bevægelse
3. Nyhedsværdi
4. Sociale relationer
5. Deltagelse

Dogmerne definerer og indrammer indsatserne i projektet. I udvikling og gennemførelse af aktiviteter på både partnerskabs- og lokalt niveau skal dogmerne tænkes med ind i indsatsen.

I de efterfølgende slides, gennemgås dogmernes indhold samt hvordan de indgår i projektet/indsatsen

Dogme 1: Trivsel

- Trivsel er et udtryk for et velbefindende, der giver det enkelte menneske følelsen af overskud, gå-på-mod, handlekraft og glæde ved livet. Det betyder, at det at trives kobles sammen med vores mentale sundhed, som karakteriseres ved *bedre at kunne udfolde sine evner, klare dagligdagens udfordringer og stress samt at indgå i fællesskaber med andre mennesker* (Sundhedsstyrelsen, 2012).
- Når partnerskabet sætter fokus på trivsel, handler det om trivsel som en individuel forudsætning for at spille egne ressourcer ind i fællesskabet, og dermed løfte egen og andres livskvalitet. Det kræver overskud og mod på livet at engagere sig i egen og andres trivsel, ligesom det øger egen trivsel og selvværd at spille en aktiv rolle ved at gøre noget for eller sammen med andre.
- Trivsel i partnerskabet handler også om at skabe trivsel blandt de udsatte og sårbare borgere, der ikke trives, isolerer sig og har ringe forventning til egne evner og handling.

Det første dogme er trivsel. Med udgangspunkt i det brede og positive sundhedsbegreb, arbejder projektet med at fremme trivsel, indenfor for ovenstående forståelse af hvad dette er/kan være.

Dogme 2: Bevægelse

- Bevægelse forstås i partnerskabet som den fysiske bevægelse i alle dens afskygninger: Leg, idræt, hverdagsmotion (f.eks. havearbejde), aktiv transport, teater, natur og udeliv er alle eksempler på bevægelsesaktiviteter.
- For den enkelte beboer ser partnerskabet øget bevægelse i et relativt perspektiv: Således kan det at bevæge sig ud af lejligheden og deltage i noget fælles, hvis man ikke gør det i forvejen, også være en succes uden, at man kommer i nærheden af de anbefalede sundhedsmål for fysisk aktivitet (Pedersen & Andersen, 2011; Sundhedsstyrelsen, 2012).
- Bevægelsesaktiviteter i bred forstand ses som havende et særligt potentiale til at bringe mennesker sammen og være fællesskabsdannende under forudsætning af, at der arbejdes bevidst med disse dimensioner.

Med udgangspunkt i det brede og positive sundhedsbegreb, arbejder projektet med at fremme bevægelse, indenfor for ovenstående forståelse af hvad dette er/kan være.

Dogme 3: Nyhedsværdi

- Det "nye" kan opstå i alle faser i en aktivitet.
- Det kan for eksempel være et samarbejde med lokale kreative kræfter fra civilsamfundet ift. sundhedsfremme. Men det kan også være at udnytte det potentiale, som ligger i at kombinere nye beboer- og borgergrupper eller inddrage nye bolignære lokaliteter.
- Samarbejdet mellem de tre kommuner og boligorganisationerne kan også bidrage til nyhedsdogmets virkeliggørelse. Det kan f.eks. ske ved, at et velafprøvet tiltag fra en institution afprøves i en ny setting eller organisatorisk sammenhæng.

Med udgangspunkt i projektets overordnede formål, at udvikle nye borgerinddragende idéer til sundhedsfremme i udsatte boligområder, er det 3. dogme Nyhedsværdi. Dette indebærer, at alle aktiviteter indenfor partnerskabets ramme skal søge at udfordre sig selv i forhold til, hvordan eller hvorfor den pågældende aktivitet kan bidrage med ny viden eller nye erfaringer.

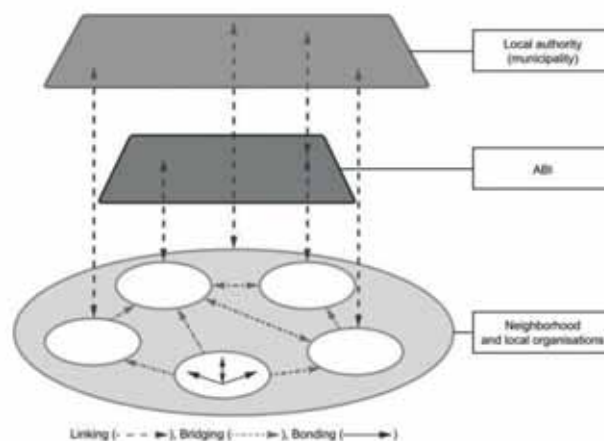
Dogme 4: Sociale relationer

- Individens ideer, meninger, holdninger, viden og handlinger er en funktion af sociale netværks idéer, meninger, holdninger, viden og handlinger (Valente 2010). Derfor er det essentielt at undersøge og fremme sociale netværk, både på individ, organisatorisk og partnerskabsniveau.
- Som operationalisering bruges hele eller dele af social netværksanalyse (Scott, 2000) som et middel til kortlægning af eksisterende og udvikling i netværk.
- Mere specifikt ses på hvilke typer af relationer, og dermed hvilke typer af social kapital, der udvikles indenfor de forskellige grupperinger og enkelte aktiviteter - de typer af relationer som projektet har en opmærksomhed omkring, belyses på næste slide.

Med udgangspunkt i det brede og positive sundhedsbegreb, arbejder projektet med at sociale relationer, inden for ovenstående forståelse af hvad dette er/kan være.

Social kapital

- Bonding, bridging og linking social kapital er tre typer af systemer af sociale relationer, som er relevante for Nye veje, som netop arbejder med at skabe relationer mellem forskellige grupperinger i samfundet.
- Bonding social kapital er de stærke, horisontale, sociale relationer inden for en gruppe med mange lighedstræk, f.eks. tætte venner eller familie.
- Bridging social kapital er de svagere, horisontale, sociale relationer mellem forskellige grupper af individer, f.eks. relationen mellem en gruppe muslimske kvinder og en gruppe danske kvinder eller relationen mellem to frivillige/lokale organisationer.
- Linking social kapital er de vertikale relationer, der knytter individer eller grupper/organisationer til andre individer eller grupper/organisationer med politisk eller finansiell magt, f.eks. relationen mellem beboere og medarbejdere i en helhedsplan.

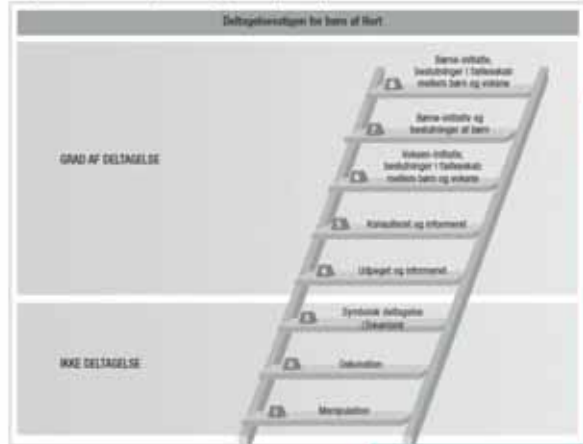
Bonding social kapital kan beskrives som det, der gør, at individet "klar sig", og er vigtigt for, at beboere har overskud til f.eks. at engagere sig i lokale aktiviteter (Agger og Jensen, 2015). Bridging social kapital binder mere perifere grupper/organisationer sammen, så disse har de fornødne ressourcer til at påvirke deres omgivelser, og kan dermed beskrives som det, der gør, at individer "forandrer sig". Linking social kapital kan beskrives som det, der giver individet mulighed for at "komme videre" ved at give adgang til ressourcer, idéer og information, der går udover, hvad der ellers er tilgængelig i lokalområdet. (Agger og Jensen, 2015).

I udvikling og gennemførsel af aktiviteter er der en opmærksomhed på, hvilke af ovenstående typer af relationer aktiviteten understøtter, ligesom det er et element, der samles yderligere op på i evalueringen af projektet.

Dogme 5: Deltagelse

- Harts deltagelsesstige er oprindeligt udviklet til at belyse børns deltagelse, men anvendes i dette projekt til at illustrere, at deltagelse ikke er én ting, men at man kan tale om forskellige grader af deltagelse.
- Hart pointerer, at graden og formen af deltagelse kan variere afhængigt af alder, evner, interesser og kompetencer hos målgruppen (Hart, 1992; 1997).
- I Nye veje er der fokus på deltagelse som dels et middel til at opbygge handlekompetence hos individer, dels som en metode til at sikre bæredygtighed i aktiviteterne via forankring hos deltagerne.
- I Nye veje anvendes deltagelse og beboerinddragelse synonymt.

Figur 1: Harts deltagelsesstige (Hart, 1997)

Med udgangspunkt i det brede og positive sundhedsbegreb ønsker projektet at skabe varige forandringer for individet – en måde at gøre dette på er ved at opbygge handlekompetence hos dem, der indgår i projektet. En afgørende faktor for at udvikle handlekompetence er deltagelse i handlinger. Hvordan Nye Veje ser på handlekompetence og handlinger, gennemgås på de efterfølgende slides

Handlekompetence

- Handlekompetence er: "En evne til og en motivation for at kunne handle i forhold til sundhed - både individuelt og i fællesskab med andre".
- Handlekompetence opnås gennem ægte deltagelse og består af flere elementer: Indsigt og viden, engagement, visioner, handleerfaringer og kritisk sans.
- Målgruppers handlinger iværksættes med udgangspunkt i gruppens handlekompetence - og forandringer og forbedringer skabes gennem handlinger.
- Handlekompetence udvikles og kvalificeres i dialog med professionelle.
- I Nye veje anvendes empowerment og handlekompetence synonymt.

IVAC-modellen

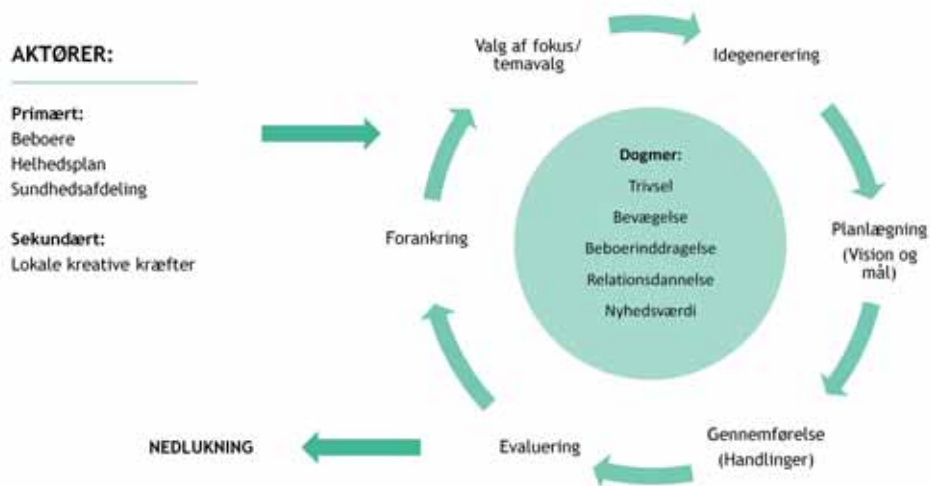
- IVAC står for Investigate-Vision-Action-Change. IVAC-modellen videreudvikler Harts deltagelsesstige (illustreret via den yderste venstre kolonne) og kombinerer den med tanker omkring, hvordan handlekompetence udvikles - nemlig via deltagelse i en række faser, som de fleste projekter/aktiviteter gennemløber (illustreret via den øverste række), og som samlet set understøtter elementer, der er vigtige i forhold til at udvikle handlekompetence.
- Samlet set illustrerer figuren, at der kan være forskellige muligheder for deltagelse knyttet til forskellige faser.
- I nye veje har denne model inspireret projektet til at have fokus på at inddrage beboerne i flere faser af aktivitetsudvikling, herunder dokumentation (evaluering), og opmærksomhed på forskellige typer af deltagelse.

Figur 2: IVAC-modellen over deltagelse i projekters faser (Simovska, et al, 2006, ændret fra Jensen, 2000)

	Deltagelse i projekt	I alg. af form	I under afgrænset	V Vision/MA	I, S, C Handlinger & Forventninger	E Vurdering/ Overblik
4. Evt. forslag, evt. dialog, evt. beslutninger med berørte og ikke						
3. Evt. forslag, evt. dialog, evt. uafhængige beslutninger						
2. Lærers forslag, evt. dialog, evt. beslutninger						
1. Givne beslutninger, evt. lærers, iværksættelse, evt. dialog, evt. skriftl. oplysninger						

I udarbejdelsen af skemaet til brug ved beskrivelse af aktiviteter og i aktivitetsopfølgningen, er der taget udgangspunkt i denne model.

Model for aktivitetsudvikling i Nye veje

Modellen for aktivitetsudvikling i Nye veje er baseret på ovenstående model.

Beboerinddragelse ses i Nye veje som en forudsætning for at skabe meningsfulde sundhedsfremmetiltag og opbygge handlekompetence, og derudover øger deltagelse chancen for bæredygtige aktiviteter, der rækker ud over projekt perioden. Alle aktiviteter skal arbejde med at implementere de fem dogmer i aktiviteterne.

Alle aktiviteter gennemløber en række faser. I nye veje er der fokus på at inddrage beboerne i de faser og på det niveau, hvor det giver mening i forhold til den konkrete kontekst, aktivitet og målgruppe. Dog er der et fokus på, at beboerne skal være med til at bestemme, hvad aktiviteterne skal indeholde (idegenerere), herunder være med til at drøfte vision og mål med aktiviteterne.

Der har været fokus på kontinuerligt at justere og udvikle aktiviteterne, herunder at lukke aktiviteter ned, hvis der fx ikke var beboeropbakning til aktiviteten.

Aktiviteterne er udviklet af de lokale partnerskabsgrupper (helhedsplan og kommunal sundhedsafdeling) inklusiv beboere, sekundært af lokale kreative kræfter.

Evaluerings mål og metoder

Kapitel 2
Mål og metoder

Disposition
Evalueringsmål og metoder

69
1. marts 2018

Sideløbende med at forskningen har bidraget med viden og input til udvikling af indsatsen i Nye veje, gennemgået i ovenstående, har forskningen udviklet mål og indhold for evalueringen af projektet. Evalueringsmål og metoder gennemgås i den følgende sektion.

Mål for evalueringen

Mål for evalueringen

- På partnerskabsniveau:
 - At undersøge om projektet har ført til **øget videndeling og læring** mellem medarbejdere og organisationer
 - At undersøge om partnerskabet udvikler sig til **et kompetent arbejdsfælleskab** med øget medarbejderkompetencer og organisationskapacitet til følge.
- På beboerniveau:
 - At belyse nye metoder og tilgange til at arbejde med sundhedsfremme i udsatte boligområder
 - At undersøge hvordan der arbejdes med **Nye veje dogmerne** i aktiviteterne og undersøge virkninger for de frivillige beboere, der indgår i aktiviteter.

Dogmer:

Trivsel
Bevægelse
Beboerinddragelse
Relationsdannelse
Nyhedsværdi

Forskningstilgang

Forskningens rolle i Nye veje

"Foretage systematisk, forskningsbaseret evaluering af både processer og virkninger"

Kontekst + Mekanisme = Outcome

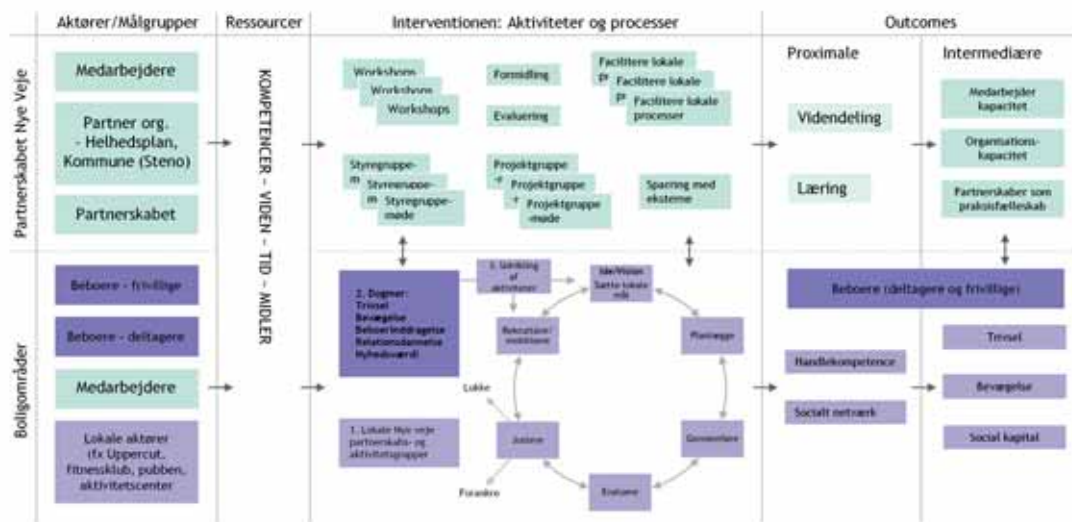

Evalueringen tager udgangspunkt i principper for Realist Evaluation (Pawson and Tilley, 1997), som er en teoribaseret evalueringstilgang, hvor der arbejdes med udgangspunkt i en programteori, der bliver tilpasset/udviklet efterhånden, som projektet tager form. I programteorien defineres hvilke mekanismer projektet arbejder med, de kontekster som har betydning for om mekanismerne nås og hvilke udfald der vil opnås i fald kontekst og mekanisme optræder som forventet. Der arbejdes kontinuerligt med dokumentation af kontekst, implementering og løbende feed-back til projektet.

Realist evaluation er metodeneutral, dvs. at fokus er på at anvende de metoder, der bedst kan belyse det konkrete projekts problemstillinger. Ofte anvendes mixed methods, altså en kombination af både kvalitative og kvantitative metodikker.

Billedet skal illustrere det tætte samarbejde, der har været mellem forskning og praksis i Nye veje i udvikling af projekt, indsatserne og evalueringen.

Programteori som metode

Kapitel 3
Mål og metode

Evalueringens mål og metoder
Forskningsstrategi

74
1. marts 2018

Baseret på ovenstående operationaliseringer af projektets og evalueringens mål og principper for aktivitetsudvikling (indsatsen på lokalt niveau) blev der udviklet en programteori, som har guidet evalueringen. Udover de teoretiske betragtninger, der har ligget til grund for udarbejdelsen af indsatsen på lokalt niveau, har evalueringen yderligere været drevet af en række teoretiske perspektiver i relation til måling af outcomes. Disse gennemgås på de efterfølgende slides.

Det er væsentligt at bemærke, at der i ovenstående programteori er to spor med hver deres definerede outcomes – et partnerskabsspor og et boligområdespor (lokalt niveau), svarende til projektets mål 1 og 2. Evalueringen har derfor også arbejdet i to spor. Pilene mellem de to spor skal illustrere, at de to spor gensidigt påvirker hinanden, og der vil i evalueringen både blive samlet op på de to spor (kapitel 4+5) samt på den samlede læring på tværs af de to spor (Kapitel 8).

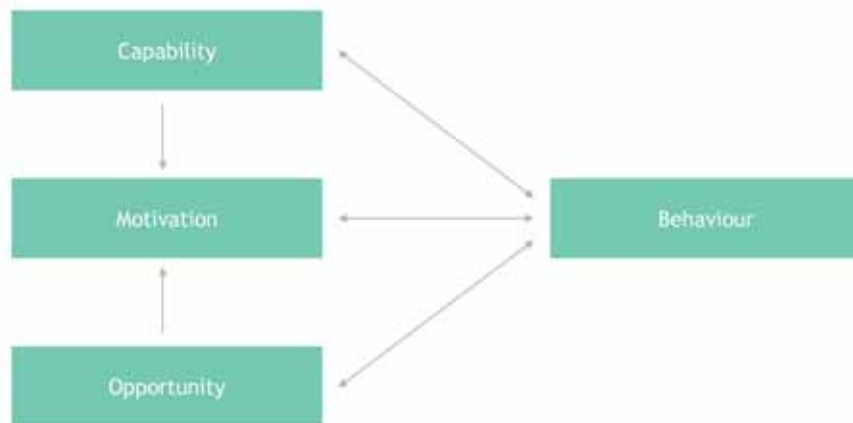
Teoretiske perspektiver

Udvalgte teoretiske perspektiver, der bl.a. ligger til grund for evalueringen

- Behaviour Change Wheel: COM-B
- Praksisfælleskaber
- Climate of Innovation

Ovenstående tre teoretiske perspektiver sammen med de kernebegreber, der har ligget til grund for aktivitetsudviklingen (interventionen), og som er gennemgået tidligere i præsentationen, har inspireret evalueringen på partnerskabsniveau, og gennemgås kort på nedenstående slides.

The COM-B system - a framework for understanding behaviour

Både blandt de professionelle og på beboerniveau søger projektet at opnå en adfærdsændring. For at forstå hvordan og hvorfor adfærdsændringer finder – eller ikke finder – sted, anvendes ovenstående model, der er en del af det teoretiske fundament for the Behaviour change wheel (Michie et al 2011). Modellen anvendes til at belyse de bagvedliggende mekanismer, der ligger til grund for de professionelle og frivilliges adfærdsændringer som følge af projektets indsatser.

Grundtanken i modellen er, at Capability (evner), Opportunities (muligheder) og Motivation påvirker Behaviour (adfærd), og at adfærd ligeledes påvirker disse komponenter.

I evalueringen belyses både de professionelle og beboernes evner, muligheder og motivation for at indgå i projektet, partnerskabet eller aktiviteter – alt efter hvad der er relevant for den pågældende.

Praksisfællesskaber - Communities of Practice

- “Groups of people who share a concern or a passion for something they do - and learn how to do it better as they interact regularly”
- Anvendes til at belyse udvikling i partnerskaber

Kapitel 3
Mål og metode

Evaluerings mål og metoder
Teoretiske perspektiver

Etiënne Wenger 2011, 2015

78
1. marts 2018

Modellen er en idealtypisk model over udvikling af Praksisfællesskaber. Skillelinjerne er ikke nødvendigvis så hårdt trukket op, som modellen skildrer. Modellen og teorien bag anvendes til at belyse udviklingen i partnerskaber på både det tværgående og lokale niveau ved at der indsamles information om, hvilke type af partnerskab de professionelle indgår i baseret på nedenstående operationalisering.

Grænsemøder: Sammenkomster, samtaler og besøg på tværs af grænser

Praksisbaserede forbindelser: Vedvarende gensidigt engagement og forhandling på tværs af grænser.

Tilbyder noget at gøre sammen. Der er tre typer af praksisbaserede forbindelser:

- 1) Grænsepraksis mellem lokale praksisser
- 2) Overlapninger i udførelsen af en opgave i ét lokalt praksisfællesskab, trække på hinanden
- 3) Periferier, hvor en outsider gives adgang til lokal praksis

Praksisfællesskaber: Gensidigt engagement, fælles virksomhed og fælles repertoire

Lærende praksisfællesskaber: Kombination af engagement og fantasi medfører en reflekterende praksis, som er grobund for de innovative tiltag, dvs. turde udfordre hinanden, stille spørgsmålstejn og "lege djævlens advokat".

Climate of innovation: Et innovationsparat samarbejde

Participatory safety

- Forståelse af at vi er sammen om at løse en opgave
- Vi holder hinanden opdaterede, reelle forsøg på at dele information
- Vi føler os forståede og accepterede

Support for innovation

- Vi er på udkig efter nye måder at løse udfordringer og opgaver på
- Vi bruger den tid der skal til for at udvikle nye ideer
- Vi samarbejder i forhold til at udvikle og anvende nye ideer

Kapitel 3
Mål og metode

Evaluerings mål og metoder
Teoretiske perspektiver

Indværet ref

79
1. marts 2018

Climate of innovation er en samlet betegnelse for, hvornår forudsætninger for at være nyskabende/innovativ kan siges at være til stede. I Nye veje indsamles der informationer om, hvorvidt der er et "Climate of Innovation" tilstede på partnerskabsniveau for at belyse om forudsætningerne for at være innovative – nyskabende – er til stede, da projektet har et ønske om at skabe nye veje til sundhedsfremme via øget samarbejde mellem kommunale sundhedsfremme og boligsociale medarbejdere.

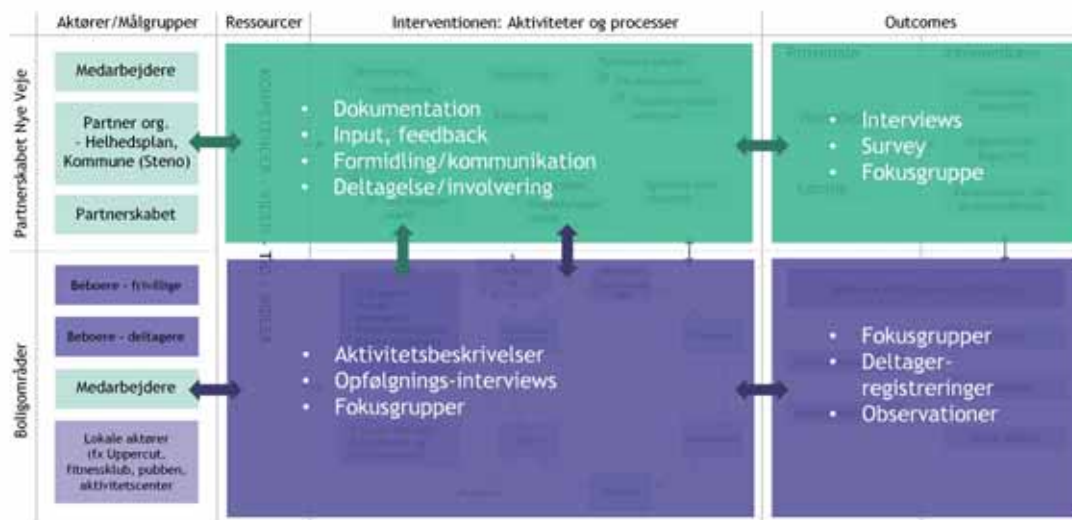
Dataindsamling: Metoder

Kapitel 3
Mål og metode

Evaluerings mål og metoder
Dataindsamling: Metoder

80
1. marts 2018

Programteori som metode

Kapitel 3
Mål og metode

Evaluerings mål og metoder
Dataindsamling: Metoder

81
1. marts 2018

På dette slides er illustreret, hvilke metoder evalueringen har anvendt til indsamling af forskellige typer af empiri, der belyser forskellige dele af programteorien. Pilene illustrerer, at den viden der indsamles ofte også belyser andre aspekter.

De efterfølgende slides gennemgår kort hvilke data der er indsamlet som en del af Nye veje projektet.

Partnerskabsniveau

Kapitel 3
Mål og metode

Dataindsamling: Metoder
Partnerskabsniveau

Interviews med frontmedarbejdere

Nov. 2015 - jan. 2016

Formål

- Afdække forskelle i sundhedsforståelse
- Forstå baggrunde, kontekst og organisering
- Afdække forventninger og motivation

Respondenter

- Repræsentanter fra alle de lokale partnerskaber (n=16 (5 kommunale, 11 fra boligorg.)

Metode

- Semistrukturerede interviews af ca. 1 times varighed
- Optaget og efterfølgende transskriberet

Marts - april 2017

Formål

- Afdække ændringer i kontekst og organisering
- Afdække deltagelse, indsats (arbejdet med aktiviteter) samt udvikling i samarbejde og relationer
- Afdække oplevelse af om outcomes er opnået

Respondenter

- Repræsentanter fra alle de lokale partnerskaber (n=15 (5 kommunale, 10 fra boligorg.), 2 nye og 13 gengangere)

Metode

- Semistrukturerede interviews af ca. 1 times varighed
- Optaget og efterfølgende transskriberet

Styregruppeinterviews

November 2015

Formål

- Forstå organisering og styring generelt og i forhold til Nye veje
- Afdække forventninger og motivation i forhold til at indgå i projektet og i forhold til forventede outcomes
- Afdække erfaringer med samarbejder og identificere mulige barrierer

Respondenter

- Medlemmer fra styregruppe (n=7, 4 kommunale, 3 fra boligorg.)

Metode

- Semistrukturerede interviews af ca. 1 times varighed
- Optaget og efterfølgende transskriberet

September 2017

Formål

- Afdække ændringer i kontekst, organisering og opbakning blandt egen og partnerorganisationer
- Afdække deltagelse, indsats samt udvikling i samarbejde og relationer (tværgående og lokale partnerskaber)
- Afdække oplevelse af om outcomes er opnået samt fremtidig indsats

Respondenter

- Medlemmer fra styregruppe (n=6 (3 kommunale, 3 fra boligorg.) 1 ny, 5 gengangere)

Metode

- Semistrukturerede interviews af ca. 1 times varighed
- Optaget og efterfølgende transskriberet

Spørgeskemaundersøgelse

Gennemført i maj-juni 2016 og maj-juni 2017

Formål

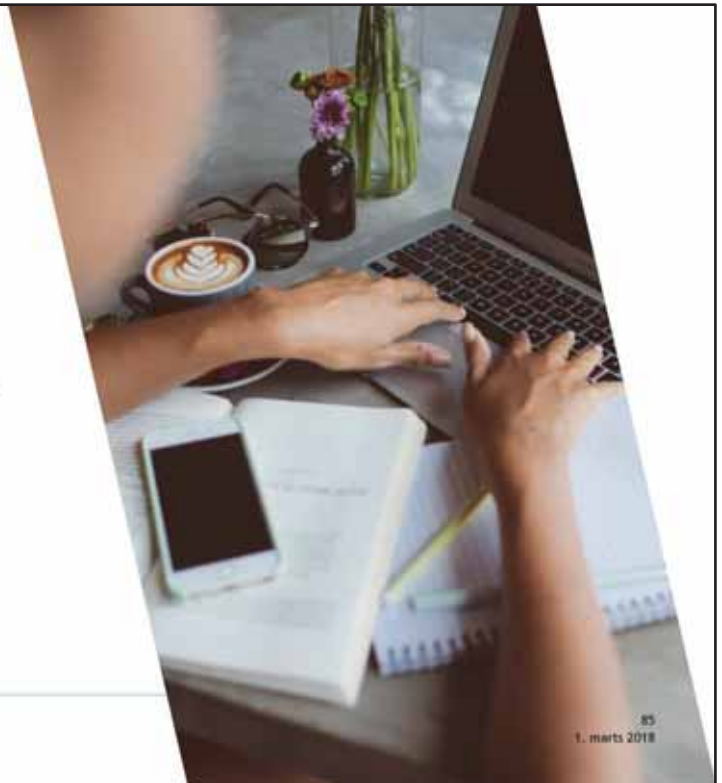
- Afdække baggrund, rolle, deltagelse, forventninger, motivation, evner, muligheder, læring, sociale netværk og samarbejdet, oplevede effekter og udbytte, climate of innovation

Respondenter

- Alle involverede frontmedarbejdere fra kommuner og helhedsplaner (N=37 i 2016, N=34 i 2017)

Metode

- Elektronisk spørgeskema

Fokusgruppe med Projektgruppen

Formål

- Afdække projektgruppens syn på rammer og vilkår for projektet, herunder belyse processen for arbejdet med Nye Veje projektet samt opnå viden om afledte positive/negative effekter og outcomes i forhold til arbejdet med Nye Veje

Respondenter

- 4 kommunale medarbejdere fra Roskilde, Køge og Københavns Kommuner
- Projektlederen fra forskningsinstitutionen deltog vedrørende de spørgsmål der vedrørte den centrale projektgruppes arbejde

Metode

- Semi-struktureret fokusgruppeinterview med et indlagt workshop-element, hvor der blev arbejdet med post-its og efterfølgende fælles refleksion i i plenum
- Optaget og efterfølgende transskriberet. Post-its blev indsamlet og meningskondensering af indholdet gennemført

Lokalområdeniveau

Kapitel 3
Mål og metode

Dataindsamling: Metoder
Lokalområde niveau

Aktivitetsbeskrivelser og opfølgninger

Aktivitetsbeskrivelser

Formål

- At beskrive det forventede indhold, formål, mål og succeskriterier, hvem der deltager i udvikling/planlægning og med hvilke ressourcer, hvordan der arbejdes med de 5 dogmer

Respondenter

- Medarbejdere fra de lokale partnerskabsgrupper, beboere eller andre lokale aktører som er med i arbejdsgruppen omkring aktiviteten
- N=22 aktiviteter, hvoraf nogle indeholder en del 1, 2 og 3 pga. udvikling over tid

Metode

- Generisk skabelon for aktivitetsbeskrivelse med 35 spørgsmål som en fra den lokale arbejdsgruppe udfylder sammen med, eller på baggrund af snak med, hele eller dele af arbejdsgruppen.
- Evaluator modtager dokumentet og ser det igennem og følger op ved behov for uddybning/yderligere forklaringer (kvalitetssikring)

Opfølgning på aktivitetsbeskrivelser

Formål

- At følge op på om aktiviteten kom i mål med de forventede metoder og outcomes beskrevet i aktivitetsbeskrivelsen

Respondenter

- Medarbejdere fra lokalgrupper, beboere eller andre lokale aktører som er med i arbejdsgruppen omkring aktiviteten
- N=22 aktiviteter, hvoraf syv indeholder 2 opfølgninger og to indeholder 3 opfølgninger

Metode

- Telefonisk interview på 30-60 minutters varighed, hvor der tages udgangspunkt i aktivitetsbeskrivelsen
- Interviewene optages og meningskondenseringer indskrives i aktivitetsbeskrivelsen
- Nogle arbejdsgrupper har selv udfyldt opfølgning på skrift i Excel-ark som kvalitetssikres af evaluator, og der sendes evt. opklarende spørgsmål til arbejdsgruppen.

Fokusgrupper og interviews med frivillige beboere

Formål

- Afdække de frivillige beboernes perspektiver på at deltage i planlægningen af den aktivitet, som de er en del af.
- At få viden omkring de oplevede og selvvaluerede outcomes
- Aktivitetens virke ifølge beboerne
- Afdække hvilke typer af beboere, der er med til at planlægge aktiviteterne

Respondenter

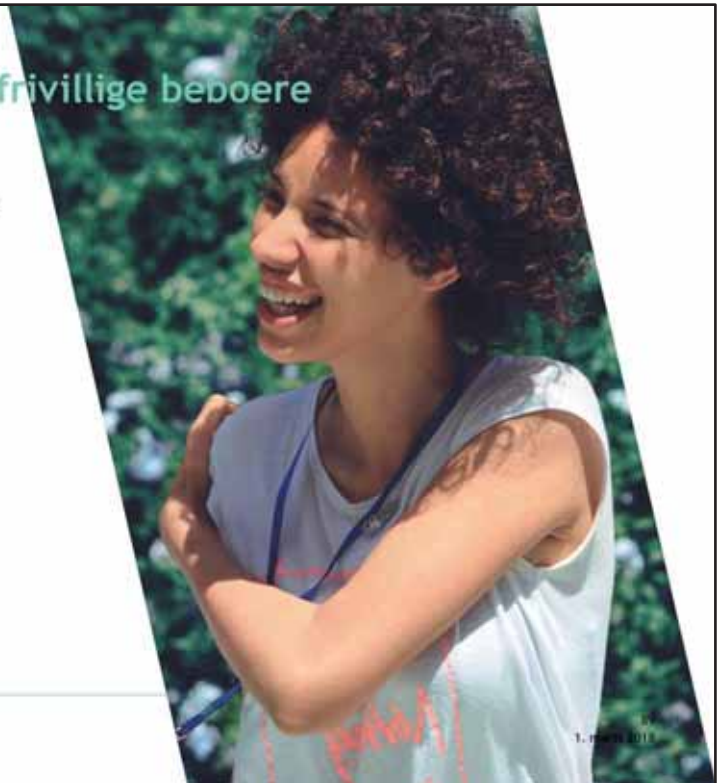
- N= 12 fokusgruppeinterviews/interviews fordelt på 10 forskellige aktiviteter
- Køge (n=3 fokusgrupper)
- Roskilde (n=3 interviews)
- København (n=6 fokusgrupper)

Metode

- Semi-struktureret fokusgruppe/interview på mellem 30-60 minutters varighed
- Optages og transskriberes
- Kort baggrundsskema udfyldes af alle deltagere i interviewet

Kapitel 3
Mål og metode

Dataindsamling: Metoder
Lokalområde niveau

Respondenter: rekruttering skete gennem den boligsociale eller kommunale medarbejder, som arbejdede med den pågældende aktivitet. Gennemførsel af fokusgruppe og interview foregik lokalt og dermed i en kontekst som var genkendelig og tryk for de frivillige beboere.

Deltagerregistreringer

Formål

- Afdække hvor mange og hvilke deltagere der kommer til de forskellige aktiviteter

Respondenter

- Deltagere til aktiviteter
- N= 17 aktiviteter har udfyldt deltagerregistreringer

Metode

- Tovholderen (beboer eller professionel) for en aktivitet registrerer efter hver aktivitetsgang i et skema: hvor mange deltagere, andel af mænd/kvinder, skønsmæssig aldersmæssig fordeling og andel af deltagere, der har deltaget mere end én gang

Etik og datatilsyn

Kapitel 2
Avt og mæte

Etik og datatilsyn

81
1. marts 2018

Etik og datatilsyn

- Projektet er anmeldt til datatilsynet
- Der indhentes informeret samtykke ved alle evalueringsaktiviteter
- Alle data opbevares sikkert og utilgængeligt for alle, der ikke har med datahåndtering at gøre

Indsatser og resultater på partnerskabsniveau

Disposition

- Mål for indsatsen på partnerskabsniveau
- Kontekst
 - Hvem er de professionelle
 - Forudgående erfaringer med samarbejde mellem kommune og helhedsplan
 - Sundhedsbegreb
 - Vilkår
 - Organisering af arbejdet i den lokale partnerskabsgruppe
 - Væsentlige ændringer eller påvirkninger under projektperioden
 - Kontekst - opsummering
- Deltagelse og aktiviteter
 - Deltagelse som forudsætning for forandringer
 - Aktiviteter i oversigt
 - Professionel deltagelse gennem projektet
 - Aktiviteter - opsummering
- Mekanismer
 - Motivation
 - Opbakning
 - Engagement
 - Muligheder for arbejdet
 - Mekanismer - opsummering
- Outcomes
 - Videndeling
 - Læring
 - Ændring i praksis - organisationskapacitet
 - Medarbejderkapacitet
 - Udvikling i sociale relationer
 - Udvikling i partnerskaber
 - Afledte effekter
- Målopfyldelse

Kapitel 4.
Indsatser og resultater på partnerskabsniveau

Disposition

Kapitel 4.
Indsatser og resultater på partnerskabsniveau

94
01/03 2018

Mål for indsatsen på partnerskabsniveau

Kapitel 6
Indsatsen på partnerskabsniveau

Mål for indsatsen på partnerskabsniveau

195
2012/2013

Mål for indsatsen på partnerskabsniveau

1. at øge de involverede partners (kommuner, bolig- og forskningsorganisationer) erfaringer med og kapacitet til at drive sundhedsfremmeprojekter i socialt udsatte lokalområder.

- at de deltagende kommuners og boligorganisationers medarbejdere opnår **øget kapacitet og erfaring i forhold til at iværksætte kreative, beboerinddragende sundhedsfremmeaktiviteter i lokalområder.**
- at forskningsinstitutionen, Steno, opbygger øget institutionel erfaring med at **iværksætte og evaluere kreative, beboerinddragende sundhedsfremmeaktiviteter i lokalområder.**
- at **etablere et kompetent handlefællesskab** bestående af Partnerskabet Nye Vejes partnere (kommuner, boligorganisationer og Steno) med en kritisk masse af kompetence og institutionel erfaring med at iværksætte kreative, beboerinddragende sundhedsfremmeaktiviteter i lokalområder.

Resultater

Kapitel 6
Resultater og resultater af gennemførelsen

Resultater

41
UPLÆG 2018

Kontekst

Kapitel 6
Indikator og kontekst af kommunikation

Kontekst

98
15.11.2018

Hvem er de professionelle?

- Dem der skal udvikle og udføre projektet i de 11 boligområder - derfor er det væsentligt at vide hvem de er
- Den største andel har en lang videregående uddannelse, er kvinde, har været ansat under 6 år og arbejder på fuld tid
- Ca. halvdelen har et ledelsesmæssigt ansvar
- Ansættelsesforhold varierer
 - I Roskilde er de professionelle primært fastansatte
 - I Køge er der lige mange fastansatte og i tidsbegrænsede stillinger
 - I København er de professionelle primært i tidsbegrænsede stillinger

En stor andel med tidsbegrænsede stillinger, kan betyde, at ny læring og erfaringer kan være sværere at forankre i organisationen

Forudgående erfaringer med samarbejde mellem kommune og helhedsplan

Køge:

- Gode erfaringer med at samarbejde via satspuljeprojektet Sund Zone; men også erfaringer med at der er forskellige tilgange til at arbejde med udvikling af aktiviteter og beboerinddragelse

Roskilde:

- Nogle gode erfaringer med at samarbejde via Zebra-by projektet; disse erfaringer har meget handlet om at koordinere aktiviteter og at sundhedshuset kunne byde ind med ydelser i boligområderne

København

- Blandede erfaringer med at samarbejde, gående fra ingen til nogle erfaringer, heraf har nogle været gode mens det andre steder har været sværere at samarbejde/finde hinanden

Sundhedsbegreb

- Alle deltagende professionelle baserer deres sundhedsforståelse på **det brede og positive sundhedsbegreb** - men der er forskellige muligheder for at praktisere det

Roskilde og København :

- For medarbejderne er der et **indbygget dilemma** mellem sundhedsforståelsen og kommunens fokus på ydelsesstyring
 - Nye veje opleves som en "legeplads" - et frirum fra ydelsesstyring

De boligsociale helhedsplaner i disse kommuner oplever også kommunen som ydelsesstyret, og at det kan udfordre (sam)arbejdet med og omkring udsatte beboeres sundhed.

Køge :

- I kommunen er man mere opmærksom på, og kan rumme/favne arbejdet med trivsel. Også andre livsvilkår er et væsentligt element i at nå, og dermed kunne arbejde med, udsatte beboeres sundhed

Vilkår

Køge

- Projektet er fra kommunalt hold forankret på tværs af to forvaltninger, med den overordnede projektejer placeret i CDI og den daglige projektledelse i sundhedsforvaltningen
- Dette skyldes stor opmærksomhed på at samskabe og arbejde på tværs af forvaltninger, og at nedbryde siloer
- Den boligsociale helhedsplan dækker over fire områder, men særligt ét område indgår i Nye veje

Roskilde

- Projektet er fra kommunalt hold forankret i sundhedscenteret med den overordnede projektleder/ejer som leder af centeret, og den daglige projektledelse forankret hos sundhedskonsulent i centeret
- Den boligsociale helhedsplan dækker over 7 områder på tværs af hele Roskilde, heraf indgår et område, der dækker to afdelinger i Nye veje

København

- Projektet er fra kommunalt hold forankret sådan, at den overordnede projektleder/ejer er placeret centralt i sundhedsforvaltningen, mens den daglige leder og projektledelse er placeret decentralt
- 9 helhedsplaner på Nørrebro og Bispebjerg indgår i projektet, heraf har mange afdelinger, der er geografisk spredt

Organisering af arbejdet i de lokale partnerskabsgrupper

Køge

- En person fra sundhedsforvaltningen er projektleder (20% arbejdstid), i samarbejde med en person fra CDI.
- Disse to indgår i det lokale partnerskab sammen med 2-4 deltagere fra Helhedsplanen.
- Der afholdes jævnligt møder gennem hele projektperioden

Roskilde

- En person fra sundhedshuset er projektleder (50% arbejdstid), 1-2 kollegaer deltager derudover baseret på involvering i konkrete aktiviteter, til slut i projektperioden indgår projekter i den lokale partnerskabsgruppe.
- Projektleder fra Helhedsplanen er gennemgående person sammen med 1-2 andre medarbejdere, afhængig af involvering i aktiviteter
- Der afholdes indledningsvist møder efter behov og mere systematisk hen mod slutningen af projektperioden

København

- En person fra den decentrale enhed er projektleder på det tværgående projekt og er projektleder for KK (100% arbejdstid).
- Derudover indgår en kollega med 50% arbejdstid, derudover deltager 2-3 kollegaer baseret på involvering i konkrete aktiviteter.
- Fra Helhedsplaner indgår oftest projektlederen fra helhedsplanen samt 1-2 andre medarbejdere, afhængig af involvering i aktiviteter.
- Der afholdes en række lokale partnerskabsmøder i de enkelte helhedsplaner, derudover afholdes primært aktivitetsmøder.

Væsentlige ændringer eller påvirkninger under projektperioden

Køge

- Ny leder i den boligsociale helhedsplan efter ca. et år
- Ny leder i sundhedsforvaltningen efter ca. 1½ år
- Udarbejdelse og ansøgning om en ny helhedsplan

Roskilde:

- Sundhedscenteret flyttede kort efter opstart af projektet ud i ét af de to boligområder, der indgår i projektet, hvormed den fysiske afstand mellem kommune og helhedsplan stort set forsvandt

København

- Kommunen omstrukturerede arbejdet med forebyggelsen et år inde i projektperioden. Forebyggelsescentrene blev lukket, og alle indsatser i boligområder - på nær Nye veje - blev lukket ned. Nye veje fik lov til at fortsætte perioden ud, men fremtidsperspektivet blev ændret
- Efter kommunens omstrukturering blev planlagte aktiviteter gennemført, men der blev stort set ikke igangsat nye aktiviteter
- Størstedelen af helhedsplanerne har udarbejdet og/eller startet nye helhedsplaner under projektperioden

Kontekst - opsummering

- Forudgående erfaringer:
 - I Køge og Roskilde har man haft (så systematiske) erfaringer med at samarbejde mellem kommune og boligsocial helhedsplan forud for projektets opstart i en sådan grad, at det formentlig har haft (positiv) betydning
- Om-organiseringer:
 - Ændringer i alle tre kommuner
 - Ændringerne i København stoppede en ellers positiv udvikling i samarbejdet
- Projektet er forankret, organiseret og ledet forskelligt i de tre kommuner
 - Giver forskellige (u)muligheder i de enkelte kommuner og de forskellige lokale partnerskaber
- Sundhedsbegreb:
 - (Overordnet set) Alle parter arbejder med udgangspunkt i det brede og positive sundhedsbegreb, dog med lidt forskellige muligheder for at arbejde med det i praksis

Deltagelse og aktiviteter

Kapitel 6
Indledning og introduktion til gennemførelsen af

Deltagelse og aktiviteter

106
UDGIVET 2018

Deltagelse som forudsætning for forandringer

- I alt ca. 40 medarbejdere har været involveret (survey 2016: n=37, survey 2017: n=34)
 - Kommune 35%, Helhedsplan 65%
 - Køge + Roskilde: 12-13, København: 22-24
- 73 % har været en del af projektet siden opstart i 2015
- I 2017 anser 47 % af de professionelle sig som kerne-deltager i nye veje projektet, dvs. deltager i (stort set) alle aktiviteter og møder, mod 32 % i 2016.
 - Ingen forskel i mellem kommunerne
- De professionelle vurderer, at de gennem hele perioden har brugt omkring 10 % af deres arbejdstid på Nye veje, dog med en meget stor variation (1-100%)
- I juni 2017, da surveyen blev gennemført, havde 19 % af de professionelle ikke længere nogle opgaver i relation til Nye Veje
 - Een større andel i København (24 %) end i Køge og Roskilde (8 %)

Der har været meget lille udskiftning af de professionelle gennem projektperioden - dette understøtter muligheden for at projektet kan lykkes

Aktiviteter i oversigt

Det tværgående partnerskab

- 6 styregruppemøder
- 26 heldags projektgruppemøder
- 5 workshops for alle frontmedarbejdere og andre involveret i projektet
- Kommunikation
 - To nyhedsbreve sendt ud til alle Nye veje deltagere
 - Oprettelse af gruppe på LinkedIn og udarbejdelse af 34 indlæg i gruppen, hvoraf størstedelen er formidling af erfaringer fra Nye Veje aktiviteter
 - Udarbejdelse og formidling af resultaterne fra en rapport, der indsamlede viden om beboerinddragelse og sundhedsfremme i de boligsociale helhedsplaner*

11 lokale partnerskaber - møder mellem kommune og helhedsplan

- Ca. 15 møder i Køge
- Ca. 15 møder i Roskilde
- Ca. 2-7 møder per partnerskab i København

30 lokale aktivitetsgrupper - møder med borgere

- Mellem 1-5 møder i hver af de ca. 30 forskellige aktivitetsgrupper, der blev etableret i løbet af Nye veje, som udover de professionelle inkluderede beboere og/eller kreative kræfter

Professionel deltagelse gennem projektet

- I alt 81 % har deltaget i *workshops eller andre tværkommunale arrangementer* (100 % i Køge og Roskilde, 72 % i København)
 - I gennemsnit 3 workshops ud af i alt 5 afholdte (variation: 1-5)
- I alt 84 % har deltaget i *lokale partnerskabsmøder hvor både kommune og helhedsplan har været til stede* (100 % i Køge og Roskilde, 76 % i København)
 - I gennemsnit 7 møder (variation: 1-25)
- I alt 65 % har deltaget i *lokale arbejdsgruppemøder - hvor der OGSÅ har været beboere til stede* (92 % i Køge og Roskilde, 52 % i København)
 - I gennemsnit 5 lokale arbejdsgruppemøder (variation: 0-30)
- I alt 76 % har været med til at *gennemføre aktiviteter* (92 % i Køge og Roskilde, 68 % i København)
 - I gennemsnit 4 aktiviteter (variation 0-20)

Aktiviteter - opsummering

- Projektet er lykkedes med at afholde en lang række af møder og aktiviteter
 - I det tværkommunale partnerskab, de lokale partnerskaber, og i lokale aktivitetsgrupper, hvor beboere har deltaget i at udvikle, planlægge og gennemføre aktiviteter
- Stor deltagelse af de professionelle til møder og aktiviteter
 - Rammer til stede for at der kan udvikles partnerskaber mellem organisationer + mellem organisationer og beboere
- Graden af deltagelse stiger gennem projektperioden: en større andel anser sig selv som kerne-deltager i 2017 end i 2016
 - Deltagelse i møder og aktiviteter, og antallet af aktiviteter i København ligger på et lidt lavere niveau, end i Køge og Roskilde

Mekanismer

Kapitel 6
Mekanismer og konsekvenser af globalisering

Mekanismer

111
UDGIVET 2018

Motivation

For at belyse de professionelles motivation og bevæggrunde for at deltage i projektet, blev de spurgt om hvor stor betydning 11 forskellige årsager havde for at indgå i Nye veje projektet

De 3 vigtigste bevæggrunde var :

1. Udvikle nye aktiviteter, metoder og best practice
2. Sikre bedre tilbud til beboerne
3. At vi sammen udvikler nye ideer

De 3 mindst vigtige bevæggrunde var:

1. Gøre min organisation mest attraktiv
2. Spare tid i forhold til, at det er nemmere at få ny viden eller informationer
3. Forbedre mine karrieremuligheder

Der var ingen kommunale forskelle i ovenstående fund.

Derudover havde det stor betydning i Køge og Roskilde at høre om ny viden og erfaringer fra andre Nye veje deltagere, mens det i København havde stor betydning at få nye kontakter og udvikle netværk

Opbakning fra ledelse, kollegaer, andre organisationer og beboere

- Alle de involverede professionelle oplever en stigende opbakning fra **beboere** til deltagelse i Nye veje aktiviteter gennem projektperioden - stigningen er mest udtalt i Køge og Roskilde
- I Køge og Roskilde oplever de professionelle igennem hele projektperioden en høj grad af opbakning fra både top- og nærmeste ledelse (75 - 92 %)
- I København oplever de professionelle en lavere grad af opbakning fra top- og nærmeste ledelse - og denne falder ydermere gennem projektperioden (2016: 54 % og 83 %, 2017: 37 % og 59 %)
 - Faldet i opbakning fra topledelsen ses primært hos de kommunale medarbejdere, men der ses også et mindre fald hos de boligsociale medarbejdere
 - Faldet i opbakning fra nærmeste leder ses alene hos de kommunale medarbejdere
- Alle de involverede professionelle oplever en stigende opbakning fra andre Nye veje organisationer gennem projektperioden - stigningen er mest udtalt i København

Kapitel 4.
Indsats og resultater på partnerskabsniveau

Mekanismer

113
01/03 2018

I alt 50 % er i 2017 meget enig eller enig i, at der er **opbakning fra topledelsen** i egen organisation til Nye veje, mod 62 % i 2016

I Køge og Roskilde er andelen uændret over tid (2016: 77%, 2017: 75 %) mens andelen der oplever opbakning falder i København (2016: 54 %, 2017: 37 %)

I alt 71 % er i 2017 meget enig eller enig i, at der er **opbakning fra nærmeste ledelse** i egen organisation til Nye veje, mod 84 % i 2016

I Køge og Roskilde er der en tendens til at andelen stiger over tid (2016: 85%, 2017: 92 %) mens andelen der oplever opbakning falder i København (2016: 83 %, 2017: 59 %)

I alt 67 % er i 2017 meget enig eller enig i, at der er **opbakning fra de andre organisationer** til Nye veje, mod 51 % i 2016

I alle kommuner stiger andelen over tid, dog således at Køge og Roskilde ligger på et meget højere niveau (2016: 85%, 2017: 92 %) end København (2016: 33 %, 2017: 55 %)

I alt 82 % er i 2017 meget enig eller enig i, at der er **opbakning fra beboerne til aktiviteter, der bliver startet i regi af Nye veje**, mod 62 % i 2016

I alle kommuner stiger andelen over tid, dog således at stigningen er mere udtalt i Køge og Roskilde (2016: 62%, 2017: 100 %) end København (2016: 63 %, 2017: 73 %)

Engagement

- I alt 79 % af de professionelle er i 2017 i meget høj eller høj grad glade for at være en del af nye veje, mod 70 % i 2016.
 - I alle kommuner stiger andelen over tid, dog således at Køge og Roskilde ligger på et noget højere niveau (2016: 92 %, 2017: 100 %) end København (2016: 58 %, 2017: 68 %)
- I alt 77 % vurderer i 2017 at de andre deltagere generelt er meget entusiastiske og motiverede for at deltage i Nye veje, mod 54 % i 2016
 - I alle kommuner stiger andelen over tid, dog således at stigningen i Køge og Roskilde er mere udtalt (2016: 69 %, 2017: 92 %) end i København (2016: 46 %, 2017: 68 %)

Muligheder for arbejdet

- I alt 65 % oplever i 2017 i meget høj eller høj grad at organisationen afsætter tid til, at de kan deltage i Nye veje (68 % i 2016).
 - Dette dækker over en stigning i Køge og Roskilde (2016: 69 %, 2017: 83 %) og et fald i København (2016: 68 %, 2017: 55 %)
- I 2016 oplevede 76 % at der i meget høj eller høj grad var overensstemmelse mellem deres andre arbejdsopgaver og de opgaver der var i relation til Nye veje. (Køge og Roskilde: 85 %, København: 72 %)
- I 2017 oplevede 59 % at der i meget høj eller høj grad var overensstemmelse mellem den tid de havde til rådighed og de opgaver de forventedes at løse, mod 47 % i 2016.
 - Dette dækker over en stigning i andelen der oplever, at der er overensstemmelse i Køge og Roskilde (2016: 46 %, 2017: 75 %) og status quo i København (2016: 48 %, 2017: 50 %)

Mekanismer - opsummering

- Der er ikke væsentlige forskelle i **motivation** for at indgå i Nye Veje blandt de professionelle
 - God basis for at arbejde sammen i de lokale partnerskaber
- Stigning i **opbakningen fra både beboere og de deltagende organisationer** undervejs i projektet SAMT stigende **engagement og tilfredshed** med at være en del af Nye veje
 - Det opleves som meningsfyldt for de professionelle at indgå i Nye veje
- **Opbakning fra ledelsen:**
 - I Køge og Roskilde, opleves det at ledelserne i stigende grad bakker op om projektet
 - I København oplever de en faldende opbakning fra ledelsen i kommunen
- **Muligheder for arbejdet med Nye Veje:**
 - I Køge og Roskilde, bliver mulighederne for at arbejde med Nye Veje bedre gennem projektperioden, fx ved at der afsættes tid til opgaven
 - I København er situationen status quo, eller dårligere

Mekanismer belyst ved:

- Motivation
- Opbakning
- Engagement
- Muligheder for arbejdet

Outcomes

CHAPTER 6
MISSION AND VISION OF AN ORGANIZATION

Outcomes

6.1
VISION STATEMENT

Videndeling

- I alt 21 % vurderer, at de i 2017 i meget høj eller høj grad har fået bedre adgang til forskellige former for relevante informationer (2016: 16 %)
 - Dette dækker over en tendens med en stigning i Køge og Roskilde (2016: 8%, 2017: 25 %) og status quo i København (2016: 21 %, 2017: 18 %)
- 53 % vurderer i 2017 at Nye veje i høj eller meget høj grad har ført til øget videndeling mellem kommune og boligorganisation (43 % 2016)
 - Dette dækker over en tendens med en stigning i Køge og Roskilde (2016: 54 %, 2017: 83 %) og status quo i København (2016: 38 %, 2017: 36 %)

Læring

- 65 % har i 2017 i høj eller meget høj grad lært noget der er relevant for eget arbejde (49 % i 2016)
 - Dette dækker over en tendens til en stigning i Køge og Roskilde (2016: 39 %, 2017: 83 %) og status quo i København (2016: 54 %, 2017: 55 %)
- Andelen der oplever, at de i meget høj eller høj grad har været i stand til at holde sig opdaterede på deres faglige område, som følge af at deltage i Nye veje, stiger fra 2016 (16 %) til 2017 (27 %)
 - Dette dækker over en tendens med en stigning i Køge og Roskilde (2016: 15%, 2017: 42 %) og status quo i København (2016: 17 %, 2017: 18 %)
- Typer af læring:
 - Viden og erfaringer med borger-/deltagerinvolvering
 - Viden om andre organisationer - præmisser, muligheder
 - Viden om samarbejder og partnerskaber
 - Faglig viden og input fra møder og workshops - fx nye redskaber

Ændringer i praksis - organisationskapacitet

- I alt 18 % oplever i 2017 at de har været i stand til at overføre, hvad de hører og lærer i Nye Veje til deres team eller organisation (2016: 16 %)
 - I Køge og Roskilde dækker dette over en stigning i andelen (2016: 15 %, 2017: 33 %), mens der ses et fald i København (2016: 17 %, 2017: 9 %).
- I alt 21 % oplever at Nye Veje i 2017 har medført positive ændringer for praksis i din egen organisation (2016: 19 %)
 - I Køge og Roskilde dækker dette over en stigning i andelen (2016: 8 %, 2017: 42 %), mens der ses et fald i København (2016: 25 %, 2017: 9 %).

Effekter af ændret praksis på beboerniveau:

- I alt 77 % er i 2017 helt eller delvist enig i at Nye Veje bidrager til at øge den mentale og fysiske sundhed blandt beboere i udsatte beboere (2016: 78%)
 - I Køge og Roskilde dækker dette over en stigning i andelen (2016: 85 %, 2017: 100 %), mens der ses et mindre fald i København (2016: 75 %, 2017: 64 %).

Medarbejderkapacitet

- 24 % oplever i 2017 i meget høj eller høj grad, at de bedre har kunnet løse udfordringer eller problemer i eget arbejde, ved at have deltaget i Nye Veje (2016: 11 %).
- 15% oplever i 2017 i meget høj eller høj grad, at de har været i stand til at arbejde mere effektivt, ved at have deltaget i Nye Veje, mod 8 % i 2016.

Udvikling i sociale relationer

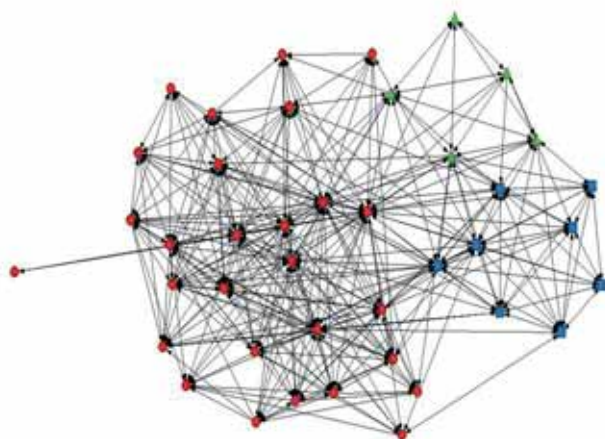
122
01/03/2018

Udvikling i sociale relationer mellem frontmedarbejdere

København: ●
Køge: ■
Roskilde: ▲

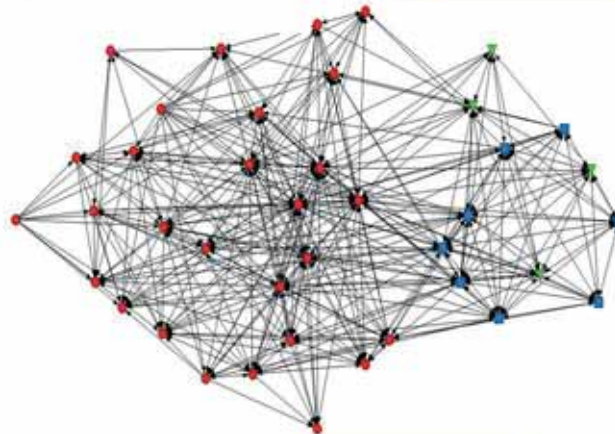
2016: Allerede mange relationer, men også en del personer i periferien med ikke så mange relationer - der er en del luft i netværket

2017: Et tættere netværk, hvor der er flere relationer, dem ude i periferien har fået flere relationer og specielt i Køge og Roskilde er der blevet dannet relationer

Kapitel 4.
Indsatser og resultater på partnerskabsniveau

Outcomes

123
01/03 2018

Figuren viser retningsbestemte relationer mellem de professionelle, der var tilknyttet Nye veje projektet i henholdsvis 2016 og 2017. Figurerne er udarbejdet med udgangspunkt i hvem der kender hvem. De røde, blå og grønne markeringer illustrerer en person mens pilene viser hvor mange en person kender.

Sociale relationer mellem de professionelle, der har deltaget i Nye veje og udviklingen fra 2016 -> 2017

Top 10 over dem med det største netværk i 2017:

- 5 kommunale medarbejdere, 3 boligsociale projektledere, 2 boligsociale projektmedarbejdere
- 7 personer fra København og 3 fra Køge
- Ikke de store ændringer fra 2016 til 2017, da niveauet allerede var højt i 2016
 - Dog tre nye på top ti, som har fået mellem 8 og 22 nye relationer fra 2016 til 2017
- I 2017 kender de ti personer med det største Nye veje netværk i gennemsnit 24 og er kendt af 20 - ud af 44 mulige

Top 10 over dem med færrest Nye veje relationer

- I 2016 kendte de ti med færrest Nye veje relationer i gennemsnit 6 og var kendt af 8
- I 2017 kendte de ti med færrest Nye veje relationer i gennemsnit 10 og var kendt af 9

Udvikling i partnerskaber

125
01/03 2018

Værdier i partnerskaber som grundlag for at udvikle praksisfællesskaber

- 88 % er i 2017 helt eller delvist enige i, at kombinationen af forskellige kompetencer og baggrunde medfører, at partnerskaberne (kan) udvikle nye ideer (ingen kommunale forskelle)
- Ca. 1/3 er helt eller delvist enige i, at det nogle gange er svært at samarbejde i Nye Veje, fordi de professionelle har meget forskellige baggrunde (ingen kommunale forskelle)
- 65 % er i 2017 helt eller delvist enige i, at samarbejdet i Nye Veje nu er så udviklet, at der kan udvikles innovative ideer og i alt 59% er helt eller delvist enige i, at de fleste Nye Veje deltagere over tid har udviklet en stærk fælles forståelse og identitet - hvilket er en stigning fra 2016, hvor andelen var 38 %
- Dette dækker over store kommunale forskelle, således at andelen i 2017 er 100% i Køge og Roskilde for begge udsagn, mens andelen er på henholdsvis 46 % og 36 % i København

Udvikling i samarbejdet

De boligsociale medarbejdere vurderer...

- I Køge og Roskilde: 71 % af *de boligsociale medarbejdere* karakteriserer i 2017 samarbejdet med de kommunale medarbejdere som fremragende eller vældig godt (2016: 71 %)
- I København: 39 % af *de boligsociale medarbejdere* karakteriserer i 2017 samarbejdet med de kommunale medarbejdere som fremragende eller vældig i København (2016: 72 %)

De kommunale medarbejdere vurderer...

- I Køge og Roskilde: alle *kommunale medarbejdere* (100 %) karakteriserer i 2017 samarbejdet med de boligsociale medarbejdere som fremragende eller vældig godt (2016: 67 %)
- I København: 75 % af *de kommunale medarbejdere* karakteriserer i 2017 samarbejdet med de boligsociale helhedsplaner som fremragende eller vældigt godt (2016: 67 %)

Status på samarbejdet

- 62 % vurderer i 2017, at Nye Veje i meget høj eller høj grad har ført til øget samarbejde mellem kommune og boligorganisation (2016: 51 %)
 - Mest udtalt i Køge og Roskilde (2016: 62 %, 2017: 92 %), ingen ændring i København (2016: 46 %, 2017: 46 %)

De kommunale medarbejdere har oplevet øget mulighed for at agere på behov og ønsker - det har været værdifuldt og meningsfuldt i deres arbejde

- I Køge og Roskilde: Boligorganisationerne har oplevet stabilitet, vedholdenhed og fleksibilitet fra kommunens side - de er blevet og bliver - betragtet som en vigtig samarbejdspartner.

I København opleves det af boligorganisationerne som om kommunens omstrukturering afsluttede en ellers positiv partnerskabsudvikling.... *"et godt samarbejde og relation er lagt i graven"* (leder, helhedsplan)

Status på lokale praksisfælleskaber 2017

Køge

- Deltagerne fra Køge identificerer sig selv med at være i spændet mellem et praksisfælleskab og et lærende praksisfælleskab og med en klar følelse af, at partnerskabet har udviklet sig positivt

Roskilde

- Deltagerne fra Roskilde identificerer også sig selv med at være i spændet mellem et praksisfælleskab og et lærende praksisfælleskab, og med en klar følelse af, at partnerskabet har udviklet sig positivt. Der er bekymring at spore i forhold til at det er uklart, om der bliver plads og rum til at fastholde "Nye veje"-metoden i fremtiden (dog uden at denne terminologi bruges)

København

- Undervejs i projektet har parterne oplevet en positiv udvikling i det konkrete samarbejdet mellem frontmedarbejdere fra kommune og helhedsplan. Den organisatoriske forandring vanskeliggjorde en fortsat partnerskabsudvikling, da fremtids-/forankringsperspektiver forsvandt. Nogle helhedsplaner oplever, at udgangspunktet for samarbejde er dårligere ved projektets afslutning end ved opstart.

Forankring af partnerskaberne - fremtiden (opsummering)

- I **Køge** fortsætter partnerskabet i en ny helhedsplansperiode, med nye midler fra begge organisationer bundet op på opgaven. I Køge arbejder de videre med "Nye Veje metoden", som de italesætter den
- I **Roskilde** fortsætter samarbejdet mellem Helhedsplan og Kommune med møder hvert kvartal
- I **København** afsluttes det samarbejde mellem Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og de boligsociale helhedsplaner, som var blevet etableret under Nye veje. Enkelte aktiviteter fortsætter under de boligsociale helhedsplaner.
- Det tværgående partnerskab nedlægges med udgangen af 2017

Med Nye Veje metoden menes et decentralt samarbejde, hvor alle er lige om bordet, hvor indhold og retning af aktiviteter ikke er (100%) prædefineret, og hvor beboernes ønsker, motivation og engagement er helt afgørende for om noget skal køre eller falde

Afledte effekter

Boligorganisationerne

- Ca. 1/3 af medarbejderne i helhedsplanerne har oplevet afledte effekter af samarbejdet - i overvejende grad positive, men også nogle negative
 - Fx: udvikling af et fælles sprog og forståelse af et bredt sundhedsbegreb, gode erfaringer med at samarbejde med beboere og andre frivillige, øget netværk ml beboere, udvikling af flere projekter/aktiviteter, samarbejde på tværs af forvaltninger
 - Mindre samarbejde med kommunen end før Nye Veje

Kommunen

- Ca. 3/4 af de kommunale medarbejdere har oplevet positive afledte effekter som følge af samarbejdet
 - Fx: personlige relationer og større viden om hinandens arbejdsfelter giver bedre indgang til nye samarbejder og videndeling om lokale forhold, jobs til sundhedsformidlere i helhedsplaner, større berøringsflade til andre dele af egen organisation

Målopfyldelse

KAPITEL 6
Indledning og introduktion til gennemførelsen

Målopfyldelse

132
15. JUL 2018

Kontekst og vilkår

- På tværs af de tre kommuner er der ikke (nævneværdige) forskelle i hvilke værdier man tillægger partnerskaber - men værdierne omsættes i praksis til noget meget forskelligt
- I **Køge og Roskilde** udvikles en fællesskabsfølelse og en følelse af fremdrift og der sker en udvikling over tid. Nye veje sætter skub i en positiv proces, samarbejde og udvikling mod et egentligt lokalt partnerskab og praksisfælleskab
- **Omorganiseringen i København** forhindrer at værdierne sættes i spil, og sætter sit præg på udviklingen af partnerskaber og aktiviteter.
 - Der ses en opbygning af nye relationer og optimisme efter et stort arbejde fra kommunalt side indledningsvis i projektet
 - Denne erstattes af organisatorisk frustration og manglende entusiasme for at starte nye aktiviteter op efter omorganiseringen da forankrings- og fremadrettede samarbejdsmuligheder minimeres.

Projektets målsætninger

- Projektets målsætning om at føre til øget videndeling og læring blandt de professionelle ser ud til at være nået i alle kommuner, dog på et forskelligt niveau, og med en stigning i Køge og Roskilde fra 2016 til 2017, og status quo i København
- Projektets målsætning om at føre til øget organisationskapacitet, ser i højere grad ud til at være opnået i Køge og Roskilde end i København, belyst ved forskelle i om der er blevet overført ny læring og påvirkning af praksis i egen organisation.
- Projektets målsætning om at øge medarbejdernes kapacitet ser til dels ud til at være lykkedes, belyst ved at en større andel oplever bedre at kunne løse udfordringer eller problemer i eget arbejde samt været i stand til at arbejde mere effektivt. Der er ingen væsentlige kommunale forskelle.
- På trods af, at der i København er opnået mindre videndeling og læring, og at organisationskapaciteten i mindre grad er blevet påvirket, lykkes projektet på tværs af alle professionelle med at blive opfattet som virkningsfuldt i forhold til at være en relevant sundhedsfremmeindsats i udsatte boligområder
- I Køge og Roskilde opleves Nye veje i høj grad som succesfuld i forhold til at bidrage til at øge den mentale og fysiske sundhed blandt beboere i udsatte boligområder, mens en mindre, men stadig stor andel, har samme opfattelse i København

Indsatser og resultater på aktivitets- og beboerniveau

Disposition

- Mål for indsatserne på aktivitets- og beboerniveau
 - Mål
- Beskrivelse af aktiviteter
 - Aktivitetsoversigt
 - Køge
 - København
 - Roskilde
 - Læring fra praksis på tværs af kommuner

Evalueringsresultater

- Aktiviteter - oversigt, typer og målgrupper
- Samarbejdskonstellationer
- Deltagere og frivillige
- Dogmerne
- Opsummering

Mål for indsatserne på aktivitets- og beboerniveau

Kapitel 5:
Indikator og resultater på lokalt- og beboerniveau

Mål for indsatser på aktivitet og beboerniveau

137
01/03/2018

Mål

At bidrage til at øge den mentale og fysiske sundhed blandt borgere i udvalgte boligområder i København, Køge og Roskilde Kommuner.

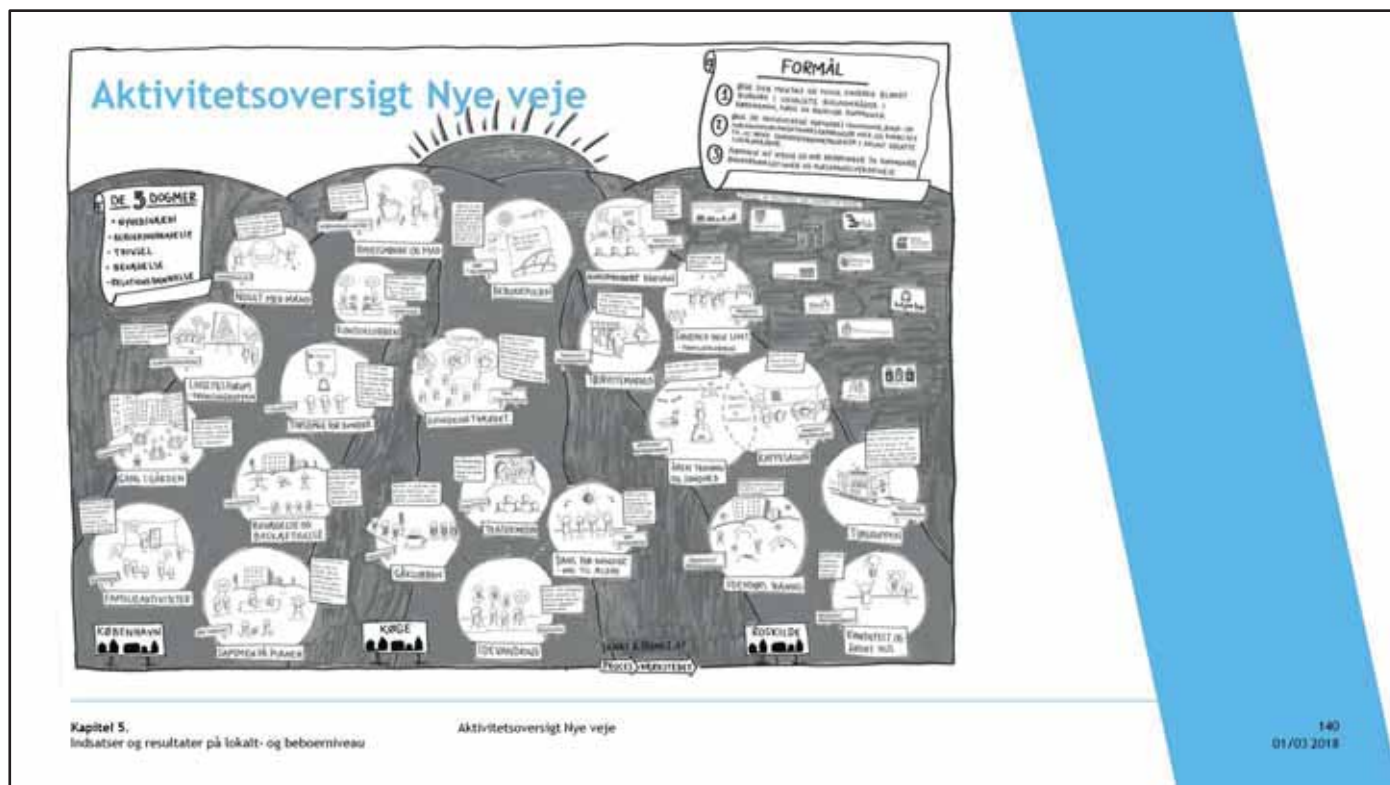
- at bidrage til, at de beboere, som deltager i projektets aktiviteter, øger deres **handlekompetence i forhold til bevægelse, og at de bevæger sig mere i hverdagen.**
- at bidrage til, at de beboere, som deltager i projektets aktiviteter, **øger deres handlekompetence i forhold til trivsel, og at de oplever en større trivsel.**
- at bidrage til, at de beboere, som deltager i projektets aktiviteter, **forbedrer deres sociale kompetence og sociale netværk, og at den sociale kapital forbedres.**
- at bidrage til at **udvikle aktiviteter sammen med beboerne, der formår at involvere nye grupper i aktiviteter, der fremmer bevægelse og/eller trivsel.**

Beskrivelse af aktiviteter

Kapitel 5:
Indikator og resultater på lokalt og ledelsesniveau

Beskrivelse af aktiviteter

138
01/10/2018

Ovenstående tegning illustrerer de aktiviteter der i foråret 2017 var gennemført eller i gang i Nye veje. Nogle af ovenstående hvide bobler indeholder dog mere end én aktivitet og samlet set beskrives på de efterfølgende slides 25 aktiviteter – 9 fra Køge, 9 fra København og 7 fra Roskilde. I alt 22 af disse indgår i evalueringen af Nye veje.

Køge

Kapitel 5.
Indsatser og resultater på lokalt- og beboerniveau

Beskrivelse af aktiviteter
Køge

141
01/03 2018

Idévandring

Workshop i bevægelse giver en god og anderledes dynamik. Gennem en gåtur i mindre grupper styres dialogen via indlagte spørgsmål. I plenum deles ideerne, og overlappende ideer bliver til arbejdsgrupper.

Vigtig læring:

- At være i bevægelse giver en fri og uformel dialog.
- Naturligt at fokusere på tiltag der styrker bevægelse, mens man er fysisk aktiv.
- Beboere med ens ønsker/ideer kobler sig på hinanden i det videre arbejde med at gå fra ide til handling.

Kapitel 5.
Indsætser og resultater på lokalt- og beboerniveau

Beskrivelse af aktiviteter
Køge

142
01/03 2018

Hvor: Karlemoseparken

Hvem: Helhedsplanen og kommunen

Hvornår: November 2015

Hvad ville vi: Mobilisere og engagere beboere i Karlemosen til at få ideer til aktiviteter, der handler om trivsel og bevægelse i lokalområdet. Det skete ved at invitere alle beboerne til en vandring i området, hvor de i mindre grupper kunne nyde deres nærmiljø og få nye ideer til aktiviteter lige udenfor deres dør.

Hvad gjorde vi: Ide-vandringen var inspireret af Folkevandringen som en workshop til generering af nye aktivitetsideer. Invitation via opslag i opgangene og på Helhedsplanens hjemmeside. Dagen blev indledt med en kort rammesætning af Nye Veje projektet, og med inspiration til hvad bevægelse kunne være. Beboerne skulle derefter i mindre grupper via samtalekort, blive inspireret til at tænke nye tanker om bevægelse i deres område. Grupper af fire personer blev udstyret med rute-kort, samtalekort, vand og frugt og en instruks om vandringen og samtalen. Ruterne passede til ca. 1½ times gang i forskellige tempi. Efter endt vandring samledes beboerne og Nye Veje partnerskabet til opsamling og fællesspisning. Her blev ideer foldet ud, og enslydende ideer blev samlet til arbejdsgrupper.

Status ved projektets afslutning: Idevandringen blev kun afprøvet én gang i projektperioden, men vil blive brugt igen i videreførelsen af partnerskabet i Køge mellem Helhedsplanen og Køge kommune.

Hvad var vores vigtigste læring:

- At være i bevægelse giver en fri og uformel dialog. Man taler godt sammen når man går, og måske bliver man samtidig inspireret af omgivelserne.
- Naturligt at fokusere på tiltag der styrker bevægelse, mens man er fysisk

Beboerpuljen

Opslag i boligområderne om muligheden for at "gå nye veje" med en god ide, ved at ansøge om opstarts-økonomi. Mobilisering af de beboere som ikke deltager i workshops, og som allerede er en gruppe.

Vigtig læring:

- En pulje kan godt bruges til at åbne op for dialog om ønsker.
- Puljemuligheden kræver løbende synlighed, for ellers glemmes den.
- Det giver først rigtig god mening, hvis puljen kan bruges som en kickstart, og efterfølgende kan sætte initiativet ind i en mere projektorienteret ramme.

Kapitel 5.
Indsats og resultater på lokalt- og beboerniveau

Beskrivelse af aktiviteter
Køge

143
01/03 2018

Hvor: På tværs af de fire boligområder – Ellemarken, Hastrupparken, Karlemoseparken og Søparken.

Hvem: Helhedsplanen og kommunen.

Hvornår: Puljen blev oprettet i efteråret 2016

Hvad ville vi: Det var ønsket at mobilisere beboerønsker som et alternativ til beboer-workshops. Nogle borgere vælger workshops fra fordi de oplever dem alt for snakkende, hvor man skal finde frem til de gode ideer i fællesskab. Puljen skulle imødekomme de beboere, der allerede havde en god ide, og som allerede var del af en "arbejdsgruppe" fordi de sammen med naboer, venner eller familie gerne ville sætte noget i gang.

Hvad gjorde vi: Der blev afsat et puljebeløb, udarbejdet en ramme for at kunne søge støtte fra puljen (en ramme som byggede på projektets dogmer), samt lavet et opslag til hjemmesiden, facebook og som opslag i opgangene, der fortalte om puljen. Der blev udarbejdet et kort ansøgningsskema som et første dialogredskab mellem den gode beboeride og partnerskabet Nye Veje. En godkendt ansøgning ville derefter resultere i nedsættelsen af en arbejdsgruppe bestående af beboere, Helhedsplans- og kommunerepræsentanter.

Status ved projektets afslutning: Beboerpuljen åbnede op for dialogen med Kvindenetværket (som efterfølgende fik sin egen bevilling), Dartklubben samt Træning unge til ældre. Den blev ikke søgt i 2017, og er lukket ned med projektets afslutning.

Hvad var vores vigtigste læring:

- En pulje kan godt bruges til at åbne op for dialog om ønsker. Eksempelvis fik puljen en henvendelse fra en gruppe kvinder, som ønskede at gøre

Dans for kvinder

Unge piger på tværs af boligområderne dygtiggør sig i "motionsdans" efter en kort oplæring. Herefter tilbydes dans for uøvede kvinder ude i beboerlokalerne. Der rekrutteres bl.a. via de unges netværk.

Vigtig læring:

- Unge kan mobilisere til deltagelse på en helt anden måde end fagfolk kan.
- Kræver modige unge, der tør stille sig foran ældre kvinder, og tage ansvar.
- De unge skal "kun" koncentrere sig om dansen - resten skal understøttes.
- Unge har travlt med meget andet...

Kapitel 5:
Indsætser og resultater på lokalt- og beboerniveau

Beskrivelse af aktiviteter
Køge

144
01/03 2018

Hvor: Karlemoseparken, Søparken og Ellemarken

Hvem: Ønsket er opstået som del af Idevandringen i Karlemoseparken fra nogle unge piger, understøttet af Helhedsplanen og Kommunen

Hvornår: ideudvikling januar 2016 (gået i stå), kompetenceforløb maj 2017, tilbudt i boligområderne oktober 2017

Hvad ville vi: Unge piger (16-30) ville gerne have mulighed for at danse lokalt, og i dialog med 5-6 interesserede piger fra de tre boligområder, udvikledes et koncept med "motionsdans fra ung til ældre". Vi ville gerne give de unge piger noget danseundervisning, og nogle redskaber til at udvikle serier og finde bevægelser til aktuel musik, så de blev i stand til at stille sig foran andre unge piger og ældre kvinder og lave motionsdans med dem.

Hvad gjorde vi: Efter ideen første gang blev formuleret ved Idevandringen, viste det sig, at de beboerressourcer, der skulle bære den videre udvikling, var for sårbare og flyvske. Men da lignende tanker blev delt senere i projektperioden, blev de unge piger på tværs af boligområderne tilbudt et kort undervisningsforløb over fire lørdage (5 timer pr. gang). Efterfølgende har en Helhedsplansmedarbejder og en kommunal medarbejder støttet de enkelte piger i hvert sit boligområde i at komme i gang, herunder definering af målgruppen, tid og sted for dansen, hjælp til opslag, hjælp til adgang og brug af de fysiske og musiktekniske rammer.

Status ved projektets afslutning: Der er opstartet dans i alle tre boligområder (nogle tilbyder motionsdans hver uge, nogle hver anden uge), og der arbejdes på yderligere at kompetenceudvikle pigerne gennem DGI's kompetenceforløb for frivillige, der påtager sig en instruktør-/underviserrolle i den uorganiserede idræt.

Hvad var vores vigtigste læring:

Teatermosen

Teater som en måde at være sammen på - skaber bevægelse for krop og sind. Tænkes ind som beboer-indslag til højtider (Juleklip med juleforestilling), men kan også bare være et fællesskab med teater-leg.

Vigtig læring:

- Utraditionelle aktiviteter kræver mange beboerressourcer at mobilisere. Hjælp fra etablerede teatergrupper kan være afgørende.
- Appellerer til andre beboergrupper end dem, der ofte engagerer sig i beboerdrevne aktiviteter.
- Hvis drømmen er svær at realisere, skal beboerressourcerne beskyttes.

Kapitel 5:
Indsatser og resultater på lokalt- og beboerniveau

Beskrivelse af aktiviteter
Køge

145
01/03 2018

Hvor: Karlemoseparken

Hvem: Ønsket er opstået som del af Idevandringen i Karlemoseparken. 1-3 beboere samt Helhedsplanen og Kommunen har drevet med initiativet.

Hvornår: januar 2016 – april 2017

Hvad ville vi: Det var et beboerønske, at en lokal teatergruppe både kunne være en alternativ form for bevægelse (i kontrast til motionsrummet og løbeture) og en måde at skabe nye fællesskaber i beboerområdet. Desuden ville det være noget, der kunne skabe glæde hos den enkelte, og hvor gruppen kunne skabe glæde hos de øvrige beboere via forestillinger.

Hvad gjorde vi: Fra Idevandringen var tilslutningen beskeden, og foråret 2016 blev afsat til rekruttering af flere interesserede. Det skete via opslag samt en event, hvor en anden teatergruppe blev inviteret til at give prøver på deres kunnen. Efterfølgende blev publikum opmærksomme på, at en lignende mulighed kunne opstå i Karlemoseparken. Først i efteråret 2016 var seks beboere involveret i teatergruppen, hvilket gjorde det muligt at opsætte en juleforestilling til boligområdets traditionelle Juleklip-dag. I foråret 2017 valgte kræfterne bag Teatermosen at trække sig grundet den manglende nødvendige interesse.

Status ved projektets afslutning: Initiativet lukkede ned inden projektafslutning, og har ikke været efterspurgt.

Hvad var vores vigtigste læring:

- Utraditionelle aktiviteter kræver mange beboerressourcer at mobilisere. Hjælp fra etablerede teatergrupper kan være afgørende. Når man kaster sig ud i noget, som ikke følger de helt almindelige tilbud, risikerer man, at de øvrige beboere tøver med at koble sig på ideen. I dette tilfælde kan det

Gå-klubben

Beboergruppe går ugentligt en time rundt i lokalområdet - et hurtigt hold og et sneglehold (til dem med rollator). Efter gåturen er der kaffe og snak i en time. På gåturen og til kaffen vendes livet og gode ideer.

Vigtig læring:

- Intet tiltag er for småt, og ud af enkelhed er der overskud til at tage fuld kontrol.
- Beboerne finder sammen om en gåtur, men relationerne kan hurtigt styrkes, og nye ideer om aktiviteter til gavn for det gode naboskab, kan opstå.

Hvor: Karlemoseparken

Hvem: Ønsket er opstået som del af Idevandringen i Karlemoseparken for en bred gruppe af beboere understøttet af Helhedsplanen og Kommunen

Hvornår: Januar 2016 -

Hvad ville vi: Det var ønsket for en række beboere, der ikke var aktive i andre tiltag i boligområdet, at have en fast aftale om bevægelse og hygge én gang om ugen. Tilbuddet skulle kunne være for alle, og derfor skulle aktiviteten være at gå fremfor mere krævende motion.

Hvad gjorde vi: En arbejdsgruppen på 5 beboere, en repræsentant fra Helhedsplanen og en fra kommunen udviklede og planlagde et Gå-holds tilbud, som gik sin første tur i starten af marts 2016. 1 times gåtur og 1 times efterfølgende kaffe og snak. Planlægning af ruter er gået på skift, og Gå-klubben har nu udviklet sig til at være to hold, så både dem, der vil gå lidt stærkt, kan komme vidt omkring, og dem, der er nødsaget til at bruge støtte (ex. rollator), kan komme ud og røre sig.

Status ved projektets afslutning: Aktiviteten kører nu uden nogen form for støtte fra hverken Helhedsplanen eller kommunen. Mellem 10-15 beboere møder op pr. gang, og der er gåture hele året rundt.

Hvad var vores vigtigste læring:

- Intet tiltag er for småt, og ud af enkelhed er der overskud til at tage fuld kontrol. Det kan forekomme banalt at igangsætte et gå-tilbud, men ved at give sig tid til at drøfte og planlægge, finder man dels ud af, at intet nødvendigvis er så indlysende, at vi ikke bliver klogere af at drøfte det, og at alle beslutninger taget af dem der skal have glæde af det, betyder øget ejerskab.

Kvindenetværket

Kvinder på tværs af boligområder organiserer og afholder en vifte af forløb, foredrag, events og cafe-aktiviteter, samlet under et fælles netværk, som de selv styrer.

Vigtig læring:

- Hold fast i dialogen, så kan perspektiver og ambitioner udfoldes og vokse.
- Involver de frivillige i alle processer fra ide til forankring.
- Styrk de frivillige gennem kompetenceforløb – det styrker ansvar, relationer og forankring.

Hvor: På tværs af de fire boligområder – Ellemarken, Hastrupparken, Karlemoseparken og Søparken.

Hvem: Tre medarbejdere fra Helhedsplanen, to medarbejdere fra den kommunale boligsociale indsats og en kerne af ca. 20 kvinder.

Hvornår: Opstart i maj 2016.

Hvad ville vi: Helhedsplanen havde i 2015 markeret 100 året for kvinders stemmeret i Danmark ved en række foredrag og en kvindefest. En række kvinder ønskede flere foredrag og flere fælles oplevelser med andre kvinder. Helhedsplanen og kommunen valgte derfor at understøtte en proces, hvor et netværk af kvinder kunne skabe en endnu bredere aktivitetsvifte i forhold til at favne flest mulige kvinder på tværs af alder, etnicitet og social status.

Hvad gjorde vi: Kvinderne blev budt ind til et workshop-møde, hvor perspektiverne for et kvindenetværk blev drøftet. De fremmødte kvinder lagde følgende rammer for det videre arbejde: alle unge piger/kvinder over 16 er velkomne, også hvis man bor udenfor de fire boligområder, til aktiviteter der planlægges – og hvis muligt – udføres af netværkets kvinder. For hver ønskede aktivitet blev der nedsat en arbejdsgruppe af netværkskvinder samt repræsentanter fra både Helhedsplanen og kommunen i hver arbejdsgruppe.

Status ved projektets afslutning: Kvindenetværket er i efteråret 2017 ved at etablere sig som forening, og nye aktiviteter er under planlægning. Ca. 100 kvinder deltager til kvindefest, ca. 25 kvinder deltager til møder hvor netværkets udvikling drøftes, og hver aktivitet har mellem 10 og 30 deltagere.

Hvad var vores vigtigste læring:

- Hold fast i dialogen: kvinderne startede med gerne at ville have flere foredrag og

Mental trivsel

Kvindenetværket ønskede - og planlagde - et mentalt motionsforløb. Tanken var at stifte bekendtskab med forskellige måder at finde balance og ro i kroppen på. 12 uger med Nada, yoga og mindfulness.

Vigtig læring:

- Brugergruppen i planlægningen giver øget værdi i både indhold og engagement.
- Indre ro og balance appellerer bredt til borgere, og udgør et centralt afsæt for forståelsen for det at "trives".
- "Smagsprøver" kan skabe ny indsigt og motivere til at tilegne sig nye kompetencer.

Kapitel 5:
Indsætser og resultater på lokalt- og beboerniveau

Beskrivelse af aktiviteter
Køge

148
01/03 2018

Hvor: I Ellemarkens beboerlokaler, men med rekruttering fra de øvrige boligområder: Søparken, Karlemoseparken og Hastrupparken.

Hvem: En arbejdsgruppe under Kvindenetværket bestående af tre kvinder, en repræsentant fra Helhedsplanen og en repræsentant fra Kommunen

Hvornår: januar 2017 – maj 2017

Hvad ville vi: Kurset skulle være en smagsprøve på flere forskellige "psykiske og fysiske bevægelsesformer" (formuleret af Kvindenetværket). På kurset fik deltagerne indledningsvis 10 behandlinger med NADA-nåle, efterfulgt af fire gange mindfulness og fire gange blid yoga. Hver kursusgang varede mellem en og to timer.

Hvad gjorde vi: I arbejdsgruppen blev det overordnede forløb formuleret, og gruppen gik i gang med at undersøge tilknytning af undervisere/instruktører/behandlere. Der blev oprettet et hold på ca. 20 deltagere, som gennemførte de 16 uger. Der blev samlet op på aktiviteterne løbende, men det var ikke hensigten, at Kvindenetværket efterfølgende skulle tilbyde aktiviteterne med brug af eksterne kompetencer.

Status ved projektets afslutning: Lige efter endt forløb meldte 10 af kvinderne sig ind på et yoga hold i FOF-regi, og gik yderligere en sæson sammen. Nada viste sig at være meget populært, og efterfølgende blev der gennemført nogle forløb ude i Hastrupparken og i Karlemoseparken. I efteråret 2017 er 10 kvinder fra Kvindenetværket blevet uddannet til Nada-behandlere, og der vil i slutningen af 2017 / starten af 2018 blive gennemført Nada-cafeer i de fire boligområder udbudt af Kvindenetværket.

Hvad var vores vigtigste læring:

- Brugergruppen i planlægningen giver øget værdi i både indhold og

Sund kost kursus

Kvindenetværket ønskede og planlagde et kostforløb. Tanken var at blive klogere på sund madlavning på tværs af kulturer. 12 uger med ny viden og fælles madlavning.

Vigtig læring:

- Brugergruppen i planlægningen giver øget værdi i både indhold og engagement.
- Viden og erfaring med sund mad er et oplagt sundhedsperspektiv, som mange på tværs af kultur og etnicitet kan forholde sig til.
- Madlavning på tværs af kulturer skaber glæde, indsigt og styrkede relationer.

Hvor: På en skole i lokalområdet for de fire boligområder: Karlemoseparken, Søparken, Ellemarken og Hastrupparken.

Hvem: En arbejdsgruppe under Kvindenetværket bestående af 4 kvinder, en repræsentant fra Helhedsplanen og en repræsentant fra kommunen

Hvornår: november 2016 – marts 2017

Hvad ville vi: Via otte madlavningskursusgange skulle en gruppe kvinder lære mere om sundhed og få inspiration til en sundere livsstil. Til hver kursusgang skulle der være et teoretisk oplæg om ernæring, og efterfølgende skulle der laves mad i grupper og spises sammen. En god lejlighed til at tale sammen og lære hinanden at kende. Desuden skulle hver kursusgang startes med en fælles motionsøvelse som en icebreaker og samtidig give fysisk velvære.

Hvad gjorde vi: Arbejdsgruppen planlagde ovenstående perspektiv og der blev hentet en kostvejleder ind, der sammen med den kommunale repræsentant stod for forløbet. Der blev introduceret let og sund mad, som blev fremstillet og nydt hver gang, ligesom kvinderne havde stor fornøjelse med at lave øvelser sammen, lytte sammen og endelig spise sammen. Forløbet foregik på en nærliggende skole med de fornødne faciliteter til rådighed. Afslutningsvis lavede kostforløbs-holdet en middag for andre interesserede i Kvindenetværket.

Status ved projektets afslutning: Efter det endte forløb, har der været snak om at gentage forløbet for andre interesserede, men det har dels ikke været muligt at samle en ny arbejdsgruppe omkring udviklingen af forløbet, og desuden har det været vanskeligt at se, hvordan forløbet kan bidrage til yderligere at udvikle et selvkørende Kvindenetværk (ovenstående forløb har spillet en rolle i forhold til at styrke relationer i en opstartsfasen for netværket, en gentagelse skal muligvis kunne noget andet).

8. marts-gruppen

Kvindenetværket nedsatte en eventgruppe, der både kunne holde fast i markeringen af Kvindernes internationale kampdag samt arrangere spændende foredrag og dialogmøder om relevante emner.

Vigtig læring:

- Der er mange kompetencer forbundet med planlægning og afholdelse af foredrag og møder.
- Fælles viden og drøftelser på temaaftener styrker båndet mellem netværkets kvinder.
- Events (foredrag/fest) er en vigtig "reklamesøjle" for et netværk i sin opstart.

Hvor: Alle fire boligområder lægger lokaler til events: Ellemarken, Søparken, Karlemoseparken og Hastrupparken.

Hvem: En arbejdsgruppe under Kvindenetværket bestående af tre kvinder, tre repræsentant fra Helhedsplanen og en repræsentant fra Kommunen

Hvornår: maj 2016 – fortsat (udgangen af 2017)

Hvad ville vi: Arrangementer som eksempelvis Sex og samfund/sexolog/professionel, der bevidstgør og skaber dialog for kvinder over 15 år. Publikum inviteres til at byde ind på planlægningen af et efterfølgende arrangement. Holde fast i fejringen af Kvindernes internationale kampdag, som en oplagt event at samle så mange kvinder på som muligt, og derved vise at et netværk kan være nyttigt og sjovt.

Hvad gjorde vi: I arbejdsgruppen bliver emner foreslået og besluttet. Arbejdsgruppen går så i gang med at undersøge mulige oplægsholdere og steder for afholdelse. Der ligger ikke en fast aftale om, hvor mange arrangementer der skal afholdes, men gruppen har arrangeret 2 foredrag og 1 fest i projektperioden.

Status ved projektets afslutning: Gruppen er på mange måder en central gruppe i netværket, fordi festen d. 8. marts markerer hele ideen med Kvindenetværket. Derfor er gruppen fortsat aktiv. I forhold til bedst mulig udnyttelse af netværkets ressourcer, drøfter netværket her i projektets afsluttende fase, om der skal arbejdes tættere mellem 8. marts-gruppen og den gruppe som afholder cafe en gang om måneden.

Hvad var vores vigtigste læring:

- Der er mange kompetencer forbundet med planlægning og afholdelse af foredrag og møder. At tage ansvar for at arrangere foredrag og fester, har

København

Kapitel 5.
Indsatser og resultater på lokalt- og beboerniveau

Beskrivelse af aktiviteter
København

151
01/03 2018

Bydelsmødre og mad

Madlavningskursus for Bydelsmødre, der skal lære andre beboere om sund mad

Vigtig læring:

- Forventningsafstemning om roller og ansvar er afgørende
- Fastholde fokus på målet om peer-to-peer læring er centralt, men vanskeligt
- Et kursusforløb kan styrke relationen mellem Bydelsmødrene

Kapitel 5.
Indsætter og resultater på lokalt- og beboerniveau

Beskrivelse af aktiviteter
København

152
01/03 2018

Hvor: Indre Nørrebro, København

Hvem: Bydelsmødre Indre Nørrebro, Helhedsplanen Det Gode Naboskab og Center for Sundhed, Københavns Kommune

Hvornår: April-maj 2016

Hvad ville vi: Styrke Bydelsmødrenes viden om og kompetencer til at lave sund mad samt afholde et formidlingsevent.

Hvad gjorde vi: Helhedsplan og kommune planlagde et madlavningskursus for områdets Bydelsmødre på baggrund af deres ønsker. Indholdet var en kombination af dialog om de generelle kostråd, praktisk madlavning og planlægning af et event, som Bydelsmødrene skulle holde for områdets beboere med fokus på videreformidling af det, de lærte på kurset. En sundhedsformidler fra kommunen faciliterede dialog og praktisk madlavning med temaer som sunde madpakker, snacks, desserter mv. Den boligsociale medarbejder og sundhedskonsulenten faciliterede planlægning af event, hvor Bydelsmødrene i fællesskab besluttede formål, målgruppe, indhold, budget mv. Som resultat blev der afholdt et arrangement i forbindelse med Kulturnatten, hvor Bydelsmødrene inviterede områdets beboere til smagsprøver på retter, de havde lært at lave under kurset.

Status ved projektets afslutning: Helhedsplanen arbejder på egen hånd videre med at styrke gruppen af Bydelsmødre.

Hvad var vores vigtigste læring:

- Klar og tydelig forventningsafstemning om ansvar, roller og krav for at deltage i kurset er afgørende, hvis det skal lykkes, at Bydelsmødrene tager ejerskab og ansvar for at viderebringe deres nye viden til andre beboere.
- Vigtigt at tydeliggøre for deltagerne, at de modtager kurset i kraft af deres rolle som

Noget med Mænd i Mimerskvarter

Etablere et Mænd Mødested, hvor mænd sammen kan skabe nye fællesskaber gennem meningsfulde aktiviteter

Vigtig læring:

- Tidskrævende at finde lokale, når man ikke har økonomi til husleje
- Der er en kollektiv forståelse for mandeproblematikken, hvilket giver opbakning til aktiviteten
- Det kræver særlige målrettede indsatser at arbejde med mænd med svage sociale relationer

Kapitel 5.
Indsatser og resultater på lokal- og beboerniveau

Beskrivelse af aktiviteter
København

153
01/03 2018

Hvor: Et sted på Nørrebro

Hvem: Center for Sundhed, Københavns Kommune, boligorganisationen VIBO, organisationen Mænds Mødesteder og mænd i alderen 18+

Hvornår: Efterår 2017

Hvad ville vi: Etablere et Mænds Mødested, som skal give mænd på tværs af alder og sociale skel mulighed for at møde ligesindet gennem meningsfulde aktiviteter, som f.eks. madlavning, gåture, læseklub mm.

Hvad gjorde vi: Vi har frem til september 2017 opbygget kontakter og relationer til mulige samarbejdspartner, f.eks. Nørrebro Lokaludvalg, aktivitetscentre, bemandede legepladser, foreninger m.m. på Nørrebro, og vi har arbejdet på at finde egnede lokaler til et Mænds Mødested på Nørrebro. Der har været stor interesse for projektet og god villighed til at samarbejde, men processen med at finde egnede lokaler har desværre været lang, da der ikke er økonomi til at betale en fast husleje. Heldigvis har vi nu indgået et tæt samarbejde med Senior Centret Sct. Joseph, som gerne vil stille lokaler til rådighed. Vi har indgået aftaler med to mænd (peers), som tidligere har været tilknyttet projektet "Mænd i København". De to mænd skal hjælpe med at rekruttere andre mænd og fungere som tovholdere i forbindelse med opstarten af aktiviteter. Sammen med repræsentanter fra Mænds Mødested i Tårnby har vi deltaget i motionsdagen for seniorer "Spring for Livet". Her lykkes det at skabe kontakt til ca. 10 mænd, som kunne være interesseret i Mænds Mødested.

Status ved projektets afslutning: Planlægning af samarbejdet med Senior Centret Sct. Joseph på Nørrebro og planlægning af Kick-off arrangement d. 5. februar 2018.

Hvad var vores vigtigste læring:

- Det er tidskrævende at finde lokale, når man ikke har økonomi til husleje. Trods den

Kondiklubben

Kondiklub og afdelingsbestyrelse samarbejder om flere medlemmer og flere forskellige brugergrupper.

Vigtig læring:

- Den sundhedsprofessionelles rolle som facilitator frem for fagprofessionel
- Vi kan nå langt med en lille ressource, hvis vi accepterer at flytte os langsomt
- Gevinst ved at danne bro mellem afdelingsbestyrelse og forening

Hvor: Lundtoftegade, København N

Hvem: Afdelingsbestyrelsen, bestyrelsen for Kondiklubben i Lundtoftegade, frivillige beboere og Center for Sundhed, Københavns Kommune

Hvornår: Januar 2016 – juni 2017

Hvad ville vi: Kondiklubben og afdelingsbestyrelsen ønskede flere medlemmer i Kondiklubben og flere forskellige brugergrupper.

Hvad gjorde vi: Kondiklubben, som er beboerdrevet, gik sammen med afdelingsbestyrelsen og en sundhedskonsulent fra kommunen om at puste liv i klubbens organisering. Sammen har de arbejdet for at opbygge kapacitet i kondiklubbens bestyrelse til bedre at kunne drive foreningen, ændre de fysiske rammer for klubben, udvikle nye brugerdrevne aktiviteter og ændre klubbens vedtægter, så flere beboere kan få adgang. Sundhedskonsulenten har haft til opgave at støtte processen gennem procesfacilitering og koordinering med helhedsplanen. Deltagerne har mødtes månedligt, hvorimellem Kondiklubbens bestyrelse og afdelingsbestyrelsen har udført forskellige opgaver efter aftale. Det har resulteret i, at bestyrelsen er blevet styrket, og at der er sat konkrete forbedringsaktiviteter i gang både i forhold til de fysiske faciliteter og aktiviteter i foreningen. Bestyrelsen har blandt andet undervejs søgt og fået bevilliget penge hos en fond.

Status ved projektets afslutning: Kondiklubbens bestyrelse driver foreningen videre på egen hånd.

Hvad var vores vigtigste læring:

-Beboerne kan opnå meget selv med blot en smule støtte fra en sundhedsprofessionel, som alene har til opgave at facilitere processen. Med en relativt lille ressource har sundhedskonsulenten været medvirkende til, at

Livsstilsforum

Sundhedsfaglige frivillige afholder sundhedstjek, oplæg, gågruppe, café og fællesspisning for beboere

Vigtig læring:

- Skab et rum, hvor beboerne mødes om emner, der har betydning for dem. Det tiltrækker nye beboere!
- Invester i en dygtig frivilligkoordinator
- Sæt de frivilliges kompetencer i spil for at engagere dem

Hvor: Beboerhuset Vermundsgade, København N

Hvem: Sundhedsfaglige frivillige, Helhedsplanen Vores Kvarter - Aldersrogade og Center for Sundhed, Københavns Kommune

Hvornår: Januar 2016 – maj 2017

Hvad ville vi: Fremme beboernes viden om sundhed og styrke netværk på tværs af beboerne.

Hvad gjorde vi: På baggrund af et beboerønske om "noget med sundhed" blev Livsstilsforum udviklet i samarbejde mellem helhedsplanens medarbejdere, en sundhedskonsulent og sundhedsformidler fra kommunen og sundhedsfaglige frivillige. Livsstilsforum er i høj grad båret af de frivillige, og det er derfor også de frivillige, der har bestemt hvilke typer af aktiviteter, Livsstilsforum skal omfatte. Livsstilsforum består af månedlige oplæg og sundhedstjek og en ugentlig gåklub. På oplæggene fortæller de frivillige om emner, som beboerne selv har ytret ønske om. Sundhedstjekkerne består af forskellige fysiske målinger og samtaler. For at skabe rum for relationsdannelse er der fællesspisning før hvert oplæg og "café" i forbindelse med sundhedstjek. Der er fokus på at skabe et bæredygtigt frivilligkoncept, og derfor fik sundhedsformidleren til opgave at være frivilligkoordinator og afslutningsvis oplære en frivillig frivilligkoordinator.

Status ved projektets afslutning: Helhedsplanen, frivilliggruppen og en frivillig frivilligkoordinator kører nu Livsstilsforum videre. Der arbejdes med et øget fokus på beboerinddragelse og involvering af beboere som frivillige.

Hvad var vores vigtigste læring:

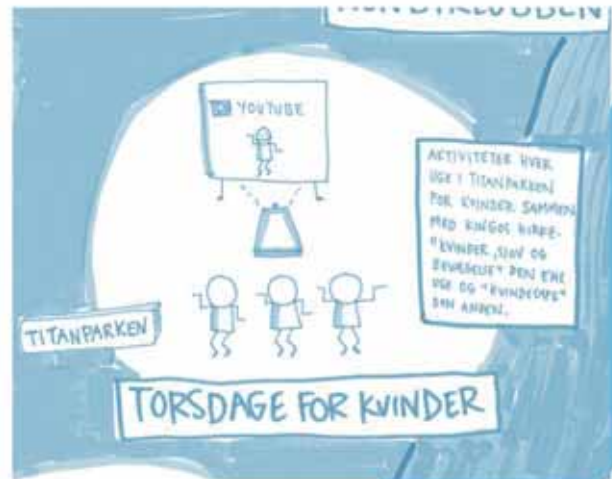
- De frivillige er helt centrale for aktivitetens eksistens, og en frivilligkoordinator er en vigtig investering for at fastholde de frivillige. Koordinatoren kan med fordel være en

Torsdage for kvinder

Kvinder mødes en gang ugentligt til kreativ aktivitet, dans og snak over en kop kaffe

Vigtig læring:

- Fordel at bygge videre på succes, men vanskeligt at inkludere nye
- Bevægelse er en god metode til relationsdannelse
- Børnepasning giver kvinderne et frirum

Kapitel 5.
Indsats og resultater på lokalt- og beboerniveau

Beskrivelse af aktiviteter
København

156
01/03 2018

Hvor: Titanparken, København N

Hvem: Kingos Kirke, Helhedsplanen Titanparken/Nørrebrobyggerne og Center for Sundhed, Københavns Kommune

Hvornår: Marts 2016 – maj 2017

Hvad ville vi: Styrke relationerne mellem de forskellige etniske grupper.

Hvad gjorde vi: Kingos Kirkes aktivitetsmedarbejder, helhedsplanens boligsociale vicevært og kommunens sundhedskonsulent besluttede sammen at give den eksisterende aktivitet "Kvindecafé" et boost. Kvindecaféen er gennem de seneste 15 år afholdt af kirken hver anden torsdag og har en fast deltagergruppe af tyrkiske kvinder. Ønsket med samarbejdet var at foretage små ændringer i konceptet og øge indsatsen for rekruttering af nye deltagere for derved at styrke relationen på tværs af grupper i boligområdet. Kirken afholdt fortsat Kvindecafé hver anden torsdag, og kommunen afholdt aktiviteten "Kvinder, sjov og bevægelse" med fokus på dans og bevægelse hver anden torsdag. Det var desuden i fokus at øge involveringen af kvinderne, hvilket vi bl.a. gjorde ved at lade kvinderne stå for musikvalg, vise dansetrin, medbringe snacks og hjælpe med praktiske opgaver.

Status ved projektets afslutning: Helhedsplanen arbejder på at tilknytte en tovholder til danseaktiviteten og inkludere andre aktiviteter for at tiltrække flere kvinder. Kingos Kirke fortsætter med at afholde Kvindecafé.

Hvad var vores vigtigste læring:

-Det er en god idé at bygge videre på eksisterende aktiviteter, som allerede er kendt i området. Samtidig er det også en udfordring, da det kan være vanskeligt at invitere nye kvinder ind i en fasttømret gruppe, bl.a. på grund af sproglige udfordringer. Det kan være vigtigt at hjælpe snakken blandt kvinderne på vej med f.eks.

Gang i gården

Beboere og medarbejdere holder sammenkomster i gården for at skabe mere liv og øge fællesskabet.

Vigtig læring:

- Fælles formål giver anderledes og mere ligeværdigt samarbejde mellem kommune, helhedsplan og beboere
- Det skaber tillid at møde beboere i deres arena
- Beboerinddragelse kræver ressourcer - men giver også ressourcer. En god investering!

Kapitel 5:
Indsats og resultater på lokalt- og beboerniveau

Beskrivelse af aktiviteter
København

157
01/03 2018

Hvor: Fuglekvarteret, København NV

Hvem: Boligsocial vicevært fra helhedsplanen, sundhedskonsulent fra kommunen og en række beboere, bl.a. bestyrelsesformand og andre beboere.

Hvornår: maj 2016 - juni 2017

Hvad ville vi: Øge fællesskabet i gården for at skabe mere trivsel og tryghed, samt sætte fokus på, hvilken slags gård beboerne kunne tænke sig at have.

Hvad gjorde vi: Vi startede ud med at afholde et møde med bestyrelsen for at høre deres idéer. De ville gerne være med til at afholde sociale arrangementer i gården. Vi afholdte otte gårdfester m. underholdning og fællesspisning. Beboerne hjalp med indkøb, grill, rekruttering, klargøring, foto osv. Vi brugte arrangementerne som en anledning til at tage kontakt til beboerne, både før, under og efter. Der mødte mange beboere op, og det skabte en god stemning med musik og fællessang. Nogle beboere fandt det også rart blot at lytte med fra deres lejligheder. Vi havde løbende fokus på at inddrage beboerne i planlægningen, afholdelse og evaluering af arrangementerne.

Status ved projektets afslutning: Ved afslutningen havde beboere og helhedsplan et ønske om at fortsætte fællesspisning.

Hvad var vores vigtigste læring:

- Det fungerer godt at arbejde med et fælles formål blandt kommune, helhedsplan og beboere. En ny måde for kommunen at samarbejde med helhedsplaner på.
- Det skaber tillid og tryghed at kommunale medarbejdere rykker ud og møder beboere i deres arena.
- Beboerinddragelser kræver ressourcer, men giver også ressourcer. Det fungerer godt at uddele roller til praktiske opgaver, fx grillmester, indkøb, foto mm. Godt med

Bevægelse og beskæftigelse

Beboere uddannes til mentorer som led i beskæftigelsesindsats, og lærer herunder om motion, fysiske tests og motionsmuligheder i lokalområdet

Vigtig læring:

- Beboere kan løfte hinanden via peer-metoden
- Beboere med få ressourcer kan oplæres til at udføre tests og vejlede om motion
- Samarbejde med mange aktører er givende, men krævende

Kapitel 5:
Indsats og resultater på lokal- og beboerniveau

Beskrivelse af aktiviteter
København

158
01/03 2018

Hvor: Hothers Plads/Mjølnerparken, København N

Hvem: Frigg og jobcentrets beskæftigelsesindsats i Mjølnerparken og Center for Sundhed

Hvornår: Marts – juni 2017

Hvad ville vi: bidrage til Frigg og jobcentrets beskæftigelsesindsats i Mjølnerparken for kontanthjælpsmodtagere ved at forbedre fysisk sundhed (bevægelse) blandt deltagerne.

Hvad gjorde vi: Mjølnerparken på Nørrebro har iværksat et projekt, som skal øge beboernes (kontanthjælpsmodtagere) mentale og fysiske sundhed med henblik på at forbedre deres mulighed for at komme i arbejde. Sundhedskonsulenter fra Center for Sundhed har haft et lille ben i det projekt. Udvalgte beboere, som skal fungere som mentorer, er blevet uddannet af sundhedskonsulenterne i hvad motion er, og hvad det gør ved kroppen. Mentorernes rolle er at motivere deres mentees, beboere som også bor i området, til at komme ud af lejligheden og bevæge sig mere rundt i lokalområdet. Sammen med andre aktører har sundhedskonsulenterne været med til at udvælge de beboere, som uddannes til mentorer. Derudover har de bidraget med undervisning i fysiske test og trivselstest, viden om motion og praktiske øvelser der kan laves i lokalområdet.

Status ved projektets afslutning: Frigg og jobcenter arbejder videre med mentorer og mentees.

Hvad var vores vigtigste læring:

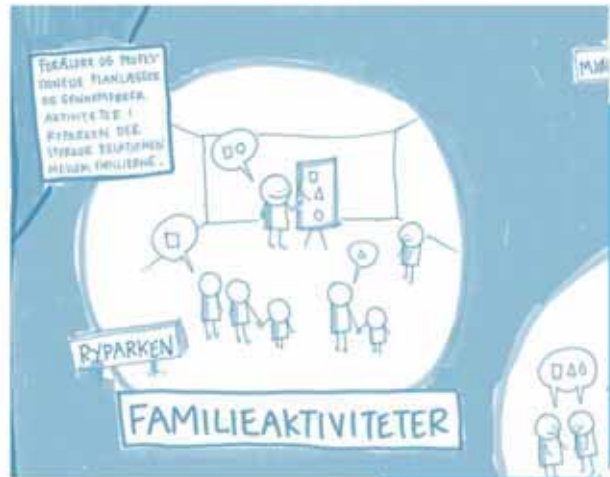
- Peer-tankegangen fra beboer til beboer er en god indgangsvinkel til at arbejde med små skridt, hvor beboerne stille og roligt løftes af hinanden frem for af fagpersoner.
- Det kræver en relativt lille ressource at uddanne ressourcessvage

Familieaktiviteter i Ryparken

Familier mødes for at skabe netværk og samhørighed på tværs af kulturer og familiekonstellationer

Vigtig læring:

- Netværksdannelse starter allerede ved mobiliseringsaktiviteten
- Beboerne i ekspertrollen er stærkt motiverende
- Sårbart når ansvaret hviler på få skuldre

Kapitel 5.
Indsætser og resultater på lokalt- og beboerniveau

Beskrivelse af aktiviteter
København

159
01/03 2018

Hvor: Ryparken, København N

Hvem: Helhedsplanen Vores kvarter Ryparken, Center for Sundhed og frivillige beboere fra området.

Hvornår: dec. 2016 – juli 2017

Hvad ville vi: Skabe et rum, hvor familier fra boligområdet mødes for at hygge sig sammen om fælles aktiviteter og lærer hinanden at kende på tværs af kulturer. Grundtanken var at skabe en følelse af at være en stor familie, der deler gode oplevelser, hjælper hinanden og deler livserfaringer.

Hvad gjorde vi: Første skridt blev taget ved, at sundhedskonsulenten fra Center for sundhed planlagde og faciliterede en workshop for familier i området med det formål at afdække behov, ønsker og ressourcer hos familierne ift. familieaktiviteter i området. Gennem inddragende processer fik både børn og voksne mulighed for at sætte ord på, hvorfor de ønskede familieaktiviteter, hvad de gerne ville lave sammen, hvad de hver især er gode til og kan bidrage med, hvad der skal til for at aktiviteterne er en succes for dem og under hvilke rammer aktiviteterne skal finde sted. En boligsocial medarbejder fra helhedsplanen deltog i workshoppen for at understøtte processen. To beboere meldte sig til at planlægge første aktivitet sammen med sundhedskonsulenten, som blev en familiefrokost med forskellige aktiviteter, som beboerne selv stod for.

Status ved projektets afslutning: En beboer er nu frivillig tovholder for familieaktiviteterne. Forinden har sundhedskonsulenten i samarbejde med den lokale fritidsklub fået stillet lokale til rådighed til familieaktiviteterne og samlet alle ønsker og input fra familierne samt kontaktoplysninger på interesserede familier i en mappe til den frivillige beboer.

Sammen på plænen

Forældre og børn mødes på plæne en gang om ugen til leg og fællesspisning.

Vigtig læring:

- Udnyt potentialet i en børneaktivitet - nå forældrene gennem børnene
- Invester i en medarbejder som kun har fokus på de voksne
- Vær stabil - uanset vind og vejr

Kapitel 5:
Indsætser og resultater på lokalt- og beboerniveau

Beskrivelse af aktiviteter
København

160
01/03 2018

Hvor: Grønningen Nordvest, København NV

Hvem: Helhedsplanen Beboerprojekt PULS, Center for Sundhed, Københavns Kommune og fritidsklub.

Hvornår: April 2016 – oktober 2017

Hvad ville vi: Videreudvikle på et fritidstilbud til børn, så det også blev en indgangsvinkel til at tale med forældrene.

Hvad gjorde vi: Helhedsplanen afholdt to timers åben aktivitet på en stor grøn græsplæne hver torsdag for børn og voksne. Aktiviteten havde også potentiale til at handle om forældrenes trivsel, og derfor blev en af kommunens sundhedsformidlere tilknyttet aktiviteten fra januar 2017. Sundhedsformidlerens primære opgave var at skabe relationer til de forældre, der deltog, samt at opfordre flere forældre til at komme ud af lejlighederne og blande sig i børnenes verden. Med tiden lykkedes det at tiltrække en stor gruppe børn, unge og forældre som deltog i aktiviteten rimelig stabilt. Fra august 2017 kobledes en nærliggende fritidsklub sig også på aktiviteten ved at bidrage med en medarbejder hver torsdag.

Status ved projektets afslutning: Helhedsplanen fortsætter aktiviteten sammen med en lokal fritidsklub.

Hvad var vores vigtigste læring:

- En børneaktivitet kan være en god anledning til at tale med forældrene om f.eks. konfliktløsning, børnenes og egen sundhed. Da aktiviteten allerede eksisterede og fungerede godt inden Nye veje-samarbejdet, har det taget tid at finde det fælles meningsgivende.
- Vigtigt at have en medarbejder til netop denne opgave – hvor andre medarbejdere kan fokusere på børnene

Roskilde

Kapitel 5.
Indsatser og resultater på lokalt- og beboerniveau

Beskrivelse af aktiviteter
Roskilde

Åben træning, sundhed og kaffesalon

Et ugentligt tilbud om træning, sundhedssamtale, sygepleje og kaffesalon

Vigtig læring:

- Samling af flere sundhedstilbud, giver beboere et sted at mødes og inspirere hinanden
- Skab rammer for frivillige, som giver dem lyst til at udfolde deres kompetencer

Kapitel 5:
Indsatser og resultater på lokalt- og beboerniveau

Beskrivelse af aktiviteter:
Roskilde

162
01/03 2018

Hvor: Sundheds- og Omsorgscenter Midt, Æblehaven, Roskilde

Hvem: Frivillige, sundhedscenter og helhedsplanen

Hvornår: Maj 2015, kører stadig

Hvad ville vi: Invitere beboerne ind i Sundheds- og Omsorgscentret og give mulighed for at møde naboen, shoppe i sundhed og give rum for udvikling af beboerdrevne aktiviteter.

Hvad gjorde vi: Frivillige og ansatte arrangerede en åbningsfest. Beboerønsker til aktiviteter blev indsamlet. Der blev arbejdet videre med tre ønsker: et sted, hvor man kan møde andre beboere og hjælpe hinanden, adgang til træningsfaciliteter og mulighed for samtale om sundhed. En kaffesalonen blev indrettet af frivillige. En frivillig ønskede at være værtinde i kaffesalonen. Åben træning blev tilbudt. Sundhedssamtaler var i forvejen et tilbud i huset. De tre sundhedstilbud blev samlet på samme tidspunkt, så beboerne kunne gå fra det ene tilbud til det næste. Huset holder løbende dialog med de frivillige og forbedrer rammerne for de frivilliges arbejde og samvær. Rekruttering sker gennem fælles opslag fra Helhedsplanen og Sundheds- og Omsorgscentret og fra mund til mund.

Status ved projektets afslutning: Åben træning (i 10 uger), kaffesalon og sundhedssamtale er implementeret i Sundheds- og Omsorgscentret. Åben sygepleje er udgået.

Hvad var vores vigtigste læring:

- Kobling af tilbud giver synergieffekt. Beboerne udveksler erfaringer og følger hinanden videre til andre tilbud.
- Investering i frivillige giver god stemning og nye input.

Udendørs træning

Skabe et varigt fællesskab omkring motion for beboere med kroniske lidelser

Vigtig læring:

- Inddragelse i planlægning skaber fællesskab
- Fællesøvelser og træning i naturen giver energi og lyst til at fortsætte træning i fællesskab
- 'Tag din nabo med' giver tryghed til at komme i gang og fastholder i aktivitet

Kapitel 5.
Indsætser og resultater på lokalt- og beboerniveau

Beskrivelse af aktiviteter
Roskilde

163
01/03 2018

Hvor: Idrætsbiblioteket i Æblehaven

Hvem: Sundhedscenter, helhedsplan og borgere

Hvornår: September – december 2015

Hvad ville vi: Skabe et varigt fællesskab omkring motion for borgere med kroniske lidelser og deres netværk. Forebygge udvikling af livsstilssygdomme.

En afledt effekt kan være at deltagelse modvirker ensomhed. Det er et håb, at aktiviteten kan være med til at skabe en ramme – gerne i form af en lokal idrætsforening omkring idrætsbiblioteket. Foreningen kunne etableres sammen med andre frivillige/interessenter.

Hvad gjorde vi: Rekrutterede borgere med kroniske lidelser fra hele Roskilde gennem annoncering. En sundhedskonsulent tilrettelagde udetræning ved boligområdets idrætsbibliotek. Aktiviteten bestod endvidere af socialt samvær, undervisning og fælles planlægning. Holdet blev sammenlagt med to andre hold. De kaldte sig 'Sammenholdet'. De mødes og går to gange om ugen, holder julefrokost og sender blomster til hinandens mærkedage.

Status ved projektet afslutning: Gruppen laver ture rundt i hele kommunen. De møder op uanset vejret. De passer på hinanden.

Hvad var vores vigtigste læring:

- Den fælles planlægning har givet gruppen erfaring med at planlægge ture. Fællesskabet motiverer og aktivitet giver netværk
- Fælles øvelser udendørs giver glæde
- Deltagerne kunne tage deres nabo/ægtefælle med, det gav tryghed til at komme i gang og hjalp til at fastholde borgere med kroniske lidelser i gruppen.

Turgruppen

Brugere af kaffesalonen arrangerede ture ud af huset for at styrke deres relationer

Vigtig læring:

- Fælles oplevelser giver noget at tale om
- At mødes i en anden setting styrker relationer
- Fælles oplevelser styrker gensidig tillid, giver tryghed

Kapitel 5.
Indsats og resultater på lokalt- og beboerniveau

Beskrivelse af aktiviteter
Roskilde

164
01/03 2018

Hvor: Sundheds- og Omsorgscentret , Æblehaven, Roskilde

Hvem: Borgere, sundhedscenter, helhedsplan

Hvornår: Maj 2016 – maj 2017

Hvad ville vi: Give brugere af kaffesalonen mulighed for selv at planlægge en aktivitet, som kunne styrke fællesskabet.

Hvad gjorde vi: Brugerne i kaffesalonen fik midler til at lave en fælles aktivitet. De arrangerede med støtte fra en sundhedskonsulent en tur til Sporvejsmuseet. Med støtte fra helhedsplanen blev turen annonceret i opgangene. Turen omfattede en rundvisning, en tur med Linje 3 og en snak med frivillige på stedet om opgaverne og sammenholdet. Det blev til flere ture. Brugerne overtog stadig flere af de praktiske forberedelser ved turene. Centrets økonomiske støtte blev faset ud. Brugerne betalte selv for de sidste udflugter.

Status ved projektets afslutning : Af de drivende kræfter er der kun én, som stadig kommer i centret. Han taler løbende med de nye brugere for at undersøge, om der er andre der har lyst til at gøre noget i fællesskab.

Hvad var vores vigtigste læring:

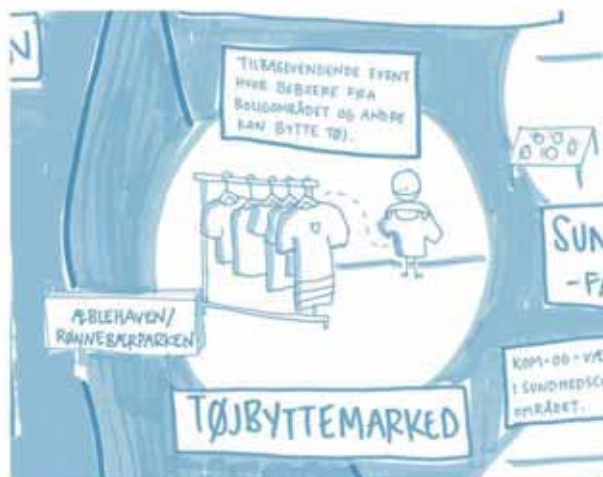
- At komme ud i byen og have fælles oplevelser giver noget at tale om. For en stund kan man glemme personlige problemer og sygdom.
- At mødes i anden setting giver et gruppetilhørsforhold. Det styrker relationer mellem deltagerne.
- Fælles oplevelser styrker den gensidige tillid. Det åbner op for at tale om personlige forhold. Det er godt, hvis man ikke har andre, som man kan tale med.

Tøjbyttemarked

En søndag eftermiddag, hvor alle kunne komme og bytte deres pæne, brugte tøj

Vigtig læring:

- Trak interesserede borgere udefra til området
- Folk troede, at det var forbeholdt ældre, da byttemarkedet foregik i det lokale Sundheds- og Omsorgscenter

Kapitel 5.
Indsatser og resultater på lokalt- og beboerniveau

Beskrivelse af aktiviteter
Roskilde

165
01/03 2018

Hvor: Æblehaven og Rønnebærparken, Roskilde

Hvem: Beboere, helhedsplanen og sundhedscentret

Hvornår: Foråret 2017

Hvad ville vi: Give beboerne mulighed for at møde hinanden i uformelle rammer og fremme genbrug i lokalområdet. Invitere andre roskildeboere til boligområdet. Tilbyde interesserede et lille sundhedstjek.

Hvad gjorde vi: Holdt to formøder, sørgede for før-omtale i lokalavisen, på sundhedscentret og boligselskabets hjemmeside. Helhedsplanen hjalp med at hænge plakater op i opgangene. Vi indsamlede ekstra tøj fra kolleger for at være sikker på, at der var noget at bytte med. På dagen satte vi tøjstativer op, klargjorde prøverum og lavede informationsskilte. To personer sad ved indgangen og modtog borgerne. Rent praktisk foregik tøjbyttemarkedet sådan, at borgerne ved ankomst blev bedt om at tælle hvor mange stykker tøj, de havde med, herefter fik de en seddel med antallet, hang deres tøj op på tøjstativerne og kunne nu selv finde så mange stykker tøj, som antallet på sedlen angav. Der var kaffe rundt omkring på små borde. Overskydende tøj blev doneret til lokale NGO'er.

Status ved projektets afslutning:

Der er ikke nogen aktuelle planer om at gentage tøjbyttemarkedet.

Hvad var vores vigtigste læring:

- Tøjbyttemarkedet tiltrak ud over beboere også folk udefra. Personer, som ikke før havde været i området, havde fået et ærinde og kom. De fik et godt indtryk, og tøjet var i fin kvalitet. Der kom forslag om at udvide med legetøj og køkkentøj.
- Der var usikkerhed om, hvorvidt der ville være tøj til unge. Flere troede at arrangementet var forbeholdt ældre, da det foregik i Sundheds- og Omsorgscentret.

Kvindefest og Åbent hus

Kvinder i området ville gerne feste sammen og høre om aktiviteter i lokalområdet.

Vigtig læring:

- Dans er en god vej til at samle kvinder
- Understøt, at kvinderne taler med hinanden på tværs af sproggrupper
- Levende musik giver noget rart at samles om

Kapitel 5.
Indsætser og resultater på lokalt- og beboerniveau

Beskrivelse af aktiviteter
Roskilde

166
01/03 2018

Hvor: Æblehaven og Rønnebærparken, Roskilde

Hvem: Viby Svømmeklubs kvindeudvalg, beboere fra lokalområdet, helhedsplanen og sundhedscentret

Hvornår: December 2015 og februar 2016

Hvad ville vi: Vi ville vise det nye Sundheds- og Omsorgscenter frem gennem to åbne og hyggelige arrangementer. Arrangementerne skulle også formidle aktiviteter i lokalområdet, og de fremmødte havde mulighed for at komme med forslag til nye aktiviteter. Kvindefesten skulle give kvinder (og børn) mulighed for at feste og have det sjovt. En åben fest hjælper kvinderne til at mødes på tværs uden for familien. Åbent Hus med musik var en præsentation af Sundheds- og Omsorgscentret og en mulighed for at møde sin nabo.

Hvad gjorde vi: Kvindeudvalget, beboere, helhedsplanen og sundhedscentret holdt planlægningsmøder om kvindefesten. Et koncept blev aftalt: Alle medbringer en ret til det fælles måltid, pædagoger leger med børnene, introduktion til aktiviteter og fælles zumba. Der ryddes op i fællesskab. En planlægningsgruppe med beboere og medarbejdere arbejdede gennem et par måneder med ideer til indretning og åbning af det nye Sundheds- og Omsorgscenter. Åbent hus med musik, kaffe og snacks skulle invitere beboerne ind. Lokale, som kunne spille musik, blev opfordret til at komme med deres instrument. Beboerne kunne komme med forslag til aktiviteter i boligområdet.

Status ved projektets afslutning: Der er ingen aktuelle planer om nye events, men Sundheds- og Omsorgscentret og helhedsplanen støtter gerne op om nye forslag og ønsker. Flere beboerønsker fra de to events er blevet til aktiviteter i huset. Se 'Åben træning, sundhed og kaffesalon'.

Huskunstner

Gennem samskabelse mellem unge og kunstnere skabes story-performance i boligområder

Vigtig læring:

- Der findes skjulte historier alle steder
- Det er inspirerende for børn og unge at arbejde med kunstnere
- Man må godt overraske med kunstindslag, men være forberedt på skepsis

Kapitel 5.
Indsætser og resultater på lokalt- og beboerniveau

Beskrivelse af aktiviteter
Roskilde

167
01/03 2018

Hvor: Æblehaven og Rønnebærparken

Hvem Unge fra boligområdet, unge fra et nærliggende asylcenter og kunstnere

Hvornår: Marts 2017

Hvad ville vi: Skabe en serie mobile 'story-performances' på tværs af kunstarter. Det skulle foregå gennem en samskabelsesproces mellem kunstnere fra flere lande, beboere i Æblehaven og Rønnebærparken og unge fra asylcentre på Sjælland. Projektet er udsprunget af et samarbejde mellem flere europæiske teatre, Statens Kunstfond, Roskilde Festival og Roskilde Kommune. Det udfoldes også i andre kommuner.

Hvad gjorde vi: Rekrutterede unge gennem klubber og helhedsplan til workshops med kunstnere. De unge skulle indsamle Æblehavens og Rønnebærparkens skjulte og bedste historier. På workshops arbejdede de unge med deres egne historier eller historier de havde samlet op hos lokale beboere. Historierne blev omsat til rap, digte, video, streetart m.m. På en annonceret tur i området blev resultaterne præsenteret for interesserede. Produkterne var bannere, historier som kunne fanges på mobilen, rap, oplæsning og streetart.

Status ved projektets afslutning: Aktiviteten er afsluttet. Kan inspirere til at forsætte med involvering af kunstnere i aktiviteter i boligområdet.

Hvad var vores vigtigste læring:

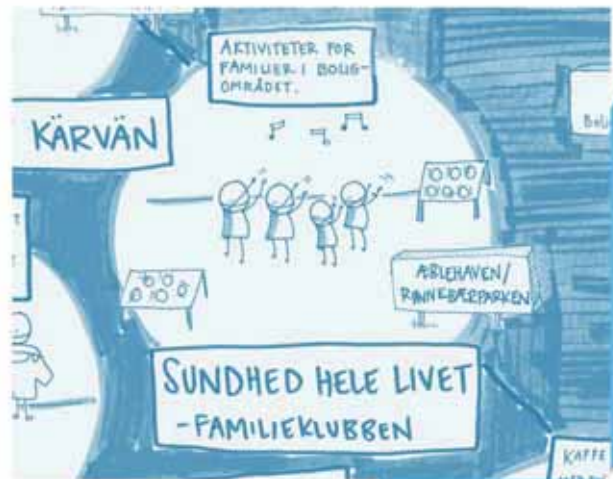
- At der findes skjulte historier, som kan deles.
- Co-creation mellem børn/unge og kunstnerne lykkedes. Børnene blev udfordret. De unge lyttede til hinandens historier.
- Beboerne var nysgerrige på de ophængte bannere, nogle var dog også skeptiske.

Sundhed hele livet

Familieklubben ville gerne se Sundheds- og Omsorgscentret indefra

Vigtig læring:

- Beboere som kender hinanden, fik en fælles oplevelse og referenceramme
- Det skal være muligt at besøge institutioner i lokalområdet

Kapitel 5:
Indsats og resultater på lokalt- og beboerniveau

Beskrivelse af aktiviteter
Roskilde

168
01/03 2018

Hvor: Æblehaven og Rønnebærparken, Roskilde

Hvem: Familieklub, helhedsplanen og sundhedscenter

Hvornår: Marts 2017

Hvad ville vi: Familieklubben har ønsket at se Sundheds- og Omsorgscentret. De ville gerne vide, hvad der foregår i huset og se faciliteterne. Familieklubben udspringer fra børnehaven, som ligger lige overfor centret. Et besøg i centret kunne anspore familierne til at fremkomme med ønsker til aktiviteter, som kunne tænkes ind i huset. Besøget skulle være en præsentation af huset og en smagsprøve på de sundhedsfremmende aktiviteter, som foregår i området.

Hvad gjorde vi: Afholdt et formøde med repræsentanter fra familieklubben, hvor vi planlagde arrangementet. For de voksne skulle der være præsentation og træningsredskaber og værksted, vejning, måling af lungefunktion og mulighed for en sundhedssamtale. Aktiviteter for børn skulle være: stopdans, limbo, rekorder. Fælles kaffe med boller til og zumba.

Status ved projektets afslutning: Arrangementet kan gentages.

Hvad var vores vigtigste læring:

- Familierne var glade for at se huset, som ligger midt i deres boligområde. Nu har de en fælles referenceramme til den videre snak om området og dets muligheder.
- Det kunne være godt, hvis beboere kunne besøge institutioner i lokalområdet. Det ville give en helhedsoplevelse af boligområdet og et bredt kendskab til tilbud i området samt åbne op for nye anvendelser af lokaler og faciliteter.

Læring fra praksis på tværs af kommuner

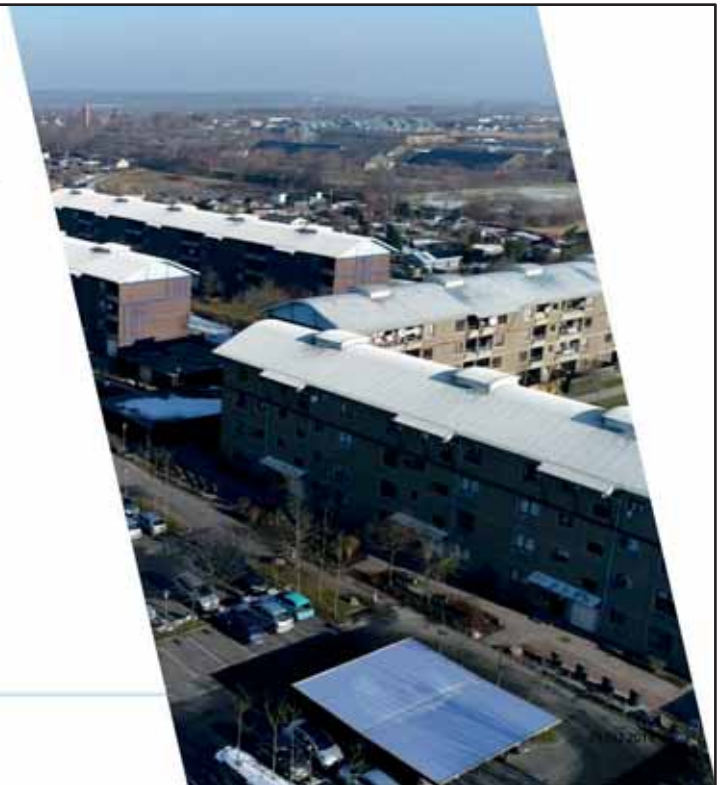
169
01/03/2018

Generel læring fra praksis

- Sæt de frivilliges kompetencer i spil for at engagere dem - involvering fra idé til forankring
- Den professionelle som facilitator frem for styrende kan styrke beboernes handlekraft og engagement
- Fælles oplevelser styrker tillid og relationer mellem beboere

Kapitel 5.
Indsatser og resultater på lokalt- og beboerniveau

Generel læring fra praksis

Evalueringsresultater

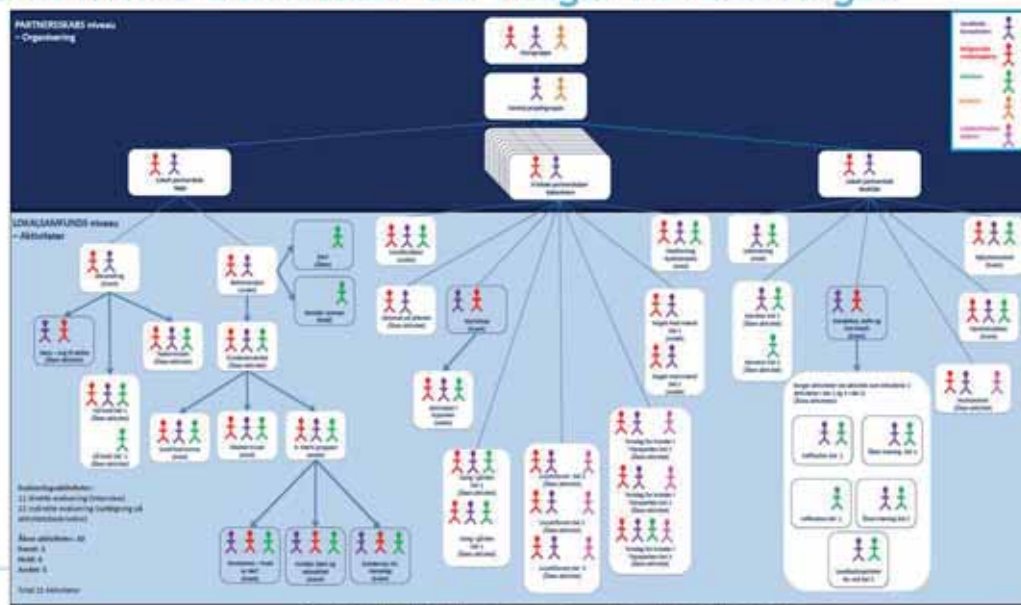
171
01.03.2018

Aktiviteter - oversigt, typer og målgrupper

Kapitel 5:
Indikator og resultater på lokalt og ledelsesniveau

172
01/03 2018

Oversigt over partnerskabet, udvikling i aktiviteter, samt hvilke aktiviteter der indgår i evalueringen

173
01/03 2018

Denne model viser organiseringen på partnerskabsniveau (det mørkeblå felt) og aktiviteter og aktivitetsudvikling på lokalsamfunds niveau (det lyseblå felt). Fx viser modellen yderst til venstre hvordan Ide-vandringen i Køge over tid har ført til 3 nye aktiviteter, og hvordan aktiviteter i København og Roskilde har udviklet sig over tid fra en del 1 til en del 2 – og en del 3 for nogle aktiviteter vedkommende, fx livsstilforum ca. midt i modellen.

Steno evaluerer ikke på alle Nye veje aktiviteterne på lokalsamfunds niveau men alene på 22 aktiviteter – disse er markeret med hvide firkanter i det lyseblå felt

Deskriptive resultater på de 22 aktiviteter der indgår i evalueringen:

- 3 kategoriseres som events (foregår kun én gang)
- 4 kategoriseres som hold (kræver tilmelding)
- 5 kategoriseres som andet (er fx en puljemidler som beboere kan søge til aktiviteter)
- 10 kategoriseres som åbne aktiviteter (kræver ikke tilmelding)

Fordeling af aktiviteter på kommuner:

- 8 i Køge
- 8 i København
- 6 i Roskilde

Aktivitetstyper, mødegange og forankring

Åbne aktiviteter

- I alt 10: Roskilde 3, København 4, Køge 3
- Antal afholdte mødegange per aktivitet: 8-63
- Forankring: 6 aktiviteter kørte fortsat i juni 2017 - to i hver kommune

Hold aktiviteter

- I alt 4: Roskilde 1, København 1, Køge 2
- Antal afholdte mødegange per aktivitet: 8-24 gange
- Forankring: alle hold var afsluttet i maj 2017, dog opstartes der løbende nye i Køge

Events

- I alt 3: Roskilde 2, København 0, Køge 1
- Begge events i Roskilde blev afholdt i 2017, mens eventen i Køge blev afholdt slut 2015

Andet

- I alt 5: Roskilde 0, København 3, Køge 2
- Antal afholdte mødegange (hvor meningsfyldt): 1-8 gange
- Forankring: En aktivitet i Køge kørte fortsat juni 2017, en aktivitet i København er blevet videreudviklet til et Mænds Mødesteder og forankret hos helhedsplanen

Forrige slide uddyber typer af aktiviteter

Køge har i alt udviklet 14 aktiviteter, 8 af disse indgår i evalueringen

1 event

1 aktivitetsgang i november 2015

2 hold

1 med 8 kursusgange fra 1. november -7. februar

1 med 18 gange fra 24. januar og til 9. maj

3 åbne aktiviteter

1 aktivitet, hvor der ved lejlighed holdes møder og udvikles nye aktiviteter. Opstart i september 2016 og kører fortsat

1 aktivitet foregår ugentligt og startede fra 7 marts 2016 og kører stadig, registreret 62 gange.

1 aktivitet startede i slutningen af 2016 og stoppede i midten af 2017 og foregik ugentligt (mangler antal mødegange)

2 andet aktiviteter

1 aktivitet er en pulje der kan søges af beboere efterår 2016

1 aktivitet er en gruppe under kvindenetværket der har mødtes 3 gange om oplæg, startede 8. marts 2016

Roskilde har i alt udviklet 11 aktiviteter, 6 af disse indgår i evalueringen

2 events

1 aktivitetsgang marts 2017

1 aktivitetsgang februar 2017

1 hold

24 gange, start september - december 2015

3 åbne aktiviteter

1 aktivitet 6 mødegange fra start 2016-nu

Samarbejds- konstellationer

Kapitel 5:
Indikator og resultater på lokalt og ledelsesniveau

175
01/03/2018

Samarbejdskonstellationer i arbejdet med at udvikle aktiviteter

- Køge: alle aktiviteter der indgår i evalueringen blev til i et samarbejde mellem sundhedskonsulenter, boligsociale medarbejdere og beboere.
- Roskilde: 3 aktiviteter blev til i et samarbejde mellem sundhedskonsulenter, boligsociale medarbejdere og beboere eller lokale aktører og 3 aktiviteter blev til i et samarbejde mellem beboere og sundhedskonsulenter.
- København: 6 aktiviteter blev til i et samarbejde mellem sundhedskonsulenter, boligsociale medarbejdere og beboere eller lokale aktører og 2 aktiviteter blev til i et samarbejde mellem sundhedskonsulenter og boligsociale medarbejdere.

Mobiliseringsaktiviteter

- I Køge og København blev mobiliseringsaktiviteter til i et samarbejde mellem boligsociale medarbejdere og sundhedskonsulenter.
- Roskilde blev mobiliseringsaktiviteter til i et samarbejde mellem boligsociale medarbejdere, sundhedskonsulenter og beboerne.

I aktivitetsbeskrivelserne har de forskellige aktiviteter beskrevet, hvem der er med i aktiviteten, og hvilke roller disse personer har. Det er herudfra analyserne på ovenstående udspringer.

Samarbejdskonstellationer og udvikling af aktiviteter

Kapitel 5: Indsatser og resultater på lokalt- og beboerniveau Samarbejdskonstellationer

177
01/03 2018

Formålet med Nye veje var at kommune og helhedsplan sammen udvikler en fælles indsats. Baseret på analyser fra aktivitetsbeskrivelser, hvor der fx spørges ind til, hvordan der samarbejdes og hvilke roller de forskellige partnere har i aktiviteten, ses det, at der har været arbejdet med udgangspunkt i forskellige typer af aktiviteter.

I Køge har de primært udviklet aktiviteter på niveau 3, hvor helhedsplan og kommune samme udvikler helt nye aktiviteter sammen.

I København har de primært udviklet aktiviteter på niveau 2, og udgangspunktet har derfor i høj grad været en ny-udvikling eller gentænkning af helhedsplanens eksisterende aktiviteter eller ønsker for aktiviteter.

I Roskilde har de i 2015-2016 primært udviklet aktiviteter på niveau 1, hvor kommunen leverede og startede forskellige aktiviteter i boligområderne. Men fra 2016-2017 re-fokuserede det lokale partnerskab sig, og herefter blev der primært udviklet indsatser på niveau 3, altså i et fællesskab mellem helhedsplan og kommune.

Samarbejdskonstellationer og forankring

- I København har aktiviteter med partnerskabskonstellationer mellem boligsociale medarbejdere, sundhedskonsulenter, lokale aktører og beboere, været dem der blev forankret hos målgruppen.
- I Køge har aktiviteter med partnerskabskonstellationer mellem boligsociale medarbejdere, sundhedskonsulenter og beboere, været dem der blev forankret hos målgruppen.
- I Roskilde har to af tre aktiviteter med partnerskabskonstellationen mellem sundhedskonsulenter og beboere, været dem der blev forankret hos beboere.
- Der er forskellige samarbejdskonstellationer mellem kommuner, helhedsplan, beboere og lokale aktører → De er alle kommet i mål med at skabe mere varige aktiviteter som enten drives helt eller delvist af beboere.
- Den præcise sammensætning ser ikke ud til at have en betydning - så længe beboerne er med i arbejdsgruppen

Deltagere og frivillige

179
01/03/2018

Hvordan blev der rekrutteret til aktiviteterne?

i toppen ses de mest anvendte metoder og i bunden de mindst anvendte metoder

- Opsøgende arbejde (mundlig information fra beboere til beboere, eller fra professionelle til beboere)
- Flyers og opslag
- Facebookopslag
- Lokale hjemmesider, husstandsomdelt invitation og lokal-tv
- SMS til velkendte beboere
- Reklame i lokalavis

Deltagere og frivillige

180
01/03 2018

Fordelt på de forskellige kommuner

Køge:

Facebookopslag på boligområdernes sider: 6 aktiviteter

Opsøgende arbejde: 6 aktiviteter

Flyers/opslag i boligområder: 6 aktiviteter

Lokale hjemmesider: 4 aktiviteter

Reklamering på lokal-tv: 4 aktiviteter

Husstandsomdelt flyer/invitation: 3 aktiviteter

Sms: 1 aktivitet

Roskilde:

Opsøgende arbejde: alle aktiviteter

Flyers/ opslag i boligområder: 3 aktiviteter

Lokalavisen: 2 aktiviteter

Facebookopslag: 1 aktivitet

Sms: 1 aktivitet

Ved udsmykket campingvogn: 1 aktivitet

København:

Opsøgende arbejde: 7 aktiviteter

Flyers/opslag i områderne: 6 aktiviteter

Sms: 2 aktiviteter

Lokalavisen: 1 aktivitet

Facebookopslag: 1 aktivitet

Hvem var aktiviteterne målrettet?

Køge (8 aktiviteter)

- Alle aktiviteter var målrettet voksne beboere
- Halvdelen var målrettet kvinder og den anden halvdel var målrettet begge køn

Roskilde (6 aktiviteter)

- 4 aktiviteter var målrettet voksne beboere og 2 børn/familier
- 1 var indledningsvis målrettet mænd men endte med at inkludere begge køn, og 5 begge køn

København (8 aktiviteter)

- 6 aktiviteter var målrettet voksne beboere og 2 børn/familier
- 2 var målrettet kvinder, 1 mænd, og 5 begge køn

På tværs af alle aktiviteter

- Aktiviteterne henvendte sig til beboere med forskellig etnicitet og baggrunde for at få stor diversitet i aktiviteterne.

Deltagere og frivillige

181
01/03 2018

For Køge har deltagerne i aktiviteterne været følgende:

Alle Køges aktiviteter har voksne deltagere i deres aktiviteter
4 aktiviteter har involveret kvinder med forskellig alder, etnicitet, baggrund mm. på tværs af de 4 boligområder Søparken, Hastrupparken, Karlemoseparken og Ellemarken
3 aktiviteter har involveret forskellige beboere på tværs af køn, alder, etnicitet (dog flest dansk etniske) mm. fra Karlemoseparken
1 aktivitet har involveret forskellige voksne fra alle 4 boligområder, som skiller sig ud fra andre deltagere ved, at de ikke normalt vil kunne indgå i andre aktiviteter

For Roskilde har deltagerne i aktiviteterne været følgende:

2 aktiviteter henvender sig til alle beboere i Rønnebærparken og Æblehaven
1 aktivitet har involveret unge 14-18 år (dog i praksis lidt yngre) og unge flygtninge fra et asylcenter
1 aktivitet har involveret borgere med kroniske lidelser og deres pårørende som kom fra forskellige områder i Roskilde
1 aktivitet har involveret mænd fra genoptræning og kvinder, der kommer fra SOC
1 aktivitet har involveret familiekлубben og andre familier fra Roskilde

For København har deltagerne i aktiviteterne været følgende:

3 aktiviteter henvender sig til voksne beboere fra det område de udspiller sig
1 aktivitet henvender sig til voksne kvinder i området
1 aktivitet henvender sig til voksne mænd fra området
1 aktivitet henvender sig til bydelsmødre i området
1 aktivitet henvender sig til familier med børn i området
1 aktivitet henvender sig til børn under 13 år og deres forældre

Deltagere vs. frivillige i Nye Veje projektet

- **Frivillige:** de beboere som har deltaget i udvikling, planlægning og gennemførelse af aktiviteterne
- **Deltagere:** de beboere som har deltaget i aktiviteterne, fx gået på et hold, men ikke har deltaget i udvikling, planlægning og gennemførelse af aktiviteterne

Kapitel 5.
Indsats og resultater på lokalt- og beboerniveau

Deltagere og frivillige

Hvem er de frivillige? Baseret på fokusgrupper og interviews med 44 frivillige fra 11 aktiviteter

København: 25 frivillige fordelt på 5 aktiviteter

- 65% kvinder, 65% er mellem 20-50år, 28% har en vestlig baggrund, 44% har et arbejde, 69% har en uddannelse, har i gennemsnit boet 18 år i området

Køge: 16 frivillige fordelt på 3 aktiviteter

- 76% kvinder, 51% er mellem 20-50år, 87% har en vestlig baggrund, 11% har et arbejde, 70% har en uddannelse, har i gennemsnit boet i området i 10 år

Roskilde: 3 frivillige fordelt på 3 aktiviteter

- En kvinde, en mand og en dreng, alle har en vestlig baggrund, 2 var over 50 år.

Hvem deltager i aktiviteterne? Baseret på deltagerregistreringer fra 17 aktiviteter

Køge (5 aktiviteter)

- 1022 fremmødte fordelt på 101 mødegange, 13 deltagere pr. mødegang (variation 2-24 deltagere, 97 % gengangere ved hold/åbne aktiviteter)
- 87 % af deltagerne var kvinder, 44 % af deltagerne over 50 år og 48% var mellem 20 og 50 år

København (7 aktiviteter)

- 1539 fremmødte fordelt på 106 mødegange, 13 deltagere pr. mødegang (variation 0-80, 68 % gengangere ved hold/åbne aktiviteter)
- 64 % af deltagerne var kvinder, 22% af deltagerne over 50 år, 58% var mellem 20 og 50 år og 17% var børn mellem 0-9 år

Roskilde (5 aktiviteter)

- 989 fremmødte fordelt på 137 mødegange, 14 deltagere pr. mødegang (variation 0-42, 63 % gengangere ved hold/åbne aktiviteter))
- 70 % af deltagerne var kvinder, 18 % af deltagerne over 50 år, 49 % var mellem 20 og 50 år og 31% var mellem 10-19 år

I alt over 3500 fremmøder, dog med en meget høj andel af gengangere - dvs. at de samme beboere i meget høj grad kommer mere end en gang

Den typiske størrelse på at aktivitet er 13-14 deltagere per gang, flest kvinder og flest i alderen 20-50 år

Deltagerregistreringer foretages på et ark, der er udsendt til alle lokale projektledere i kommunerne, som skal bruges til at registrere deltagerne ved aktiviteterne, så evaluator kan få en fornemmelse af deltagelse ved aktiviteterne. De lokale projektledere skal sende disse skemaer ud til dem, der er tovholdere på aktiviteterne så registreringerne kan finde sted ved opstart af aktiviteten. I nogle aktiviteter har det været frivillige beboere som har registreret deltagere.

Køge

5 ud af 8 aktiviteter har udfyldt deltagerregistreringer
3/5 aktiviteter viser 97% er gengangere, dvs. kommer mere end én gang
I gennemsnit er der 13 deltagere pr. mødegang (Range 2-24)
Ved eventen var der 35 deltagere
87% kvinder deltager
1022 fremmødte, fordelt på 101 møde-gange,
44% >50 år, 48% 20-50 år, 3% < 19 år og 3% < 9år

Roskilde

5 af 6 aktiviteter har udfyldt deltagerregistreringer (dog mangler der data)
2/5 aktiviteter opgjorde gengangere til 63%, dvs. kommer mere end en gang
I gennemsnit er der 14 deltagere pr. møde-gang (range 0-42)
Ved events er der i gennemsnit 33 deltagere pr. møde-gang (range 30-36)
64 % kvinder deltog i borger-aktiviteter i Roskilde(mangler data på 4/5 aktiviteter)
989 fremmødte, fordelt på 137 møde-gange
18% >50 år, 49% 20-50 år, 31% < 19 år og 1% børn < 9år

København

7 af 8 aktiviteter har udfyldt deltagerregistreringer
6/7 aktiviteter opgjorde gengangere til 68%, dvs. kommer flere gange end en gang

Dogmerne

I de efterfølgende slides gennemgås resultater vedrørende arbejdet med de fem nye veje dogmer.

Beboerinddragelse og handlekompetence

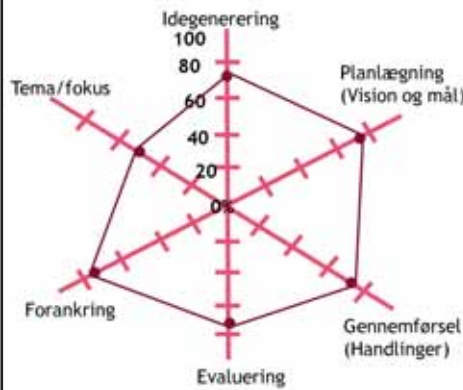
- **Beboerinddragelse i Nye Veje ses som en forudsætning for at:**
 - Udvikle meningsfulde sundhedsfremmetiltag
 - Opbygge handlekompetence: involvering og dialog med professionelle som en vigtigt komponent
 - Deltagelse øger chancen for bæredygtige aktiviteter, der fortsætter efter projekt perioden.

Kapitel 5.
Indsats og resultater på lokalt- og beboerniveau

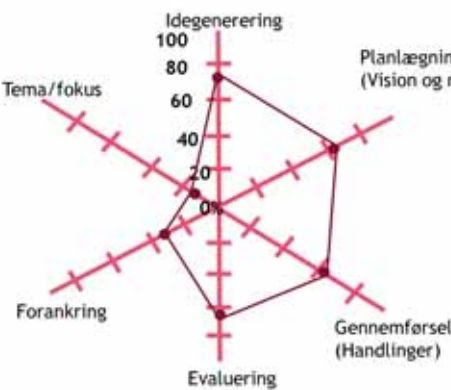

Inddragelse af de frivillige i forskellige aktivitetsfaser

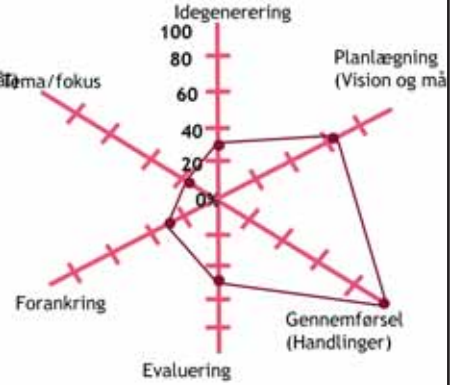
Køge: 8

København: 8

Roskilde: 6

Kapitel 5.
Indsats og resultater på lokalt- og beboerniveau

187
01/03 2018

Beboerinddragelse i Nye Veje ses som en forudsætning for at udvikle meningsfulde sundhedsfremmetiltag, opbygge handlekompetencer via involvering og dialog med professionelle ligesom deltagelse øger chancen for bæredygtige aktiviteter, der fortsætter efter projekt perioden.

Ovenstående edderkoppespind er baseret på analyser på data fra aktivitetsbeskrivelser og interview-opfølgninger.

Udvikling af handlekompetence i Nye Vejes aktiviteter

Der ses en tendens til at de frivillige har udviklet elementer af handlekompetence, som følge af at de har været frivillige og deltaget i de konkrete aktiviteter:

- A. De har fået øget **viden og indsigt** i hvordan man kan handle i forhold til at skabe både fysisk og mental sundhed fx:
"Og så alt det undervisning vi fik det var så det vi brugte i maden også..." (Kvinde midt 30'erne, fra Sund Kost Kursus)
- B. De har gjort **Handleerfaringer** med hvordan fysisk og mental sundhed påvirker egen krop fx:
"Ja, vi har det sjovt. Vi danser, vi kan slappe af og vi vil gerne være der." (Kvinde i midt 30'erne, Kvinder, sjov og bevægelse)
- C. Professionel facilitering støtter og hjælper til at de kan opretholde lysten til at **engagere** sig i aktiviteten og at turde **drage konklusioner og beslutninger**, som har en positiv indflydelse på egen trivsel fx:
"... altså det her er for det første at man bliver hørt og at man kan se nogen ting kan altså, blive sat iværk ikke, at der er nogen der lytter og så siger 'vi vil prøve det' ..." (Kvinde 50år, Kvindenetværket)

Handlekompetence ses som beboernes handlekompetencer i forhold til sundhed, både fysisk og mentalt sundhed
Handlekompetence indebærer 5 elementer som kommer igennem ægte deltagelse og er operationaliseret ved (Simovska and Jensen, 2003):
Viden og indsigt
Drage konklusioner og beslutninger
Udvikle ideer
Lyst til at engagere sig
Handleerfaringer

Bevægelse og trivsel

16 aktiviteter har arbejdet med at inkludere bevægelse i aktiviteten og i 14 aktiviteter oplever de professionelle at de er nået i mål med dette mens to aktiviteter endte med ikke at arbejde med bevægelse

I analyserne ses det, at der har været to måder Nye vejes aktiviteter har arbejdet med bevægelse på:

1. Som mål for aktiviteter

- Fx er der arbejdet med at skabe frirum i hverdagen, som har gjort det muligt for beboerne at være med i aktiviteter med et direkte bevægelses sigte

2. Som middel for trivsel

- Fx er der arbejdet meget med at bevægelse skal ske i fællesskab for at det kan skabe glæde og overskud, som kan føre til en (øget) lyst til at engagere sig og bevægelse (Køge, Roskilde og København)

"Jamen det har det, altså i stedet for at ligge hjemme på sofaen, så komme til træning, og så møde nogle som har en anden indgangsvinklet til mit lille problem, eller mit store problem, ikke."
(Turgruppen, mand 50+)

Eksempler fra de frivilliges oplevelser med bevægelse

Nogle af de frivillige oplever at Nye veje har medført, at de bevæger sig mere, mens andre ikke rigtig oplever at bevæge sig mere:

- *"Det gør jeg om mandagen, der bevæger jeg mig mere."* (Gåholdet, mand 50+)
- *"Så gå-klubben det gør at jeg kommer ud af min lejlighed. Udover, hvad skal man kalde det, det sædvanlige, og det var det der også var hovedmålet, det var ligeså meget for ligesom at bevæge mig."* (Gåholdet, mand mellem 20-50år)
- *"Jamen det har det, altså i stedet for at ligge hjemme på sofaen, så komme til træning, og så møde nogle som har en anden indgangsvinklet til mit lille problem, eller mit store problem, ikke."* (Turgruppen, mand 50+)
- *"Jeg kommer her og danse og hygge sammen med andre og når vi har fri..."* (Kvinder sjov og bevægelse, Kvinde 50+)
- *"Og jeg træner mere end jeg gjorde før."* (Kondiklubben, mand mellem 20-50)

Af de 11 aktiviteter, der indgår i undersøgelsen af de frivilliges oplevelser, havde 7 som mål at arbejde med at øge bevægelse.

Arbejdet med sociale relationer og trivsel i aktiviteter

21 aktiviteter har arbejdet med at skabe sociale relationer og ifølge de professionelle er de alle nået i mål med dette

I analyserne ses det, at der har været to måder Nye vejes aktiviteter har arbejdet med *sociale relationer* på:

1. Som mål for aktiviteter

- Fx ved at fælles interesse for et fælles tredje og det at opleve noget sammen gør, at der skabes sociale relationer

2. Som middel til trivsel

- Det at arbejde sammen som frivillige og at snakke sammen skaber sociale relationer, fører til øget tryghed og dermed trivsel (Køge, København, Roskilde)

"Jamen så lærer man jo hinanden at kende på en anden måde ikke. Ved at man går og sludrer og, i stedet for det bare er sådan lige, ja hej."
(Gå-holdet - kvinde 50+)

De frivilliges oplevelser med opbygning af sociale relationer

Alle frivillige der har indgået i undersøgelsen har en oplevelse af at have fået nye eller styrkede relationer efter at have været frivillig i Nye veje:

"Jamen så lærer man jo hinanden at kende på en anden måde ikke. Ved at man går og sludrer og, i stedet for det bare er sådan lige, ja hej." (Gå-holdet - kvinde 50+)

"Plus der er både mænd og kvinder og sådan noget så. Det er rigtig ja, man lærer nogle nye beboere og kende faktisk." (Livsstilsforum - mand 50+)

"Nu ville jeg stoppe og hilse på dig på en anden måde end før ikke. Så der er også sådan en grad af hvor godt man kender hinanden." (Kvindenetværket - 50+)

"I: Hvad med nogen af de arabiske kvinder du snakkede om? 1: Jeg har ikke kendt før, men nu kender vi dem også." (Torsdage for kvinder - kvinde mellem 20-50år)

"Jamen altså, nu har jeg da fået to nye venner her... igennem klubben så, dem vil jeg da blive ved med og holde fast i." (Teatermosen, kvinde 20-50år)

Ex på hvordan aktiviteterne er kommet i mål med at øge den sociale kapital

Bonding :

- Beboere der kendte hinanden i forvejen er blevet endnu tættere venner, der er styrkede relationer mellem enlige og sårbare, som nu bruger hinanden ved og uden for aktiviteten, og børn der kendte hinanden har fået tættere relationer
 - Dette ses fx i aktiviteten Mental trivsel (Køge), hvor kvinder der allerede kendte hinanden en smule, nu er blevet tættere venner

Bridging:

- Nye relationer på tværs af forskellige etniske grupper af kvinder, på tværs af enlige beboere og pensionister/ældre beboere, mellem sundhedsfaglige frivillige og deltagere ved aktiviteter, forskellige grupper af kvinder og mænd
 - Dette ses fx er i Turgruppen (Roskilde), hvor beboere der ikke kendte hinanden, nu mødes privat

Linking:

- Der er skabt relationer mellem beboere og helhedsplansmedarbejdere og/eller sundhedskonsulenter og/eller kunstner og/eller social vicevært
 - Dette ses fx i aktiviteten Sammen på plænen (København), hvor forældre sparer med de professionelle omkring deres børn

Se kapitel 3 for en uddybning af termene, der bruges omkring social kapital

Trivsel

I Nye Veje er det at have trivsel beskrevet som velbefindende, overskud, gå-på-mod, handlekraft og glæde ved livet.

I alt 22 aktiviteter arbejdede med at skabe trivsel i aktiviteterne

Eksempler på mekanismer, der gør at aktiviteterne oplever at være kommet i mål med at øge deltagernes trivsel:

- Øget bevægelse og opbygning af sociale relationer oplever at have en positiv betydning for trivslen blandt beboerne
- Det at blive involveret og lyttet til i forhold til udvikling af aktiviteter - og specielt dialogen med de professionelle - har været medvirkende til, at der skabes øget trivsel for de frivillige

Trivsel: de frivilliges oplevelser

De frivillige blev bedt om at forholde sig til om de blev i bedre humør af at deltage i Nye Veje aktiviteter.

- 53% vurderede at de i høj grad var blevet mere glade og i godt humør
- 39% vurderede at de i nogen var grad blevet mere glade og i godt humør
- 8% vurderede at de var neutrale i forhold til om de var blevet mere glade og i godt humør

Nyhedsværdi

I partnerskabet Nye Veje kan nyhedsværdi være at arbejde sammen på nye måder, anvende metoder man ikke plejer eller at lave aktiviteter man ikke plejer.

- 20 aktiviteter arbejdede med at skabe nyhedsværdi gennem aktiviteterne

Eksempler på hvad de professionelle oplever som værende nyt:

- Den gode stemning og gode samarbejdsrelationer mellem kommunen og helhedsplanen nævnes i 7 ud af 20 aktiviteter på tværs af Køge, Roskilde og København som årsag til at samarbejdet blev realiseret, og der dermed blev skabt noget nyt, fordi der ikke tidligere har været arbejdet så tæt sammen om et projekt før
- I Køge har processer, såsom at benytte nye metoder til at rekruttere og mobilisere beboere været det innovative, et ex er beboerpuljen.
- I København har man fx arbejdet med en aktivitet for børn, som en metode for at nå deres forældre og få dem inddraget i aktiviteter.

Opsummering

197
01/03/2018

Åbne aktiviteter, mødegange og deltagere

- Åbne aktiviteter har flest mødegange og deltagere sammenlignet med de andre aktivitetstyper. Hvilket kan hænge sammen med, at der ikke er tilmeldingskrav og slutdato.
- Denne type aktivitet har også størst succes med at blive forankret hos beboerne, hvilket kan hænge sammen med den fleksibilitet aktiviteten har i forhold til fremmøde.

Opsøgende arbejde + opslag/flyer

- De mest anvendte rekrutteringsmetoder er opsøgende arbejde og flyers/opslag. Disse metoder har været virksomme i forhold til at nå ud til en bred målgruppe, og alle aktiviteter når bredt ud til forskellige målgrupper
- Køge skiller anvender flest forskellige rekrutteringsmetoder for at nå deltagere i deres aktiviteter.

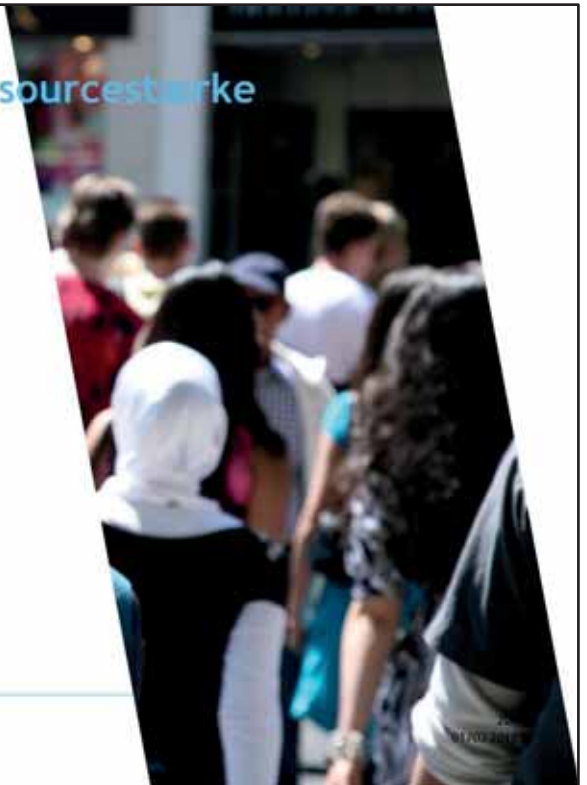

Voksne, ressourcestærke og mindre ressourcestærke

- Nye veje havde primært som mål at henvende sig til den voksne population, og det er også den målgruppe, der primært har deltaget i Nye veje aktiviteter. En række aktiviteter er lykkedes med at tiltrække børn eller unge.
- Erfaringer fra de professionelle var, at deltagerne både er de ressourcestærke og mindre ressourcestærke beboere, som normalt *ikke* deltager eller er frivillig i aktiviteter.

Kapitel 5.
Indsats og resultater på lokalt- og beboerniveau

Opsummering

Flere professionelle nævner ved opfølgninger på aktivitetsbeskrivelser, at med deres kendskab til hvilke målgrupper de normalt arbejder med i udsatte boligområder, så virker målgruppen repræsentativ. Målgruppen beskrives som dels at bestå af de ressourcestærke, som er "Tordenskjolds soldater", der plejer at deltage og være ildsjæle i aktiviteter, og dels de mindre ressourcestærke, som normalt ikke plejer at deltage i aktiviteter og er meget udsatte. Fx i Køge har beboerpuljen nået beboere, som normalt ikke deltager i aktiviteter, og Kvindenetværket har også mindre ressourcestærke beboere med i deres aktiviteter. I København har man i fx Gang i gården nået mindre ressourcestærke beboere.

Dogmerne

- Der har været arbejdet seriøst og målrettet med de fem nye veje dogmer
- Det er lykkedes at inddrage beboere som frivillige i de fleste aktiviteter, og de frivillige har været involveret i mange forskellige aktivitetsfaser
- De frivillige oplever at Nye veje har haft en positiv indflydelse på deres fysiske og mentale sundhed - de bevæger sig mere, har fået nye relationer og oplever en øget trivsel
- Kombinationen af en høj grad af beboerinddragelse og dogmet nyhedsværdi har været svært - beboernes ønsker ligger ofte inden for rammerne af noget kendt

KAPITEL 6

Samarbejde mellem forskning og praksis

6

Disposition

- Erfaringer fra forskning
 - Samarbejdet
 - Tid
- Erfaringer fra praksis
 - Forskning som passager i praksis
- Forskning og praksis sammen i maskinrummet
 - Sammen i maskinrummet

Erfaringer fra forskning

Kapitel 6
Samfundsvidenskabelig forskning og praksis

Erfaringer og forskning

304
1. marts 2018

Samarbejdet

- I et tæt samarbejde påvirker forskning praksis og projekt, men også omvendt...
- Der kan være trade-off mellem hvad praksis ser af behov, ønsker eller anser som muligt og hvad forskningen ønsker og ser som muligt...
 - Fx blev et spørgeskema til de deltagende beboere udeladt, da de professionelle vurderede det ville skræmme sårbare beboere væk - i stedet blev dataindsamlingen primært kvalitativ hvilket udelukker estimering af effekter
- Ved et tæt samarbejde er det vigtigt med en klar og eksplicit fordeling af roller og ansvar, således at der er regler/procedurer at forholde sig til, hvis tingene kører af sporet/der ikke kan opnås enighed
- Ved et tæt samarbejde kan forskning opleve, at der er uoverensstemmelse mellem hvad praksis på det udøvende niveau og (dele af) det ledende niveau efterspørger
 - Fx er det udøvende niveau mere interesseret i at gøre noget, der føles relevant og rigtigt, hvor det ledelsesmæssige niveau er optaget af effekter
 - Forskningen skal derfor kunne jonglere mellem disse to niveauer

Tid

- Det kan betale sig at investere tid i at deltage og være til stede i maskinrummet på det projekt, som skal evalueres
 - Giver en dybere/anden forståelse af aktiviteterne (indsatserne) ved at være med i projektgruppen
 - Giver en meget klar/stor forståelse for kontekst og mekanismer - som vigtig forudsætning for at forstå resultater
- Det er vigtigt at forskning er eksplicit omkring, at det ofte tager lang tid at producere, behandle og afrapportere resultater - dette er i modstrid med praksis natur/ønsker om at få resultater kort efter projektets afslutning/undervejs i projektet

Erfaringer fra praksis

Kapitel 6:
Samfundsvidenskabelig forskning og praksis

Erfaringer fra praksis

2017
1. marts 2018

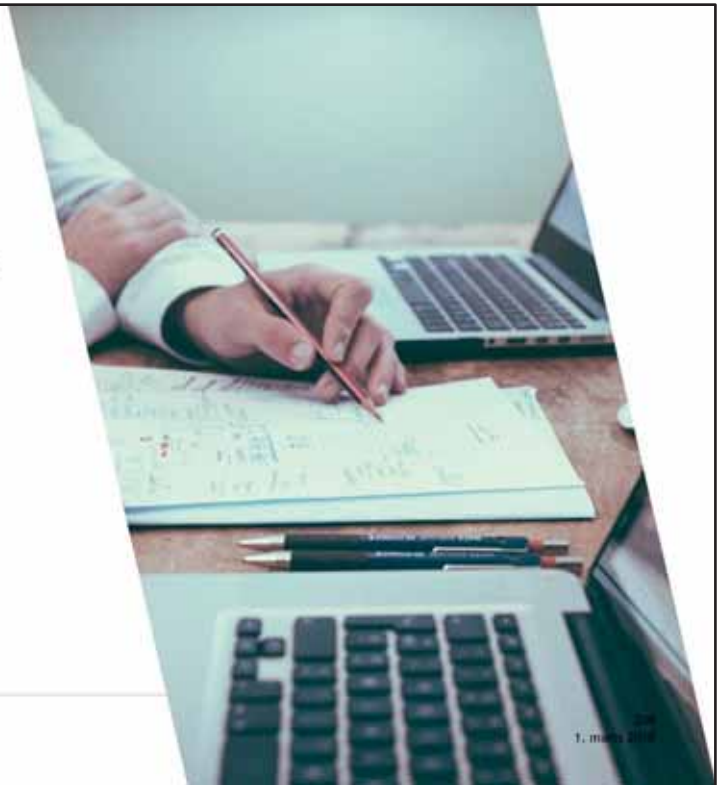
Forskning som passager i praksis

- Forskningsredskaber evner også at fungere meningsfuldt som pædagogiske værktøjer i arbejdet med aktiviteter (aktivitetsbeskrivelsen).
- Forskning tilfører løbende viden om praksis der kan bruges til at udvikle praksis.
- Forskning understøtter engagement blandt deltagere (borgere og professionelle) i praksis.

Kapitel 6,
Samarbejde mellem forskning og praksis

Erfaringer – praksis
Forskning som passager i praksis

208
1. marts 2018

Forskning og praksis sammen i maskinrummet

Kapitel 6
Samfundslærende forskning og praksis

Sammen i maskinrummet

308
1. marts 2018

Sammen i maskinrummet

- Forskningen tilfører "state of the art" viden til indsatsens parter, der derfor kan planlægge indsatsen på baggrund af nyeste viden.
- At forskning og praksis er sammen i maskinrummet betyder en løbende udvikling og tilpasning af programteori, da læring fra indsatsen hurtigt kan implementeres. Forskning og praksis kan udfordre hinanden ift. hvad der forventes at virke og hvordan virkningen ses (forskning passer til virkelighed og virkelighed passer til forskning).
- Tæt og løbende feedback fra forskningen gør at praksis holdes fast på det aftalte - altså bedre fokus på implementering af den aftalte praksis.
- Tæt parløb betyder, at forskning bliver praksisrelevant og anvendelsesorienteret.
- I nye veje er der udviklet redskaber, der kan understøtte praksis. Fx har aktivitetsbeskrivelserne og den aftalte praksis omkring anvendelsen af den givte udbytte for både praksis og forskning.
- Forskningsdeltagelse betyder, at praksis prioriterer systematik i dokumentation og afrapportering, og dermed får bedre mulighed for at dokumentere og reflektere over virkningen af indsatsen

KAPITEL 7

Formidling og spredning

Disposition

- Mål
- LinkedIn - Historier fra projektets liv
- Praxisformidling
- Videnskabelig formidling

Formålet er at beskrive formidlingsstrategi for Nye Veje Projektet samt afrapportere resultater vedrørende den formidling der har fundet sted undervejs i projektets løbetid

Mål

At formidle ny viden og erfaringer til kommuner, boligorganisationer og forskningsverdenen.

- At der har været **afholdt mindst 10 arrangementer** (møder, besøg, workshops) med andre kommuner, boligorganisationer og/eller sundhedsfremmeinitiativer med henblik på at klæde disse på til at optimere/igangsætte sundhedsfremme i udsatte boligområder.
- At der er **formidlet videnskabeligt** om projektet både nationalt og internationalt.

Kapitel 7.
Formidling og spredning

Mål vedr. formidling
Formål med formidling og spredning

213
1. marts 2018

Linkedin - Historier fra projektets liv

Kapitel 7.
Foreledning og spredning

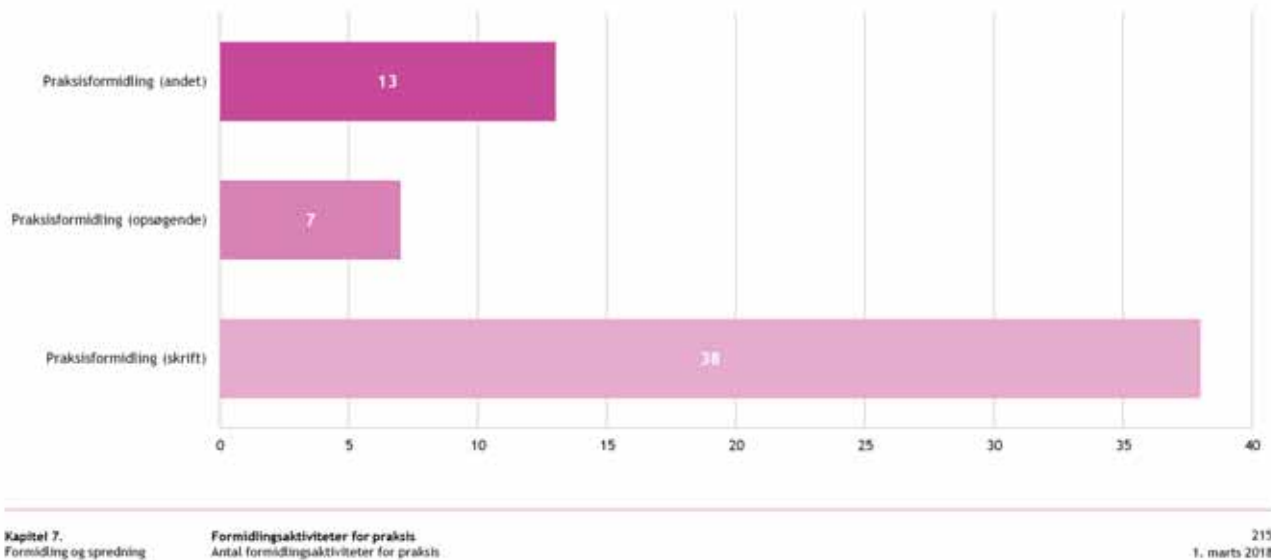
LinkedIn
Historier fra det virkelige liv (Reklame)

Hye Veyes LinkedIn gruppe: Partnerskabet Hye veje
(<https://www.linkedin.com/groups/8579709/>)

214
1. marts 2018

Partnerskabet Nye veje har haft en LinkedIn gruppe, hvor der under projektets levetid er delt historier fra de forskellige aktiviteter, der har været under partnerskabet Nye Veje projektet. I alt er der delt 36 historier fra både partnerskabsniveau, fx workshops for partnerskabets professionelle og på lokalt niveau, fx aktiviteter med beboere. LinkedIn-gruppen havde ved projektets afslutning ca. 250 medlemmer. Gruppen lukkes i 2018, da der ikke længere vil blive produceret indhold til gruppen.

Praksisformidling

Denne figur viser en opgørelse over antal og typer af praksisformidling, der har været omkring Nye Veje projektet.

Der er formidlet på **skrift omkring praksis**, hvilket fx omfatter en rapport om *Beboerinddragelse og sundhedsfremme i de boligsociale helhedsplaner – resultater fra en systematisk interviewundersøgelse med boligsociale medarbejdere*, som er skrevet af Haarløv-Johnsen P, Bloch P, Aagaard-Hansen, Klinker CD, Steno Diabetes Center 2016. Derudover er blevet formidlet igennem vores LinkedIn-gruppe (se forrige slide).

Opsøgende formidling til praksis, har fx været at projektlederen har formidlet resultater til Center for holdspil, CPH Learning og sundhedsimplementeringsenhed i København. Derudover har der været afholdt en række fyraftensmøder i hhv. Roskilde og København om partnerskabets virke og resultater.

Praksisformidling andet, omfatter fx en workshop om arbejdet med sundhedsfremme i udsatte boligområder på Nordisk Folkesundhedskonference (22.-25. August 2017, Aalborg) samt andre oplæg på temadage og kurser.

Videnskabelig formidling

Kapitel 7.
Formidling og spredning

Videnskabelige formidlingsaktiviteter
Antal videnskabelige formidlingsaktiviteter

216
1. marts 2018

Denne figur viser hvilken videnskabelig formidling, der har været omkring projektet ved projektets afslutning.

Videnskabelig formidling på skrift, omfatter p.t. et bachelorprojekt og et kandidatspeciale som er udarbejdet under partnerskabet Nye veje. Derudover vil der i løbet af 2018 blive indsendt videnskabelige artikler til fagfælle bedømte, internationale tidsskrifter. **Videnskabelig formidling (andet)** omfatter godkendte og formidlede oplæg på nationale og internationale konferencer

Hvad bidrager projektet med?

Disposition

- Hvordan var det nu: Mål i partnerskabet Nye veje
- Det overordnede mål: Nye borgerinddragende idéer til sundhedsfremme i udsatte boligområder
- Opnåelse af mål 1: Indsatsen på partnerskabsniveau
- Forankring af partnerskaberne - fremtiden
- Opnåelse af mål 2: Indsatsen på lokalt niveau
- Opnåelse af mål 3: Formidling og spredning
- Hvad har vi lært - mere generisk?
- Hvad har vi lært - når forskning og praksis er "sammen i maskinrummet"
- TAK for opmærksomheden - kontaktoplysninger

Hvordan var det nu: Mål i partnerskabet Nye veje

Overordnet mål: at udvikle nye borgerinddragende idéer til sundhedsfremme i udsatte boligområder

De specifikke mål:

1. at øge de **involverede partneres** (kommuner, bolig- og forskningsorganisationer) erfaringer med og kapacitet til at drive sundhedsfremme-projekter i socialt udsatte lokalområder.
2. at bidrage til at øge den mentale og fysiske sundhed blandt **borgere** i udvalgte boligområder i København, Køge og Roskilde Kommuner.
3. at **formidle** ny viden og erfaringer til kommuner, boligorganisationer og forskningsverdenen.

Kapitel 8:
Hvad har projektet bidraget med?

219
1. marts 2018

Det overordnede mål: Nye borgerinddragende idéer til sundhedsfremme i udsatte boligområder

- Når kommunen og boligorganisation faciliterer, og gør det sammen → føler beboerne sig hørt → nye målgrupper kan nås
- Systematisk arbejde med mobiliseringsaktiviteter ser ud til at skabe en ny vej for andre og mere stabile varige aktiviteter → aktiviteter der er mere beboerdrevne
- Ved at bruge børn som brobyggere til at rekruttere forældre, kan der nås nye målgrupper (Sammen på plænen)
- Sundhedsprofessionelle som frivillige initiativtagere til aktiviteter er et eksempel på god anvendelse af lokale aktører som brobygger mellem civilsamfund, offentlig og private aktører (Livsstilsforum)
- Nye veje metoden har dannet kimen for, at (nogle) beboere tænker udvikling og inddragelse af flere beboere/andre målgrupper/nye aktiviteter → dvs. virkning af nye veje er flydende, da der stadig pågår udvikling af nye aktiviteter, nu alene baseret på beboer-initiativ (Kvindenetværk og Tur-gruppen som case)
- Det er vigtigt at kunne understøtte et borgerperspektiv ud fra en bred ramme. De 5 dogmer i Nye veje sikrer, at kommune og boligorganisation begge kan investere ressourcer, og kan have ambitioner på beboernes vegne, om at det skal blive til noget mere (Kvindenetværket som case)
- Første skridt i en proces med sundhedsfremme blandt udsatte beboere er at starte en bevægelse/en bølge - en hvilken som helst bevægelse... → Nye veje har startet denne bevægelse hos mange
- Nogen gange vokser det og blomstrer, og andre gange dør det: Det er nødvendigt med mange af begge forløb, for at finde det der holder og virkelig forandrer → det er en risiko organisationerne og de professionelle skal kunne være i, hvis de vil have fat i de udsatte/sårbare
- Det systematiske arbejde med aktivitetsbeskrivelser samt genbesøg var med til at skabe en mere ligeværdig dialog mellem professionelle og beboere (linking social kapital) og mellem de involverede beboere (bridging social kapital) og skaber mere kvalitet og retning for aktiviteten

Læringspunkter identificeret i projektgruppen

Opnåelse af mål 1: Indsatsen på partnerskabsniveau

Organisationskapacitet

- **i Køge og Roskilde:** Tegn på at de involverede partnere har fået større erfaringer med og kapacitet til at drive sundhedsfremmeprojekter i socialt udsatte lokalområder
- **I København:** mindre grad

Medarbejderkapacitet

- **På tværs af alle tre kommuner:** Medarbejderne har fået øget kapacitet og erfaringer - specielt i forhold til at arbejde i partnerskaber og med beboerinddragelse i udvikling og implementering af aktiviteter

Kompetent handlefællesskab på tværs i partnerskabet

- Det tværgående partnerskab kom aldrig rigtig i spil, dels pga. Københavns omstrukturering men også bare fordi det har vist sig svært at fastholde dette fokus i en travl hverdag. Dog er der opbygget nogle relationer på tværs af de lokale partnerskaber og 3 kommuner

Forankring af partnerskaberne - fremtiden

- I **Køge** fortsætter partnerskabet i en ny helhedsplansperiode med nye midler fra begge organisationer bundet op på opgaven. I Køge arbejder de videre med "Nye Veje metoden", som de italesætter den
- I **Roskilde** fortsætter samarbejdet mellem helhedsplan og kommune med møder hvert kvartal
- I **Københavns Kommune** afsluttes al samarbejde mellem kommune og boligsociale helhedsplaner. Enkelte aktiviteter fortsætter under de boligsociale helhedsplaner.
- **Det tværgående partnerskab** nedlægges med udgangen af 2017

Med Nye Veje metoden menes et decentralt samarbejde, hvor alle er lige om bordet, hvor indhold og retning af aktiviteter ikke er (100%) prædefineret, og hvor beboernes ønsker, motivation og engagement er helt afgørende for, om noget skal køre eller falde

Opnåelse af mål 2: Indsatsen på lokalt niveau

Aktiviteterne

- **Udvikling af aktiviteter:** Aktiviteterne er i høj grad udviklet af og med beboere - beboere har været inddraget i de faser, hvor det var muligt og meningsfuldt for beboerne.
- **Målgrupper:** Forskellige målgrupper har været involveret, og heriblandt er der både nået ressourcestærke beboere og beboere, der normalt ikke deltager i aktiviteter.

De frivillige:

- **Bevægelse:** De frivillige har i nogen grad opnået øget fysisk aktivitet igennem deltagelse, og mærket på egen krop, hvad det betyder for deres sundhed at være fysisk aktiv
- **Beboerinddragelse:** Igennem inddragelse i planlægningen af aktiviteterne er der tegn på, at beboerne har opnået øget handekompetence og øget trivsel
- **Sociale relationer:** Alle de frivillige har opnået nye eller fået styrket sociale relationer beboere imellem (bonding, bridging) og med professionelle (linking), som en del af at være med i Nye Veje aktiviteter - nye relationer er tæt knyttet til øget trivsel

Beboerne

- **+3500 fremmøder, høj grad af gengangere - de bliver ved med at komme...:** Indikationer på at der også er en række beboere som har fået bedre mental og fysisk sundhed som følge af Nye veje

Opnåelse af mål 3: Formidling og spredning

Mål:

- At formidle ny viden og erfaringer til kommuner, boligorganisationer og forskningsverdenen.
- At der har været **afholdt mindst 10 arrangementer** (møder, besøg, workshops) med andre kommuner, boligorganisationer og/eller sundhedsfremmeinitiativer med henblik på at klæde disse på til at optimere/igangsætte sundhedsfremme i udsatte boligområder.
- At der er **formidlet videnskabeligt** om projektet både nationalt og internationalt.

Som det fremgår af resultaterne på slide 222-223 er der formidlet om partnerskabets praksis 48 gange, i form af både skrift, opsøgende møder, workshops, og afholdt oplæg og 6 videnskabelige formidlinger om partnerskabet i form af bachelorprojekt, kandidatspeciale og formidling på konferencer. Modtagerne har repræsenteret både kommuner, boligorganisationer, forskningsinstitutioner og andre, og målet om formidling anses som opnået.

Hvad har vi lært - mere generisk?

KMO-1

- Kontekst: Opbakning fra egen partnerorganisation er med til at støtte positivt op om deltagelse i Nye Veje
- Mekanisme: Det øger de professionelle engagement, motivation og muligheder
- Outcome: Det gør at partnerskabet bliver af større kvalitet

KMO-2

- Kontekst: De partnerskaber, som er blevet mest konsolideret og udviklet
- Mekanisme: Har udviklet flere aktiviteter, og flest aktiviteter med en forandringspotentiale
- Outcome: Det øger partnerskabernes muligheder for (på sigt) at påvirke beboernes sundhed (outcome)

KMO-3

- Kontekst: Et stærkt decentralt partnerskab kombineret med et systematisk arbejde med Nye veje dogmerne (specielt beboerinddragelse og dialog med og mellem professionelle)
- Mekanisme: Fører til at beboere over en lang periode er frivillige (deltager i udvikling og gennemførelse af aktiviteter)
- Outcome: Hvilket fører til øget handlekompetence, sociale relationer og trivsel

KMO-4

- Kontekst: Lokale ønsker og behov er ofte enkle og ikke omkostningstunge
- Mekanisme: Investeringen er primært kommunens og boligorganisationens medarbejdertimer
- Outcome: Beboerdrevet udvikling skaber meningsfulde aktiviteter og lokalt engagement, hvilket styrker forankringspotentialet

KMO=Kontekst+Mekanisme=Outcome, se evt. også slide 70.

Hvad har vi lært - når forskning og praksis er "sammen i maskinrummet"

- Praksis kan bedre planlægge indsatsen på baggrund af nyeste viden - som forskning bidrager med
- I Nye veje er der udviklet redskaber, der kan understøtte praksis. Fx har aktivitetsbeskrivelserne og den aftalte praksis omkring anvendelsen af den givet udbytte for både praksis og forskning.
- Tæt og løbende feedback fra forskningen gør, at praksis holdes fast på det aftalte - altså bedre fokus på implementering af den aftalte praksis.
- Forskningsdeltagelse betyder, at praksis prioriterer systematik i dokumentation og afrapportering, og dermed får bedre mulighed for at dokumentere og reflektere over virkningen af indsatsen
- I et tæt samarbejde, påvirker forskning praksis og projekt, men også omvendt...
 - Trade-off mellem hvad praksis ser af behov, ønsker eller anser som muligt og hvad forskningen ønsker, ser som muligt...
 - Fx spørgeskema til beboere udeladt, i stedet primær kvalitativ dataindsamling -> virkninger fremfor effekter
- Tæt parløb betyder, at forskning bliver praksisrelevant og anvendelsesorienteret.

Nye veje metoden...

Nye veje metoden: Egentlige partnerskaber mellem boligsociale helhedsplaner og kommunale sundhedskonsulenter baseret på fælles dogmer, og hvor beboerinddragelse/initiativ og professionel facilitering er bærende elementer.

TAK for opmærksomheden - kontaktoplysninger

Projektgruppen bag Nye veje:

Katrine Hoppe Christensen, Sundhedskonsulent, Københavns Kommune, CC9Z@suf.kk.dk

Jens Kristoffersen, Sundhedskonsulent, Køge Kommune, jens.kristoffersen@koege.dk

Tine Gomard, Sundhedskonsulent, Roskilde Kommune, tinego@roskilde.dk (efter d. 1.12.2017: Tig@bosj.dk)

Charlotte Demant Klinker, Forsker, Steno Diabetes Center Copenhagen, Charlotte.demant.klinker@regionh.dk

Nethe Katrine Jørgensen, Videnskabelig assistent, Steno Diabetes Center Copenhagen, nethe.katrine.joergensen@regionh.dk

Tak til alle deltagende professionelle, frivillige og beboere

Tak til Henrik Mønsted Larsen, projektleder for Nye Veje (1.1.2015-1.7.2017), for godt samarbejde i projektgruppen, engagement og gå-på-mod og ikke mindst for input og sparring på afrapporteringen

Kapitel 8:
Hvad har projektet bidraget med?

